

VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

**IZVJEŠE O PROVEDBI AKCIJSKOG PLANA ZA PROVEDBU NACIONALNE
STRATEGIJE ZA UKLJUČIVANJE ROMA, ZA RAZDOBLJE 2013.-2015.,
ZA 2013. GODINU**

ZAGREB, LISTOPAD 2014.

SADRŽAJ

Popis kratica	2
Uvod	4
1. OBRAZOVANJE.....	7
2. ZAPOSŁJAVANJE I UKLJU IVANJE U GOSPODARSKI ŽIVOT	21
3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA.....	41
4. SOCIJALNA SKRB.....	57
5. PROSTORNO URE ENJE, STANOVANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA	70
5.1 PROSTORNO URE ENJE	71
5.2 STANOVANJE	75
5.3 ZAŠTITA OKOLIŠA	78
6. UKLJU IVANJE ROMSKE NACIONALNE MANJINE U KULTURNI I DRUŠTVENI ŽIVOT	81
7. STATUSNA RJEŠENJA, SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I POMO U OSTVARIVANJU PRAVA.....	94
7.1 STATUSNA RJEŠENJA.....	96
7.2 SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE	103
7.3 POMO U OSTVARIVANJU PRAVA	111
8. UNAPRJE ENJE PRIKUPLJANJA STATISTI KIH PODATAKA	114
9. USKLA ENOST PROGRAMA S ME UNARODNIM STANDARDIMA TE PRIHVA ENIM UGOVORIMA NA PODRU JU LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA	121
Povjerenstvo za pra enje provedbe Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje 2013.-2015.	125
Zaključak.....	127

Popis kratica

AP – Akcijski plan
APN – Agencija za pravni promet i posredovanje nekretninama
AUDIO – Agencija za upravljanje državnom imovinom
AZOO – Agencija za odgoj i obrazovanje
COHOM – Working party on Human Rights (Radna skupina za ljudska prava)
CZSS – Centar za socijalnu skrb
DDD – Dezinfekcija, dezinsekcija i deratizacija
DORH – Državno odvjetništvo Republike Hrvatske
DPU – Detaljni plan ure enja
DV – Dje ji vrti
EIDHR – European Initiative for Democracy and Human Rights (Europska inicijativa za demokraciju i ljudska prava)
EK – Europska komisija
ERTF – European Roma and Travellers Forum (Europski forum Roma i putnika)
ETF – European Training Foundation (Europska zaklada za stru nu izobrazbu)
EU – Europska unija
FZOEU – Fond za zaštitu okoliša i energetske u inkovitost
HZJZ – Hrvatski zavod za javno zdravstvo
HGK – Hrvatska gospodarska komora
HDIM – Human Dimension Implementation Meetings (Godišnji sastanci ljudske dimenzije)
HOK – Hrvatska obrtni ka komora
HTV – Hrvatska televizija
HUP – Hrvatska udruga poslodavaca
HZMO – Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
HZZ – Hrvatski zavod za zapošljavanje
HZZO – Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
ICT – Information and Communication Technologies (Informacijske i komunikacijske tehnologije)
IOM – International Organization for Migration (Me unarodna organizacija za migracije)
IPA – Instrument for Pre-Accession Assistance (Instrument prepristupne pomo i u procesu pristupanja EU)
JL/P(R)S – Jedinice lokalne i podru ne (regionalne) samouprave
JLS – Jedinice lokalne samouprave
JP(R)S – Jedinice podru ne (regionalne) samouprave
KUD – Kulturno umjetni ko društvo
LGBT – Lesbian, Gay, Bisexual and Transgender people (Lezbijke, gay osobe, biseksualci i transrodne osobe)
MGIPU – Ministarstvo graditeljstva i prostornoga ure enja
MINPO – Ministarstvo poduzetništva i obrta
MRMS – Ministarstvo rada i mirovinskoga sustava
MRRFEU – Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova Europske unije
MSPM – Ministarstvo socijalne politike i mladih
MUP – Ministarstvo unutarnjih poslova
MVEP – Ministarstvo vanjskih i europskih poslova
MZOIP – Ministarstvo zaštite okoliša i prirode
MZOS – Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta
NN – Narodne novine
NSUR – Nacionalna strategija za uklju ivanje Roma
NZPUSS – Nacionalna zaklada za potporu u eni kom i studentskom standardu
OESS - Organizacija za europsku sigurnost i suradnju
OPHRD – Operational Programme for Human Resources Development (Operativni program za razvoj ljudskih potencijala)
OŠ – Osnovna škola

PHARE – Pologne et Hongrie – Aide á Restructuration Economique (Program pretpristupne pomo i EU-a)
REF – Roma Education Fund (Fond za obrazovanje Roma)
RH – Republika Hrvatska
SPRH – Stalno predstavništvo Republike Hrvatske pri Vije u Europe
SRH – Socijalisti ka Republika Hrvatska
TDU – Tijela državne uprave
ULJPPNM – Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina
UN – Ujedinjeni narodi
UNDP – Program Ujedinjenih naroda za razvoj
UNHCR – Visoki predstavnik Ujedinjenih naroda za izbjeglice
UNICEF – Fond Ujedinjenih naroda za djecu
UPR – Univerzalni periodi ki pregled
UPU – Urbanisti ki plan ure enja
VE – Vije e Europe

Uvod

Vlada Republike Hrvatske donijela je Nacionalnu strategiju za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (u daljnjem tekstu Strategija) na sjednici održanoj 29. studenoga 2012. godine. Strategijom su usklađeni temeljni strateški dokument Republike Hrvatske za integraciju pripadnika romske nacionalne manjine s Priopćenjem Komisije Europskom Parlamentu, Vijeću, Europskom ekonomskom i socijalnom odboru i Odboru regija o Okviru EU za nacionalne strategije integracije Roma do 2020. godine. Strategija je utemeljena i na odredbama međunarodnih dokumenata o ljudskim pravima i pravima nacionalnih manjina kojih je Republika Hrvatska stranka. Strategija je usklađena s uobičajenim potrebama i izazovima povezanim sa socijalnim uključivanjem Roma na svim razinama: lokalnoj, područnoj, nacionalnoj i EU. Strategija sadrži opće i posebne ciljeve postavljene kao smjernice za kreiranje javnih politika usmjerenih na socio-ekonomsko uključivanje romskih zajednica do 2020. godine. S ciljem definiranja načina provedbe Strategije izrađen je Akcijski plan za provedbu Strategije koji je donijela je Vlada Republike Hrvatske na sjednici održanoj 11. travnja 2013. godine (u daljnjem tekstu Akcijski plan).

Izvršeno o provođenju Akcijskog plana za provedbu Strategije za 2013. godinu obuhvaća sljedeća područja: obrazovanje, zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život, zdravstvenu zaštitu, socijalnu skrb, prostorno uređenje, stanovanje i zaštitu okoliša; uključivanje romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život, statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava, unaprijeđenje prikupljanja statističkih podataka i usklađenost programa s međunarodnim standardima te prihvaćenim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava.

U izradi Izvršenja o provođenju Akcijskog plana za provedbu Strategije za 2013. godinu sudjelovali su nadležna tijela – nositelji mjera te jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Izradu Izvršenja koordinirao je Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina Vlade Republike Hrvatske.

U 2013. godini nastavljeno je provođenje mjera u cilju poboljšanja položaja pripadnika romske zajednice u Republici Hrvatskoj.

Na području obrazovanja nastavljen je trend povećanja broja djece u predškolskom odgoju i obrazovanju i u programu predškole te povećanje broja učenika u osnovnoškolskom i srednjoškolskom sustavu, povećanje broja učenika u produženom boravku te daljnjem osiguravanju stipendija za redovite učenike srednjih škola i polaznike visokoškolskih programa. Pozitivnim pomakom u 2013. godini smatra se značajno povećanje uključivanje djece u redovite programe predškolskog odgoja od najranijeg uzrasta te povećanje utrošenih sredstva za provedbu svih mjera iz Akcijskog plana.

Na području zapošljavanja Hrvatski zavod za zapošljavanje nastavio je provoditi aktivnosti pripreme za zapošljavanje, te uključivanje nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u mjere aktivne politike zapošljavanja. Aktivnosti su bile usmjerene na individualno savjetovanje te informiranja o mogućnostima zapošljavanja, uslugama Zavoda i sufinanciranju zapošljavanja i obrazovanja. Poseban naglasak stavljen je na uključivanje nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u grupna informiranja o samozapošljavanju i mogućnostima pokretanja vlastitog posla. Pozitivnim pomakom smatra se zapošljavanje nekoliko mladih osoba.

Na području zdravstva nastavljen je sustavan rad na poboljšanju zdravlja romske djece i djece izjednačavanjem procijepljenosti romske djece s ostalom populacijom, odnosno na poboljšanju cjepnog obuhvata, te provođenja zdravstvenih mjera u odnosu na najužestalije utvrđene uzroke pobola i smrti, uz provođenje zdravstvenog prosvjeda roditelja i preventivnih i kurativnih mjera zdravstvene zaštite. Vidljiv je napredak kod provođenja zdravstvene edukacije roditelja usmjerene poboljšanju zdravstvenih navika.

Na području socijalne skrbi nadležni centri za socijalnu skrb nastavili su unaprijediti suradnju s osnovnim školama, a vezano uz neredovito pohađanje nastave romske djece, pojačano se pozivaju roditelji zajedno s djecom na individualni razgovor, obavlja terenski evidencijonodnosi se odluke o mjerama koje se trebaju poduzeti. Savjetodavnim radom s roditeljima upućuju ih se na odgovorno roditeljstvo te ih se upoznaje sa obvezom Centra da zaštiti prava djece. Premda se iz podataka centara za socijalnu skrb s najvećim udjelom romskog stanovništva može zaključiti da Romi u Republici Hrvatskoj koriste neke od mjera (naknada) iz sustava socijalne skrbi, to ni podaci o tome o kojem je udjelu Roma u odnosu na ukupnu populaciju Roma u Republici Hrvatskoj riješeni nisu poznati budući da službena statistika izvješća nadležnog ministarstva ne objavljuju podatke o korisnicima pojedinih naknada prema etnicitetu.

Na području prostornog uređenja, stanovanja i zaštite okoliša poseban naglasak bio je na predaji zahtjeva za legalizaciju nezakonito izgrađenih stambenih objekata zbog zakonskog roka za podnošenje zahtjeva za legalizaciju (30. lipnja 2013.). Nastavljene su aktivnosti koje imaju za cilj omogućavanje legalizacije što većeg broja stambenih objekata te djelomičnom legalizacijom u naseljima urugvac, Sveti urug, Gornje i Donje Vratno, Karlovac Ludbreški, Ludbreg, Palanjak i Capraške Poljane. Nastavljene su aktivnosti na pronalaganju na ino i izvora sredstava za sufinanciranje troškova legalizacije, odnosno pripremnih radnji kao što su rješavanje imovinskih odnosa i izrade potrebne dokumentacije za postupak legalizacije.

Uključivanje romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život je od iznimne važnosti i trebao bi biti prvi korak, ali i krajnji rezultat uspješne provedbe svih mjera u Akcijskom planu za provedbu Strategije. Nastavljen je trend unaprijeđenja kvalitete programa koji doprinose o uvanju jezicnog i kulturnog identiteta u cjelini te kvalitetnije integracije u zajednicu u kojoj žive. Nastavljeno je obilježavanje manifestacija značajnih za romsku zajednicu na državnoj razini. Značajno je poboljšana ukupna položaj romske zajednice izborom vijeća i predstavnika romske nacionalne manjine te značajnijim uključivanjem mladih Roma u osposobljavanje, educiranje, ali i sve segmente društva uključujući i Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine Vlade Republike Hrvatske.

Statusna rješenja, suzbijanje diskriminacije i pomoć u ostvarivanju prava je od iznimne važnosti te se kontinuirano provode aktivnosti s ciljem rješavanja statusnih pitanja, izdavanje odobrenja za privremeni odnosno stalni boravak te primitak u hrvatsko državljanstvo. Nastavljen je rad mobilnih timova koji su formirani još temeljem Nacionalnog programa za Rome radi rješavanja statusa Roma na svim područjima gdje postoje saznanja da pripadnici romske nacionalnosti nemaju riješen status, djeluju na području Grada Zagreba i 9 županija. Aktivnosti mobilnih timova odvijaju se na lokalnoj razini te rezultiraju većim osvješćavanjem i informiranjem o načinu i mehanizmima za rješavanje statusnih pitanja. Kad je u pitanju suzbijanje diskriminacije u RH izrečena je prva presuda vezana uz obrazovanje tj. osiguravanje prakse kod poslodavca.

Unaprije enje prikupljanja statističkih podataka je i dalje ostao važan dio mjera koje imaju za cilj ukupno poboljšanje položaja pripadnika iz reda romske zajednice u Republici Hrvatskoj. Izazovi su ostali i dalje, pitanje (ne)-izjašnjavanja i tumačenja na terenu su i dalje različita. Većina nositelja mjera istražuje kako ne mogu iznositi brojne podatke jer ih ne prikupljaju po nacionalnom osnovu, drugi nositelji mjera ih prikupljaju posredno i iznose određene rezerve oko ukupnih brojeva. Za terenska istraživanja potrebna su dodatna financijska sredstva. Određeni pomak je napravljen izradom Atlasa romskih naselja Međimurske županije, pilot projektom koji je provodio Ured UNPD-a u Hrvatskoj.

Republika Hrvatska u velikoj je mjeri usklađena s međunarodnim standardima na području ljudskih i manjinskih prava. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova započelo je s internim konzultacijama oko skidanja rezerve na članak 7. stavak 5. Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima, posebice u odnosu na romski jezik. Republika Hrvatska predsjedavala je Desetljećem za uključivanje Roma 2005.-2015. (od 1. srpnja 2012. do 30. lipnja 2013.) te je aktivno pridonijela unaprježenju romskog pitanja na četiri glavna područja: obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvu i stanovanju te potakla ostale vlade za veći angažman u provedbi nacionalnih akcijskih planova Desetljeća.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za provođenje Akcijskog plana za provedbu Strategije u 2013. godini na pozicijama nadležnih tijela i nositelja mjera utrošena su sredstva u okviru financijskih mogućnosti u ukupnom iznosu od 21.500.203,89 kn.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske za rad Romskog nacionalnog vijeća u 2013. godini osigurano je 1.500.000,00 kn.

U Državnom proračunu Republike Hrvatske ukupno je za provođenje Akcijskog plana, uključujući i sredstva za rad Romskog nacionalnog vijeća utrošeno 23.000.203,89 kn.

Osim ovih sredstava općine, gradovi i županije su osigurali određena sredstva koja su vidljiva u Izvješću.

Izrazi koji se koriste u ovom Izvješću, ako imaju rodni izričaj, odnose se na jednak način i na ženski i na muški rod, bez obzira na to u kojem se rodu koristili.

1. OBRAZOVANJE

Ocjena stanja

Za djecu romske nacionalne manjine osigurava se uključivanje u programe predškolskog odgoja kako bi se premostio jaz između u socijalno-ekonomske situacije u kojoj djeca romske nacionalne manjine žive i mogunosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom obaveznoga osnovnog obrazovanja. Ako u pojedinoj sredini ne postoji mogućnost uključivanja u integrirane uvjete predškolskog odgoja u redovitoj predškolskoj ustanovi, osigurava se program predškole, tj. program pripreme za polazak u osnovnu školu koji se najčešće ostvaruje u osnovnim školama, a dijelom i u predškolskim ustanovama. Program predškole je prijeko potreban za romsku populaciju predškolske dobi, daje dobre rezultate i doprinosi na obvezu organiziranja predškolskih odgojnih skupina za svu djecu romske nacionalne manjine kao priprema za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav, osobito u sredinama gdje nema kapaciteta za integrirani predškolski odgoj. Mjere definirane Akcijskim planom su relevantne i provode se i u budućnosti. U potpunosti pridonose ispunjenju posebnog cilja. Međutim, došlo je do značajnog povećanja utroška sredstava za predškolski odgoj i predškolu u odnosu na prethodne godine zbog povećanog broja korisnika mjera u integriranom predškolskom odgoju i zbog produženog trajanja programa predškole, koja sada traje cijelu školsku godinu. Sredstva su preusmjerena s drugih aktivnosti za nacionalne manjine što je privremeno rješenje. Sukladno uočenom porastu broja djece uključene u program predškolskog odgoja i predškole, postoji razlog za povećanje potrebnih financijskih sredstava za provedbu navedenih mjera, kao i za novim financijskim izvorima.

Tijekom 2013. godine postignut je daljnji napredak na području obrazovanja uključivanjem djece romske nacionalne manjine na svim razinama obrazovnog sustava, a ponajviše u osnovnoškolskom sustavu u kojemu je po etku školske godine 2013./2014. bilo 5.470 učenika (2.769 m i 2.701 ž), što predstavlja povećanje u odnosu na početak školske godine 2012./2013. kada su u osnovne škole upisana ukupno 5.173 učenika (2.612 m i 2.561 ž). Istodobno podaci o broju učenika koji napuštaju osnovno obrazovanje nakon višekratnih ponavljanja pokazuju da je završnost osnovnog obrazovanja na niskoj razini. Tako je 2011./2012. 189 (102 m i 87 ž) učenika napustilo osnovno školovanje, a u 2012./2013. osnovno školovanje napustila su 153 (83 m i 70 ž) učenika. U ukupan zbroj onih koji su prekinuli školovanje uključeni su i učenici koji su navršili 15 godina života, a nisu završili osnovnu školu.

Kada je u pitanju ponavljanje razreda, na početku 2012./2013. školske godine škole su iskazale podatak da je 431 učenika (258 m i 173 ž). Na kraju 2012./2013. iskazano je 464 (250 m i 214 ž) učenika, a na početku 2013./2014. iskazano je 428 (235 m i 193 ž) učenika. Podaci na kraju školske godine pokazuju povećani broj u odnosu na početak školske godine.

Od 2010./2011. šk. godine prikupljaju se podaci o broju učenika romske nacionalne manjine kojima je ponudena posebna pomoć u učenju hrvatskog jezika na temelju čl. 43. Zakona o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi. Na početku 2012./2013. posebnu pomoć u učenju hrvatskoga jezika ukupno je dobilo 681 učenika (345 m i 336 ž) u 6 županija, a na početku školske godine 2013./2014. posebnu pomoć u učenju hrvatskoga jezika je primilo 511 učenika (251 m i 260 ž) u 7 županija.

Značajno je povećan broj učenika u produženom boravku. Na kraju 2012./2013. škole u 8 županija su iskazale produženi boravak za 362 učenika (190 m i 172 ž) a na početku školske godine 2013./2014. u produženom boravku je iskazano u 7 županija 548 učenika (293 m i 255 ž). S obzirom da je produženi boravak preduvjet uspješnog završetka osnovnog obrazovanja, postoji potreba za povećanjem financijskih sredstava, kao i za novim financijskim izvorima.

U ovim školama zaposleni su suradnici u odgojno-obrazovnom i nastavnom radu, romski pomagači i kojih je 26 (15 m i 11 ž) i njihov rad se financira iz Državnog proračuna, kao i rad svih drugih djelatnika u školama. Romski pomagači, između ostalog, trebaju zajedno s učiteljem pomagati u pisanju domaćih zadaća tijekom produženog boravka te u svladavanju školskoga gradiva. U 2013. godini za plaće 26 suradnika - romskih pomagača utrošeno je 1.608.757,91 kn iz sredstva Državnog proračuna. Krajem 2011. godine, sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi, započeo je proces kojim osnovne škole u Međimurskoj županiji angažirane suradnike - romske pomagače mogu zaposliti na ugovor o radu (umjesto dotadašnjeg ugovora o djelu) čime im se rješava radno-pravni status.

Nastavljen je trend povećanja broja učenika romske nacionalne manjine uključujući u sustav srednjoškolskog obrazovanja. I dalje je znatno veći broj učenika koji nastavljaju obrazovanje u trogodišnjim srednjoškolskim programima (u školskoj godini 2013./2014. ukupno 403 učenika (235 m i 168 ž)) u odnosu na broj učenika u četverogodišnjim programima (ukupno 107 učenika (53 m i 54 ž)). Nižu strukturu spremu pohađaju 6 učenika (6 m), a programe za učenike s teškoćama u razvoju 67 učenika (30 m i 37 ž), program likovne umjetnosti i dizajna pohađaju 2 učenice (2 ž) i glazbenu školu 3 učenika (3 m). Prilikom upisa u Odluci o elementima i kriterijima za izbor kandidata za upis u srednje škole 2013./2014., koju donosi Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, posebnom točkom određeno je upis učenika romske populacije, na način da se kandidatu za upis, koji je pripadnik romske nacionalne manjine, a živi u uvjetima koji su mogli utjecati na njegov uspjeh u osnovnoj školi, dodaje jedan bod na broj bodova koji je utvrđen tijekom postupka vrednovanja. S tako utvrđenim brojem bodova kandidat se rangira na ukupnoj ljestvici poretka. Iako je veći broj učenika koji nastavljaju obrazovanje u trogodišnjim srednjoškolskim programima u odnosu na broj učenika u četverogodišnjim programima, vidljiv je porast i broja učenika upisanih u prve razrede četverogodišnjih škola. Također je vidljivo da se učenici ispisuju iz škole, tj. napuštaju srednjoškolsko obrazovanje. U školskoj godini 2012./2013. srednjoškolsko obrazovanje su prekinula 63 učenika (34 m i 29 ž), a ponavljača je bilo 68 (44 m i 24 ž) od ukupno 446 učenika na kraju te školske godine. Na početku 2013./2014. školske godine bilo je 52 učenika ponavljača (35 m i 17 ž) od ukupno upisanih 586 učenika (328 m, 258 ž). U istoj školskoj godini MZOS je osigurao stipendije za 542 učenika (247 m i 295 ž). Osiguranjem stipendija i smještaja u učeničke domove, stvoreni su preduvjeti za povećanje broja romskih učenika oba spola koji uspješno završavaju srednju školu.

MZOS stipendira sve redovite učenike srednjih škola koji su pripadnici romske nacionalne manjine u iznosu od 5.000,00 kn godišnje po učeniku, odnosno 500,00 kn mjesečno tijekom nastavne godine, a za učenike koji ponavljaju razred 300,00 kn mjesečno, odnosno 3.000,00 kn godišnje. Za dobivanje stipendije pretpostavka je izjašnjavanje pripadnosti romskoj nacionalnoj manjini, što inače nije obvezno. U 2012. godini iz Državnog proračuna za srednjoškolske stipendije utrošeno je 2.125.000,00 kn, a u 2013. za isplatu 2.429.656,96 kn. S obzirom da se povećava

broj korisnika stipendija, postoji potreba za povećanjem financijskih sredstava. Poteškoće u provedbi mjere odnosile su se na nedostatak financijskih sredstava u Državnom proračunu za razdoblje od rujna do prosinca 2013. godine.

U akademskoj godini 2012./2013. visokoškolske ustanove je pohvalilo 26 studenata (11 m i 15 ž). MZOS je registrirao 23 studenta (7 m i 16 ž) putem Natječajna NZPUSS-a, 2 studenta putem stipendije Grada Zagreba te jednog studenta (1 m) koji je ostvario stipendiju putem Povjerenstva za praćenje Strategije, koji su bili upisani u visokoškolske ustanove, dok je u akademskoj godini 2011./2012. bilo registrirano 29 studenata. Za redovite studente MZOS je osigurao ukupno 350.000,00 kn, no samo 23 studenta su ispunila uvjete te je za stipendije utrošeno 230.000,00 kn. Godišnja stipendija za studente Rome iznosi 10.000,00 kn. S obzirom na to da se pravo na studentski dom stječe pod jednakim uvjetima za sve studente koji žive u težim socijalno-ekonomskim uvjetima, nije bilo moguće osigurati drukčije pravo za pripadnike romske nacionalne manjine, već se na preporuku Ministarstva u pojedinim slučajevima pronalazilo rješenje ako je to bilo potrebno.

Mjere opismenjavanja odraslih pripadnika romske nacionalne manjine provodile su se u okviru projekata „Desetljeće pismenosti u Hrvatskoj – za hrvatsku pismenost 2003.-2012.“ i „Za Hrvatsku pismenosti: put do poželjne budućnosti“. Program opismenjavanja i osposobljavanja je nastavljen u 2013. godini. Broj odraslih Roma uključen u program opismenjavanja i osposobljavanja za 2013. godinu je 495 polaznika (323 m i 172 ž), od toga u program opismenjavanja 446 (297 m i 149 ž) i osposobljavanje za prvo zanimanje 49 (26 m i 23 ž), a ukupan iznos sredstava je 984.700,00 kn.

Tijekom 2013. godine na području obrazovanja provedeno je ukupno 14 projekata financiranih sredstvima Europske unije u ukupnoj vrijednosti od 2.198.678,95 eura. Projekti su većinom bili usmjereni na uključivanje u obrazovni sustav, predškolu, produženi boravak i druge ključne izazove.

Osim navedenog, u 2013. godini iz Državnog proračuna za odgojno-obrazovne programe, maturalna putovanja, školu u prirodi, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak i sl. isplaćeno je 592.696,11 kn.

Povodom jednogodišnjeg predsjedanja Republike Hrvatske Desetljećem za uključivanje Roma 2005. - 2015. održana je međunarodna konferencija "Kvalitetno obrazovanje za Rome: Održivost obrazovne politike Desetljećem na europskoj razini" u Zagrebu, 22. i 23. travnja 2013. Konferencija je pridonijela vidljivosti na rješavanje izazova s kojima se suočavaju pripadnici romske nacionalne manjine u sustavu odgoja i obrazovanja.

Analiza dostavljenih izvješća nositelja mjera u svim je područjima, pa tako i u području obrazovanja, ukazala na poteškoće u prikupljanju podataka za praćenje pokazatelja u inku na razini posebnih ciljeva od strane nositelja mjera i nedostupnost podataka za većinu pokazatelja za izvještajno razdoblje. Stoga se preporuča revidirati pokazatelje u inku za naredno izvještajno razdoblje, s ciljem identificiranja relevantnih

pokazatelja za koje je podatke mogu e prikupiti ili njihovo prikupljanje zahtijeva minimalne intervencije, s ciljem uspostave u inkovitog sustava pra enja napretka i u inaka pojedinih intervencija na položaj romske nacionalne manjine.

Tako er, tijekom 2013. godine zabilježen je porast razreda koji poha aju isklju ivo u enici romske nacionalne manjine, s 50 evidentiranih razreda u 2012. godini na 56 razreda u 2013. godini. Potrebno je poduzimanje daljnjih mjera za desegregaciju i eliminiranje odvojenih razreda.

U odnosu na planove financiranja intervencija iz europskih fondova, MZOS planira aktivnosti produženog boravka i program predškole sufinancirati iz Europskog socijalnog fonda.

Iz dostavljenih izvješ a JL/P(R)S valja istaknuti primjer Knjižnice i itaonice „Fran Galovi “ Koprivnica. Knjižnica je jedna od pobjednica me unarodnog natje aja za inovativne programe narodnih knjižnica koji pomo u korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije pridonose socijalnom uklju ivanju u zajednici, a nagradu Zaklade Billa i Melinde Gates dobila je za svoj program „Usko i u vlak za bolji svijet: potpora romskoj zajednici pomo u korištenja informacijsko-komunikacijske tehnologije i poduke u osnovnoj informati koj i informacijskoj pismenosti, kojim pomaže romskoj djeci i mladima da se lakše uklju e u život lokalne zajednice i društva op enito svojim resursima (zbirkama, ra unalima, obukom za korištenje ra unala i interneta), kao i umrežavanjem sa stru njacima razli itih profila koji svakodnevno rade s romskom djecom, romskim i drugim udrugama te lokalnim upravama i samoupravama na koprivni kom podru ju.¹

Provedba mjera

Op i cilj: Poboljšati pristup kvalitetnom obrazovanju uklju uju i obrazovanje i skrb pruženu u ranom djetinjstvu, ali i osnovnog, srednjeg i sveu ilišnog obrazovanja s posebnim naglaskom na uklanjanje mogu e segregacije u školama; sprije iti preuranjen prekid školovanja i osigurati lagan prijelaz iz škole do zaposlenja.

Posebni cilj 1: Podi i kvalitetu i u inkovitost obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine, te osigurati stjecanje potrebnih znanja i vještina koje e omogu iti osobni razvoj u enika, kao i završavanje osnovnog obrazovanja s ciljem nastavka školovanja te smanjenja razlike izme u obrazovnih postignu a djece pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosje nu razinu obrazovnih postignu a svih u enika u osnovnoškolskom obrazovanju u RH.

Pokazatelj u inka:

- a) Doneseni akti na razini MZOS, Agencije za odgoj i obrazovanje (AZOO), kojima se utvr uje program pra enja i podrške te odgovornosti pojedinih institucija za njegovu provedbu: u 2013. godini nisu doneseni akti kojima se utvr uje program pra enja i podrške te odgovornosti pojedinih institucija za njegovu provedbu.

¹ http://www.knjiznica-koprivnica.hr/detaljiNovosti.aspx?id_novosti=679

Mjera 1.1.1 Stru no usavršavanje u itelja i stru nih suradnika u osnovnim školama s ciljem podizanja kvalitete i u inkovitosti obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine	
Nositelj:	Agencija za odgoj i obrazovanje u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta
Pokazatelj rezultata:	• Broj održanih stru nih skupova
Provedba mjere:	<p>21 stru ni skup/radionica održanih u 2013., u odnosu 4 skupa održana 2012².</p> <p>Prema izvješ u AZOO-a nastavljeno je stru no usavršavanje na temelju Kurikuluma za pou avanje hrvatskog kao inog jezika s ciljem olakšanog u enja hrvatskog jezika kao inog jezika i lakšeg uklju ivanja populacije inojezi nih u enika u odgojno-obrazovni proces. S tim u vezi održano je ukupno 9 skupova, kako slijedi: I.-VI. modula projekta <i>Razvoj osobnih, profesionalnih, socijalnih i organizacijskih kompetencija u itelja i nastavnika hrvatskoga jezika, stru nih suradnika i odgajatelja u radu s inojezi nim u enicima</i> na kojima je sudjelovalo izme u 35 i 40 sudionika po radionici. Radionice su održavane u akovcu gdje je održana i završna konferencija projekta. Radionice su održane u razdoblju od 30. 1. 2013. do 12. 11. 2013.</p> <p>Radionica u vezi Strategije pou avanja i u enja hrvatskoga kao inoga jezika: stru ni skup prvenstveno namijenjen u iteljima razredne nastave Primorsko-goranske i Li ko-senjske županije koji imaju u enike inojezi are, održana je 13. 05. 2013. u Rijeci, a imala je 31 sudionika. Na istu temu je održan stru ni skup u Rovinju (14.05.2013.) namijenjen u iteljima razredne nastave Istarske županije koji imaju u enike inojezi are.</p> <p>Za rad s u enicima tijekom izvannastavnih aktivnosti održani su slijede i stru ni skupovi (2 skupa): Dramsko-pedagoška radionica za rad s romskim u enicima u nižim razredima osnovne škole, 1. 03. 2013., Orehovica, 11 sudionika; Dramsko-pedagoška radionica za rad s romskim u enicima u nižim razredima osnovne škole, 15. 03. 2013., Podturen, 22 sudionika.</p> <p>Za vjerou itelje održan je stru ni skup: Interkulturalni odgoj i obrazovanje kroz prizmu vjerskog odgoja: problem i perspektiva (7. 01. 2013., Petrijanec), 35 sudionika. Program je namijenjen vjerou iteljicama i vjerou iteljima Varaždinske biskupije (Varaždin, Me imurska i Koprivni ko-križeva ka županija, jedna škola iz Krapinsko-zagorske županije i jedna iz Viroviti ko-podravске županije) koji rade s romskom nacionalnom manjinom.</p> <p>Održan je uvodni seminar „Pristup usmjeren na dijete u predškoli“, 12 sudionika (korisnici su bili odgajatelji), u trajanju od 4 dana, OŠ Orehovica, Orehovica, OŠ Vladimira Nazora, Pribislavec, OŠ Ivana Novaka, Macinec, DV akovec, akovec, OŠ Tomaša Gori anca, Mala Subotica i OŠ Jože Horvata, Kotoriba.</p> <p>Jedan skup je održan na temu: Prevencija trgovanja ljudima. Stru ni skup: Kurikulum Gra anskog odgoja i obrazovanja i mogu nosti njegova implementiranja u plan i program osnovne i srednje škole i prevencija trgovanja ljudima, Program namijenjen u iteljima, nastavnicima, stru nim suradnicima u osnovnim i srednjim školama Varaždinske županije (23.10.2013.) u Varaždinu,</p>

² U cijelom tekstu ovog izvješ a usporedni podaci za prijašnje godine odnose se na polazne vrijednosti definirane u Akcijskom planu za provedbu Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje 2013.-2015. godine, kojeg je Vlada Republike Hrvatske donijela na sjednici 11. travnja 2013. godine (<http://www.uljppnm.vlada.hr/images/akcijski%20plan%20za%20provedbu%20nsur%20za%20razdoblje%202013-2015.pdf>). U slu aju kada nisu navedeni usporedni podaci radi se o novo uvedenim pokazateljima rezultata, gdje je polazna vrijednost definirana kao 0.

	<p>27 sudionika.</p> <p>Poučavanje o holokaustu izvršeno je u redovito i obvezno stručno usavršavanje učitelja i nastavnika.</p> <p>U 2013. godini održana su četiri Poučavanja o holokaustu i sprečavanju zločina protiv čovječnosti, 27. – 30. 01 2013., Zagreb i Jasenovac, 51 sudionik (Istomotemu: Stradanje Roma u Drugom svjetskom ratu; dr. sc. Danijel Vojak, Institut društvenih znanosti „Ivo Pilar“, Zagreb); Šoak Akademija, Holokaust, ljudska prava, obrazovanje; seminar za učitelje, nastavnike i djelatnike u školstvu, Zagreb od 19. do 21. 05 2013., 40 sudionika; Prisutna prošlost – obrazovanje za budućnost, Zagreb, od 17. do 20. 09. 2013., 26 sudionika; Šoak Akademija – Holokaust, Ljudska Prava, Obrazovanje, od 28. do 30. 10. 2013., Zagreb, 38 sudionika.</p> <p>Također, niz radionica održan je i u sklopu projekata. Projekt „Getting Ready for School“ u okviru kojeg su se od siječnja do lipnja 2013. godine u četiri osnovne škole, jednom tjedno provodile radionice za roditelje predškolske djece romske nacionalnosti. U projekt su bile uključene OŠ V. Vidriča, Kutina; OŠ Orehovica, Orehovica; OŠ Tomaša Goričanca, Mala Subotica; OŠ dr. Ivana Novaka, Macinec i bilo je obuhvaćeno više od 100 roditelja.</p> <p>Projekt Kvalitetno obrazovanje za romsku djecu (financiranje: IPA) – Pristup poučavanju usmjeren na dijete, 42 sudionika, OŠ Jože Horvata, Kotoriba, OŠ Mursko Središće, Mursko Središće, OŠ Tomaša Goričanca, Mala Subotica, OŠ Tomaša Goričanca, PŠ Držimurec – Strelec u trajanju od 5 dana, korisnici učitelji razredne nastave, učitelji predmetne nastave, stručni suradnici; te Pristup poučavanju usmjeren na dijete, 31 sudionik, OŠ Orehovica, Orehovica, OŠ Kuršanec, Kuršanec, OŠ Vladimira Nazora, Pribislavec u trajanju od 5 dana, korisnici učitelji razredne nastave, učitelji predmetne nastave, stručni suradnici.</p> <p>U sklopu jednogodišnjeg predsjedanja RH Desetljećem za uključivanje Roma 2005.-2015. održana je međunarodna konferencija „Povezivanje povijesnog iskustva Roma u Europi s promocijom ne-diskriminacije Roma“, 23. i 24. 05. 2013. godine. Više informacija o konferenciji u provedbi mjere 6.2.4 u poglavlju Uključivanje romske nacionalne manjine u društveni i kulturni život.</p>
--	---

Posebni cilj 2: Povećati obuhvat romske djece oba spola predškolskim odgojem i obrazovanjem te podići razinu kvalitete predškolskog odgoja i obrazovanja djece pripadnika romske nacionalne manjine kao dio cjeline ranog obrazovanja djeteta, koji pomaže smanjenju razlika u društvenom podrijetlu i sposobnostima učenja, i nastoji što je moguće bolje zadovoljiti djetetove razvojne potrebe, te ga uvesti u svijet svjesnog učenja.

Pokazatelji učenjaka:

- a) Neto omjer upisa romske djece - Neto omjer upisa je omjer upisane djece službeno određene dobi za razinu odgoja i obrazovanja prema ukupnoj populaciji u toj dobi
- b) Stopa sudjelovanja romske djece oba spola u integriranim programima predškolskog odgoja i naobrazbe:
 - redoviti, cjeloviti programi
 - program predškole – za djecu u šestoj godini života koja nisu polaznici redovitog programa predškolskog odgoja
 - praćenje ovih pokazatelja treba vršiti po programima
- c) Javni trošak predškolskog odgoja i obrazovanja kao udio u proračunu JL/P(R)S (%)
- d) Broj sati koje su učenici proveli po pojedinim programima

- e) Vrednovanje kvalitete predškolskog odgoja i naobrazbe – pedagoški standard, samovrednovanje
- f) Broj i kvaliteta provedenih seminara stručnog usavršavanja za rad u multikulturnim sredinama
- g) Broj polaznika, trajanje edukacije osposobljavanja i uspješnost

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

Mjera 1.2.1 Sufinanciranje roditeljskog udjela za pripadnike romske nacionalne manjine u integriranim programima predškolskog odgoja	
Nositelj:	MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, predškolske ustanove
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj djece romske nacionalne manjine za koju je odobreno sufinanciranje • Broj programa u koje su uključena djeca kojima se osigurava sufinanciranje • Broj djece po spolu u programima predškolskog odgoja i ukupno
Provedba mjere:	<p>Broj djece romske nacionalne manjine za koju je odobreno sufinanciranje: 390 djece (180 m i 210 ž) u 2013. godini u odnosu na 182 djece (82 m i 100 ž) u 2012. godini.</p> <p>Broj ustanova u koji se provode programi predškolskog odgoja u koje su uključena djeca kojima se osigurava sufinanciranje u 2013.: ukupno 45 ustanova ostvaruje programe predškolskog odgoja.</p> <p>Broj djece po spolu u programima predškolskog odgoja i ukupno: 769 djece (364 m i 405 ž), od toga 390 (180 m i 210 ž) u predškolskom odgoju i 379 (184 m i 195 ž) u predškoli u odnosu na 811 djece (419 m i 392 ž) od toga 455 (233 m i 222 ž) u predškolskom odgoju i 356 (186 m i 170 ž) u predškoli.</p> <p>MZOS isti je potrebu izmjene Pokazatelja rezultata Mjere 1.2.1. koji glasi: Broj programa u koje su uključena djeca kojima se osigurava sufinanciranje u tekst koji glasi: Broj ustanova u koji se provode programi predškolskog odgoja u koje su uključena djeca kojima se osigurava sufinanciranje u 2013. te su dostavljeni podaci za izmijenjeni pokazatelj rezultata.</p> <p>Na temelju dostavljenih izvješća pojedinih JL/P(R)S dostupni su sljedeći podaci: Grad Zagreb, pored gradskih vrtića, financira i rad ustanova i udruga koji imaju verificirane programe MZOS-a za djecu romske nacionalne manjine. Udruga Unija Roma Hrvatske provodi cjelodnevni program i program pripreme za školu za 25 djece u 1. odgojnoj skupini što se sredstvima iz Proračuna Grada Zagreba godišnje financira s 310.000,00 kn.</p> <p>Grad Bjelovar sufinancirao je u iznosu od 629.737,20 kn uključivanje romske djece u dječji vrtić „Pinokio“.</p> <p>Grad Koprivnica sufinancirao je uključivanje romske djece u dječji vrtić za dvoje djece u iznosu od 9.750,00 kn.</p> <p>Grad Mursko Središće sufinancirao je uključivanje romske djece u dječji vrtić za 35 djece u DV „Maslačak“ u iznosu od 199.187,62 kn. Mjera se kontinuirano provodi od 2008. godine na način da Grad Mursko Središće plaća 50% iznosa ekonomske cijene koštanja boravka djece u vrtiću dok preostalih 50% koji se odnosi na roditeljski udio plaća MZOS. U sufinanciranju prijevoza djece do DV sudjeluju MZOS i ULJPPNM te REF.</p> <p>Grad Pula sufinancirao je uključivanje romske djece u dječji vrtić „Vesela kuća (Aseando Cher)“, osnivačica Udruge Roma Istre u iznosu od 168.192,00 kn.</p>

Mjera 1.2.2 Sufinanciranje programa predškole za pripadnike romske nacionalne manjine	
Nositelj:	MZOS na osnovi izvješća ureda državne uprave u županijama i Gradskog ureda za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, predškolske ustanove, osnovne škole
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj djece romske nacionalne manjine u programima predškole ▪ Broj programa predškole u kojima su uključena djeca romske nacionalne manjine
Provedba mjere:	<p>Broj djece romske nacionalne manjine u programima predškole: na početku školske godine 2013./2014. ukupno 379 djece (184 m i 195 ž) u predškoli, dok je na početku 2012./2013. školske godine u predškoli bilo 356 djece (186 m i 170 ž).</p> <p>Broj ustanova u kojima se provode programi predškole u kojima su uključena djeca romske nacionalne manjine: u 2013. godini ukupno 21 program, isto kao i 2012. godine.</p> <p>Za djecu romske nacionalne manjine osigurava se uključivanje u programe predškolskog odgoja kako bi se premostio jaz između socijalno-ekonomske situacije u kojoj djeca romske nacionalne manjine žive i mogunosti za njihovu uspješnu integraciju tijekom obaveznoga osnovnog obrazovanja. Ako u pojedinoj sredini ne postoji mogućnost uključivanja u integrirane uvjete predškolskog odgoja u redovitoj predškolskoj ustanovi, osigurava se program predškole, tj. program pripreme za polazak u osnovnu školu koji se najčešće ostvaruje u osnovnim školama, a dijelom i u predškolskim ustanovama. Program predškole je prijeko potreban za romsku populaciju predškolske dobi, daje dobre rezultate i doprinosi na obvezu organiziranja predškolskih odgojnih skupina za svu romsku djecu kao priprema za uključivanje u odgojno-obrazovni sustav, osobito u sredinama gdje nema kapaciteta za integrirani predškolski odgoj.</p> <p>Za predškolski odgoj/predškolu u 2013. godini isplaćeno je 3.131.967,31 kn iz Državnog proračuna.</p> <p>MZOS istovremeno potrebu izmjene Pokazatelja rezultata Mjere 1.2.2. koji glasi: Broj programa predškole u kojima su uključena djeca romske nacionalne manjine u tekst koji glasi: Broj ustanova u kojima se provode programi predškole u kojima su uključena djeca romske nacionalne manjine u 2013. te su dostavljeni podaci za izmijenjeni pokazatelj rezultata.</p> <p>Na temelju dostavljenih izvješća pojedinih JL/P(R)S dostupni su sljedeći podaci.</p> <p>Grad Beliše sufinancirao krajni program predškole u trajanju 250 sati, za 10 djece s iznosom od 1.250,00 kn te Dječji vrtić „Maslačak“ Beliše u iznosu od 1.250,00 kn.</p>

Posebni cilj 3: Izjednačiti obuhvaćenost osnovnoškolskim obrazovanjem pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek upisa osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak obuhvaćenosti od 98%) te izjednačiti završnost osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosjek završnosti osnovnoškolskog obrazovanja na razini RH (dosegnuti postotak završnosti od 95%)

Pokazatelji u anketi:

- a) Stopa obuhvata romske populacije osnovnim obrazovanjem

- b) Stopa završnosti osnovnoškolskog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine
- c) Omjer završetka školovanja - primarni omjer završetka osnovne škole je omjer ukupnog broja učenika koji uspješno završavaju posljednju godinu osnovne škole u jednom naraštaju prema ukupnom broju djece koja bi trebala završavati školu
- d) Stopa odustajanja i uzroci
- e) Obrazovna postignuća učenika romske nacionalne manjine, ili uspješnost završetka
- f) Broj godina provedenih u osnovnoškolskom obrazovanju (pitanje ponavlja a)
- g) Broj romske djece u redovnom ili prilagođenom programu u odnosu na broj sve djece u redovnom ili prilagođenom programu

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

1.3.1 Upis djece romske nacionalne manjine oba spola u osnovne škole	
Nositelj:	MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, osnovne škole
Pokazatelj rezultata:	• Broj djece romske nacionalne manjine koja su uključena u osnovno obrazovanje na početku i kraju školske godine
Provedba mjere:	Broj upisane djece romske nacionalne manjine u osnovne škole po spolu: 5.470 (2.769 m i 2.701 ž) učenika na početku školske godine 2013./2014. u odnosu na 5.137 učenika (2.612 m i 2.561 ž) na početku školske godine 2012./2013.
1.3.2 Stvaranje preduvjeta za uključivanje učenika romske nacionalne manjine u produženi boravak	
Nositelj:	MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba, osnovne škole
Pokazatelj rezultata:	• Broj djece romske nacionalne manjine obuhvaćene produženim boravkom po spolu
Provedba mjere:	Broj djece romske nacionalne manjine obuhvaćene produženim boravkom po spolu: 548 učenika (293 m i 255 ž) na početku školske godine 2013./2014. u odnosu na 367 učenika (183 m i 184 ž) na početku školske godine 2012./2013.
1.3.3 Osposobljavanje suradnika pomagača	
Nositelj:	MZOS, AZOO
Pokazatelj rezultata:	• Broj suradnika pomagača u osnovnim školama • Broj seminara/radionica na kojima su educirani pomagači
Provedba mjere:	Broj suradnika pomagača u osnovnim školama: 26 pomagača (15 m i 11 ž), te 2 koja financira JLS u 2013. godini, u odnosu na 23 pomagača (12 m i 11 ž) te 2 koje je financirala JLS u 2012. Broj seminara/radionica na kojima su educirani pomagači: 6 seminara/radionica održanih u 2013. godini u odnosu na 18 radionica održanih 2012. godine (u sklopu međunarodnog projekta „Odgojna drama i kazalište kao sredstvo poticanja i inkluzije Roma“). U organizaciji AZOO održani su sljedeći stručni skupovi (četiri stručna skupa): Stručni skupovi za suradnike pomagača i stručne suradnike pedagoge: Inkluzija učenika pripadnika romske nacionalne manjine i uloga romskih pomagača; Interkulturalnost kao

	<p>dimenzija školskoga života i građanske kompetencije, 21. 10. 2013., Koprivnica, 23 sudionika; Inkluzija u enici pripadnika romske nacionalne manjine i uloga romskih pomagača; Interkulturalnost kao dimenzija školskoga života i građanske kompetencije 21. 10. 2013., akovec, 35 sudionika.</p> <p>U sklopu projekta „Poticanje socijalne inkluzije“ Pučko otvoreno učilište Korak po korak u suradnji s AZOO provodilo je u sljedećim školama stručne skupove za učitelje koji rade u školama s većim brojem romskih učenika: OŠ Kuršanec (financiranje UNDP) <i>Živjeti različitosti</i>, 27 sudionika, OŠ Kuršanec, Kuršanec, DV Pirgo, Kuršanec u trajanju od 4 dana, a korisnici su bili učitelji razredne nastave, stručni suradnici, suradnici pomagača i roditelji; te <i>Odgoj za različitost</i>, OŠ Kuršanec, Kuršanec, 18 sudionika, u trajanju od dva dana, gdje su korisnici bili učitelji razredne nastave, stručni suradnici i suradnici pomagača.</p> <p>Za odgojno-obrazovne programe, maturna putovanja, školu u prirodi, aktivnosti nakon nastave, produženi boravak i plaćanje romskih pomagača u 2013. godini isplaćeno je 2.201.454,02 kn iz Državnog proračuna.</p>
--	---

Posebni cilj 4: do 2020. godine ukinuti sve razredne odjele koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine.

Pokazatelji učenika:

- a) Broj razreda koje pohađaju samo učenici pripadnici romske nacionalne manjine: 56 razrednih odjela u školskoj godini 2013./2014., u odnosu na 50 razrednih odjela na početku školske godine 2012./2013.
- b) Donesen pravilnik o prevenciji obrazovne segregacije i modalitetima desegregacije: Pravilnik nije donesen.

1.4.1 Stvaranje preduvjeta za smanjivanje broja razrednih odjela koje pohađaju samo učenici romske nacionalne manjine	
Nositelj:	MZOS, JL/P(R)S, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba
Pokazatelj rezultata:	• Broj razrednih odjela u koje su uključeni samo učenici romske nacionalne manjine
Provedba mjere:	a) Broj razrednih odjela u kojima su uključeni samo učenici romske nacionalne manjine: 56 razrednih odjela u školskoj godini 2013./2014. u odnosu na 50 razrednih odjela na početku školske godine 2012./2013.

Posebni cilj 5: Smanjiti razliku između prosječne obuhvata i završnosti srednjeg obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosječnu obuhvat i završnost srednjeg obrazovanja na razini RH u cilju izjednačavanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje do 2020. godine. Povećati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju srednje obrazovanje do 2020. godine.

Pokazatelji učenika:

- a) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji upisuju srednje obrazovanje
- b) Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)
- c) Broj korisnika stipendija i potpora
- d) Stopa upisa u enika romske nacionalne manjine u srednje škole u odnosu na postotak u enika pripadnika romske nacionalne manjine koji su završili osnovnu školu.
- e) Broj/postotak u enika romske nacionalne manjine u gimnazijskim programima na u odnosu na ukupnog broja upisanih u srednjoškolske programe
- f) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju srednje obrazovanje
- g) Stopa odustajanja i uzroci
- h) Obrazovna postignuća u enika romske nacionalne manjine, ili uspješnost
- i) Broj godina provedenih u srednjoj školi (pitanje ponavlja a)

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

1.5.1 Upis u enika romske nacionalne manjine oba spola u srednje škole	
Nositelj:	MZOS, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport Grada Zagreba, srednje škole
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj u enika romske nacionalne manjine upisanih u prve razrede 3-godišnjih srednjih škola po spolu • Broj u enika romske nacionalne manjine upisanih u 4-godišnje škole po spolu • Ukupan broj u enika srednjih škola
Provedba mjere:	<p>Broj u enika romske nacionalne manjine upisanih u prve razrede 3-godišnjih srednjih škola po spolu: 204 u enika (114 m i 90 ž) na po etku školske godine 2013./2014. u odnosu na 157 u enika (109 m i 48 ž) na po etku školske godine 2012./2013.</p> <p>Broj u enika romske nacionalne manjine upisanih u prve razrede 4-godišnjih srednjih škola po spolu: 27 u enika (14 m i 13 ž) na po etku školske godine 2013./2014. u odnosu na 23 u enika (10 m i 13 ž) na po etku školske godine 2012./2013.</p> <p>Ukupan broj u enika srednjih škola: 588 u enika (327 m i 261 ž) na po etku školske godine 2013./2014. u odnosu na 480 u enika (286 m i 194 ž) na po etku školske godine 2012./2013.</p>
1.5.2 Osiguravanje stipendija redovnim u enicima srednje škole pripadnicima romske nacionalne manjine	
Nositelj:	MZOS
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj korisnika mjere, po spolu i ukupno
Provedba mjere:	<p>Broj u enika po spolu kojima je osigurana stipendija i ukupno: 542 u enika (247 m i 295 ž) u školskoj godini 2013./2014. u odnosu na 425 (214 m i 211 ž) u enika u školskoj godini 2011./2012.</p> <p>Na temelju dostavljenih izvješ a pojedinih JL/P(R)S dostupni su sljede i podaci.</p>

	Grad Zagreb na temelju Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za u enike i studente pripadnike romske nacionalne manjine i iz sredstava gradskog prora una redovito dodjeljuje stipendije redovnim uenicima srednje škole pripadnicima romske nacionalne manjine. Tako su za školsku godinu 2013./2014. dodijeljene stipendije za 17 uenika (6 m i 11 ž), dok su za školsku godinu 2012./2013. stipendije primila 4 uenika (1 m i 3 ž). U 2013. godini iz Prora una Grada Zagreba za stipendije za uenike romske nacionalne manjine utrošeno je 48.494,80 kn.
1.5.3 Stvaranje preduvjeta za pove anje broja uenika romske nacionalne manjine oba spola koji uspješno završavaju srednju školu po razredima	
Nositelj:	MZOS
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj uenika romske nacionalne manjine upisanih u 2. razred srednjih škola, po spolu • Broj uenika romske nacionalne manjine upisanih u 3. razred srednjih škola, po spolu • Broj uenika romske nacionalne manjine upisanih u 4. razred srednjih škola, po spolu • Broj uenika po programima i ukupno
Provedba mjere:	<p>Broj uenika romske nacionalne manjine (upisanih u 2. razred srednjih škola) po spolu: 178 uenika (110 m i 68 ž) na po etku školske godine 2013./2014. u odnosu na 158 uenika (93 m i 65 ž) na po etku školske godine 2012./2013.</p> <p>Broj uenika romske nacionalne manjine (upisanih u 3. razred srednjih škola) po spolu: 118 uenika (63 m i 55 ž) na po etku školske godine 2013./2014. u odnosu na 85 uenika (45 m i 40 ž) na po etku školske godine 2012./2013.</p> <p>Broj uenika romske nacionalne manjine (upisanih u 4. razred srednjih škola) po spolu: 23 uenika (11 m i 12 ž) na po etku školske godine 2013./2014. u odnosu na 18 uenika (7 m i 11 ž) na po etku školske godine 2012./2013.</p> <p>Broj uenika po programima i ukupno: Ukupno 588 uenika (327 m i 261 ž) na po etku školske godine 2013./2014. i to: gimnazije 23 uenika (13 m i 10 ž); 4-godišnje strukovne škole 84 uenika (40 m i 44 ž); 3-godišnje strukovne škole 403 uenika (235 m i 168 ž); niža stru na sprema 6 uenika (6 m); programi za uenike s teško ama u razvoju 67 uenika (30 m i 37 ž); likovne umjetnosti i dizajn 2 uenice (2 ž); glazbena škola u sastavu škole 3 uenika (3 m) u odnosu na ukupno 480 uenika (277 m i 175 ž) i to: gimnazije 15 uenika (5 m i 10 ž); 4-godišnje strukovne škole 77 uenika (32 m i 45 ž); 3-godišnje strukovne škole 316 uenika (210 m i 106 ž); niža stru na sprema 13 uenika (8 m i 5 ž); programi za uenike s teško ama u razvoju 28 uenika (20 m i 8 ž); likovne umjetnosti i dizajn 1 uenika (1 ž); glazbena škola u sastavu škole 2 uenika (2 m).</p>
1.5.4 Osiguravanje smještaja u ueni ke domove	
Nositelj:	MZOS
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj romskih uenika smještenih u ueni ke domove, po spolu i ukupno
Provedba mjere:	Broj uenika romske nacionalne manjine smještenih u ueni ke domove po spolu i ukupno: 9 uenika (7 m i 2 ž) u školskoj godini 2012./2013. u odnosu na 9 uenika (7 m i 2 ž) u školskoj godini 2011./2012.

Posebni cilj 6: Smanjiti razliku između prosje nog obuhvata i završnosti visokog obrazovanja pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na prosje ni obuhvat i završnost visokog obrazovanja na razini RH u cilju izjedna avanja mogućnosti za stjecanje znanja i sposobnosti za rad i nastavak školovanja – Do 2020. godine pove ati broj pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje te onih koji nastavljaju poslijediplomski studij.

Pokazatelji u inka:

- a) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji završavaju visoko obrazovanje
- b) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji nastavljaju postdiplomski studij
- c) Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)
- d) Broj korisnika stipendija i potpora
- e) Broj godina provedenih u visokom školstvu
- f) Stopa odustajanja i razlozi

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

1.6.1 Upis studenata romske nacionalne manjine oba spola na visokoškolske institucije	
Nositelj:	MZOS
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj studenata romske nacionalne manjine upisanih za stjecanje visokoškolskog obrazovanja, po spolu
Provedba mjere:	Broj studenata romske nacionalne manjine upisanih za stjecanje visokoškolskog obrazovanja po spolu: 23 studenata (7 m i 16 ž) u akademskoj godini 2012./2013. u odnosu na 29 studenata u akademskoj godini 2011./2012.
1.6.2 Osiguravanje stipendiranja studentima romske nacionalne manjine (VŠS i VSS)	
Nositelj:	MZOS
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj korisnika mjere, po spolu • Izdvojena sredstva
Provedba mjere:	<p>Broj korisnika mjere: 23 studenata (7 m i 16 ž) u akademskoj godini 2012./2013. u odnosu na 29 studenata u akademskoj godini 2011./2012.</p> <p>Izdvojena sredstva: 230.000,00 kn (1.000,00 kn mjese no/10 mjeseci/student) u 2013. godini u odnosu na 290.000,00 kn u akademskoj godini 2011./2012. (1.000,00 kn mjese no/10 mjeseci/student).</p> <p>Na temelju dostavljenih izvješća pojedinih JL/P(R)S dostupni su sljedeći podaci.</p> <p>Grad Zagreb na temelju Odluke o Stipendiji Grada Zagreba za učenike i studente pripadnike romske nacionalne manjine i iz sredstava gradskog proračuna redovito dodjeljuje stipendije studentima romske nacionalne manjine. U školskoj godini 2012./2013. dodijeljene su stipendije za 2 studenta (2 ž), a isti broj stipendija dodijeljen je 2013./2014. godine (2 stipendije za 2 studentice). U 2013. godini iz Proračuna Grada Zagreba za stipendije za studente romske nacionalne manjine utrošeno je 36.709,78 kn.</p> <p>Povjerenstvo za praćenje provedbe NSUR odobrilo je jednu stipendiju (1 m) u iznosu od 10.000,00 kn, isti iznos kao što stipendije koje dodjeljuje NZPUSS.</p>

Posebni cilj 7: Povećati obuhvat odraslih pripadnika romske nacionalne manjine programima opismenjavanja, obrazovanja i osposobljavanja kroz cijelo opće i strukovno obrazovanje, s ciljem razvijanja individualnih potencijala i jačanja kapaciteta i kompetencija za postizanje veće konkurentnosti na tržištu rada i trajne zapošljivosti te povećanje njihove društvene uključenosti i aktivnog sudjelovanja u svim područjima suvremenog života.

Pokazatelji u anka:

- a) Stopa obuhvata pripadnika romske nacionalne manjine koji se uključuju u programe obrazovanja odraslih, cjeloživotnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja u odnosu na ukupnu romsku populaciju
- b) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji se uključuju u programe obrazovanja odraslih, cjeloživotnog obrazovanja i strukovnog obrazovanja
- c) Stopa porasta pripadnika romske nacionalne manjine koji nastavljaju nadogradnju svoje školske spreme u skladu sa zahtjevima tržišta rada
- d) Sredstva izdvojena na nacionalnoj i lokalnoj razini za stipendije, smještaj, put (%)
- e) Broj korisnika stipendija i potpora
- f) Broj i vrsta programa koje pohađaju pripadnici/ce romske nacionalne manjine
- g) Stopa odustajanja i razlozi

Podaci za pokazatelje u anka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u anka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

1.7.1 Uključenje odraslih Roma oba spola u program opismenjavanja i osposobljavanja	
Nositelj:	MZOS
Pokazatelj rezultata:	• Broj odraslih Roma uključen u program opismenjavanja i osposobljavanja, po dobi i spolu
Provedba mjere:	Broj odraslih Roma uključenih u program opismenjavanja i osposobljavanja: 495 polaznika (323 m i 172 ž) u 2013. godini, od toga je u program opismenjavanja uključenih 446 polaznika (297 m i 149 ž), a u program osposobljavanja za prvo zanimanje 49 polaznika (26 m i 23 ž) u odnosu na 311 polaznika (156 m i 155 ž) u 2012. godini. Ukupan iznos sredstava utrošenih sredstava je 984.700,00 kuna. Za obrazovanje odraslih isključivo se financira završavanje osnovnog obrazovanja i osposobljavanja za prvo zanimanje.

2. ZAPOŠLJAVANJE I UKLJUČIVANJE U GOSPODARSKI ŽIVOT

Ocjena stanja

Hrvatski zavod za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: HZZ) ne vodi nezaposlene osobe po nacionalnosti, ali se procjenjuje da je krajem prosinca 2013. godine bilo evidentirano ukupno 5.059 osobe romske nacionalne manjine što je činilo 1,4% od ukupne nezaposlenosti u Hrvatskoj. S ciljem stvaranja uvjeta za povećanje zapošljivosti Roma, sve osobe romske nacionalne manjine u evidenciji HZZ-a uključivane su u redovite mjere HZZ-a, dok HZZ provodi i niz specifičnih mjera koje su usmjerene posebno na romsku nacionalnu manjinu, uključujući i aktivnosti grupnog informiranja, individualnog savjetovanja, grupnih savjetovanja za stjecanje vještina traženja posla, pripremne radionice za samozapošljavanje i osposobljavanje, uspostavljanje pozitivne klime kod poslodavaca za zapošljavanje Roma, uz posebne mjere usmjerene na Romkinje i mlade Rome.

U 2013. godini ukupno je 6.719 osoba, od čega 3.139 žena romske nacionalne manjine uključeno u proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada (aktivnosti grupnog informiranja, individualno savjetovanje, grupna savjetovanja za stjecanje vještina traženja posla). U aktivnost grupnog informiranja bilo je uključeno 1.319 osoba romske nacionalne manjine od čega 605 žena. Individualnim savjetovanjem s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plan traženja posla bilo je obuhvaćeno ukupno 5.101 osoba romske nacionalne manjine od čega 2.420 žena, dok je u aktivnost grupnih savjetovanja bilo uključeno 299 osoba od čega 114 žena. Aktivnostima grupnih informiranja o samozapošljavanju te savjetovanju o pokretanju posla bila je obuhvaćena ukupno 61 osoba od čega 13 žena.

HZZ provodi niz mjera i aktivnosti koje su usmjerene na poticanje mladih Roma na ostanak ili povratak u obrazovanje te na stjecanje potrebnih znanja i vještina kako bi bili konkurenti na tržištu rada. Kroz aktivnosti uključivanja u profesionalno informiranje i savjetovanje omogućava se uenicima završnih razreda osnovne škole pružanje potrebnih informacija za izbor zanimanja i odabir srednjoškolskog programa, te ih se informira o potrebama tržišta rada. U 2013. godini ukupno je 70 učenika uključeno u profesionalno informiranje, te u aktivnost profesionalnog savjetovanja ukupno je uključeno 49 učenika. Povrh redovitih aktivnosti koje provodi HZZ, Centri za informiranje i savjetovanje o karijeri predstavljaju nove usluge HZZ-a koje su dostupne i fleksibilne prema potrebama korisnika. Kroz Centre uenici imaju mogućnost upoznat se s tržištem rada, različitim zanimanjima te dobiti informacije koje će im olakšati odabir zanimanja. Aktivnosti koje organizira HZZ na kojima su prisutni uenici romske nacionalne manjine su Dani karijera, Sajmovi poslova, Dani otvorenih vrata škola, i druge aktivnosti. Procjenjujemo da je 300 učenika pripadnika romske nacionalne manjine bilo uključeno u ove aktivnosti.

HZZ provodi aktivnosti koje su usmjerene na stvaranje pozitivne klime kod poslodavaca, a u cilju boljeg zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine. Kako bi navedene aktivnosti bile učinkovite savjetnici za zapošljavanje ciljano su posjetili poslodavce. Također su održani i sastanci sa različitim subjektima radi unapređenja prilika za zapošljavanje i obrazovanje Roma. Ukupan broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogućnosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine u 2013. godini iznosio je 783 posjete. U 2012. godini ukupan broj posjeta

iznosio je 863 posjeta, a u 2011. godini ukupan broj posjeta iznosio je 986 posjeta što znači i da je uslijed krize smanjen broj posjeta poslodavcima.

Ukupan broj zaposlenih Roma na otvorenom tržištu rada (bez uključivanja u poticajne mjere zapošljavanja) iznosio je 226 osoba romske nacionalne manjine od čega 114 žena.

U okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2011. i 2012. (koja je primjena produžena do 31.12.2013.) ukupno je zaposleno 757 osoba, od čega 255 žena. Kroz mjeru Sufinanciranje zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine u trajanju od 24 mjeseca sufinancirano je zapošljavanje za 17 osoba romske nacionalne manjine od čega 6 žena. Osobe romske nacionalne manjine zaposlene su na sljedećim poslovima: poljoprivredni radnik/poljoprivredna radnica, medicinska sestra, radnik/radnica na razvrstavanju otpada, ratarski radnik/ratarska radnica, poljoprivredni tehničar, frizer, prodavač, ekonomski službenik, automehaničar i keramičar.

Kroz mjeru obrazovanja osoba romske nacionalne manjine financirano je obrazovanje za 15 osoba romske nacionalne manjine od čega 5 žena romske nacionalne manjine. Nezaposlene osobe romske nacionalne manjine obrazovale su se za šivača/šivačicu (5 žena) i za zidara/zidaricu (10).

Kroz mjeru Javni radovi zaposleno je 717 osoba romske nacionalne manjine, od čega 241 žena.

U mjeru Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih mladih osoba romske nacionalne manjine koji su završili srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i visokoškolsko obrazovanje ukupno je uključeno 1 žena romske nacionalne manjine.

Kroz mjeru Sufinanciranje samozapošljavanja osoba romske nacionalne manjine dodijeljena je potpora za samozapošljavanje za 7 osoba romske nacionalne manjine od čega za 2 žene.

Prema podacima od 31. prosinca 2013. godine od službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina u navedenim je tijelima bilo je zaposleno 7 Roma, koji čine 0,01% ukupnog broja zaposlenih službenika i namještenika u tijelima državne uprave.

Ministarstvo poduzetništva i obrta navodi da je u 2013. godini donesen Program poticanja poduzetništva i obrta „Poduzetnički impuls 2013“ u kojem je prilikom ocjenjivanja projektnih prijedloga bilo moguće ostvariti i do 30% dodatnih bodova za posebno poticane skupine poduzetnika koji su u nepovoljnijem društvenom položaju (kao što su žene poduzetnice, osobe s invaliditetom, pripadnici romske nacionalne manjine, prijavitelji s potpomognutog područja), u cilju povećanja prolaznosti projektnih prijedloga od strane prijavitelja iz tih skupina i područja. Nadalje, Ministarstvo poduzetništva i obrta podržava svaku inicijativu za uključivanje veće broj pripadnika romske nacionalne manjine u poduzetništvo i obrtništvo te procese samozapošljavanja. U skladu s navedenim, u sklopu Programa poticanja poduzetništva i obrta – Poduzetnički impuls 2014. nastoji se potaknuti što veći broj pripadnika romske nacionalne manjine na prijavu za natječaj u sklopu navedenog programa.

HZZ je provodio niz aktivnosti koje se ne mogu izravno dovesti u vezu s definiranim mjerama iz Akcijskog plana, a HZZ ih provodi putem projekata financiranih sredstvima Europske unije. Projekti nisu usmjereni specifično samo na romsku nacionalnu manjinu, već su im ciljane skupine osobe u nepovoljnijem položaju, ranjive i/ili ugrožene skupine, uključujući i Rome. U sklopu programa IPA IV - Unapređenje održivog zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba HZZ, Područni ured Osijek sudjelovao je kao partner u provedbi projekta Razvoj lokalnih kapaciteta za mobilno poslovanje (e-MOBILE). Cilj projekta je bio poticati zapošljavanje i samozapošljavanje dugotrajno nezaposlenih visokoobrazovanih osoba u ICT sektoru. Korisnici projekta su bili 50 visokoobrazovanih osoba (1 osoba s invaliditetom, 9 pripadnika nacionalnih manjina). Provedba projekta započela je u rujnu 2012. godine i provodio se do ožujka 2014. godine. Ukupna financijska vrijednost projekta je 160.023,57 eura, od toga sufinanciranje HZZ-a iznosila je 7.520,40 eura. U sklopu programa IPA IV - Poboljšanje pristupa tržištu rada ugroženih skupina HZZ Područni ured Osijek sudjelovao kao partner u provedbi projekta Držite uzde, koji je nositelj Centar za mlade Osijek. Provedba projekta započela je u kolovozu 2013. godine i provodio se je do kolovoza 2014. godine. Cilj projekta je bio povećanje zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih žena pripadnica nacionalnih manjina u Općini Erdut. Ciljana skupina su bile dugotrajno nezaposlene žene preko 50 godina pripadnice nacionalnih manjina. Ukupna financijska vrijednost projekta iznosila je 140.404,71 eura, od toga sufinanciranje HZZ-a iznosilo je 2.611,53 eura. Kroz Projekt *Poboljšanje pristupa otvorenom tržištu rada osobama u nepovoljnom položaju* provedba započela je u 2015. godini, nastojati će se povećati zapošljivost ugroženih skupina s ciljem njihove integracije na tržište rada, te podići i razina svijesti šire javnosti o zapošljavanju ugroženih skupina, kao i razina svijesti poslodavaca o prednostima pri zapošljavanju ugroženih skupina s ciljem postizanja njihovog ravnopravnog sudjelovanja na tržištu rada. Predviđeno trajanje projekta je 16 mjeseci. Projekt se financira kroz OPHRD 2007-2013, iz sredstava Europskog socijalnog fonda. Financiranje Projekta započela je dvije godine nakon završetka razdoblja OPHRD-a, jer je projekt osmišljen kao jedan od zasebnih ciljeva OPHRD-a koji započela je s provedbom kada se završe sve pripreme za raspisivanje natječajne aktivnosti za potencijalne proveditelje projekta.

Kroz IPA IV - Lokalne inicijative za poticanje zapošljavanja - faza 2, Područni ured Šakovec provodi projekt *Roma Mediators*. Cilj projekta je ostvarivanje cilja Akcijskog plana Međimurske županije za uključivanje Roma na tržište rada kroz edukaciju romskih medijatora po tematskim područjima interesa, ali i nadogradnja vještina savjetnika relevantnih institucija na tržištu rada. Ciljana skupina su nezaposleni mladi pripadnici romske nacionalne manjine, savjetnici Područnog ureda Šakovec i socijalni radnici Centra za socijalnu skrb Šakovec, poslodavci i šira javnost. Projekt je u fazi pripreme potpunog prijavnog obrasca. Predviđeno trajanje projekta je 20 mjeseci.

HZZ planira i intervencije za ranjive skupine u sklopu operativnih programa za financijsko razdoblje Europske unije 2007-2013 i 2014.-2020. U 2014. godini mjere aktivne politike zapošljavanja za nezaposlene osobe te nezaposlene osobe romske nacionalne manjine sufinancirati će se kroz OPHRD 2007-2013. U tijeku je i izrada OPHRD 2014-2020 iz kojeg će se također sufinancirati mjere aktivne politike zapošljavanja usmjerene za nezaposlene osobe i nezaposlene osobe romske nacionalne manjine.

Sredstva za provedbu mjera Akcijskog plana osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027 Akcijski Plan Desetljeća za uključivanje Roma.

U okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2011 i 2012. godinu do 31. prosinca 2013. godine, u 2013. godini ukupno je utrošeno 9.000.576,87 kn.

Za programe javnih radova za osobe romske nacionalne manjine utrošeno je 8.703.906,34 kn.

Za programe obrazovanja za potrebe tržišta rada osoba romske nacionalne manjine utrošeno je 49.941,17 kn.

Za sufinancirano zapošljavanje osoba romske nacionalne manjine tijekom 2013 ispla eno je ukupno 184.381,53 kn.

Za mjeru Stru no osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u 2013. godini utrošeno je ukupno 6.608,28 kn (od toga u okviru Državnog prora una na poziciji HZZ-a stavka - aktivna politika zapošljavanja 100,08 kn, a preostali iznos od 6508,20 kn financiran je iz programa IPA- Razvoj ljudskih potencijala u okviru izravne dodjele sredstava).

Za sufinanciranje samozapošljavanja osoba romske nacionalne manjine ispla eno je ukupno 62.247,75 kn.

HZZ e nastaviti provoditi aktivnosti prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine, a koje e biti usmjerene na osnaživanje i motiviranje radno sposobnih Roma za uklju ivanje na tržište rada kroz aktivnosti individualnih savjetovanja u cilju definiranja plana traženja posla i grupnih savjetovanja za stjecanje vještina traženja posla. Nadalje, HZZ e nastaviti kontinuirano uklju ivanje nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine u mjere za poticanje zapošljavanja i osposobljavanja i to u mjere: sufinanciranje zapošljavanja, obrazovanje, osposobljavanje za samozapošljavanje, javne radove te u stru no osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Aktivnosti e biti posebno usmjerene na mlade osobe romske nacionalne manjine koje napuštaju redovno školovanje kroz uklju ivanje u profesionalno savjetovanje u cilju ponovnog uklju ivanja u obrazovanje, senzibiliziranje poslodavaca na zapošljavanje osoba romske nacionalne manjine te poticanje i educiranje osoba romske nacionalne manjine za uklju ivanje u programe samozapošljavanja. Nastaviti e se kontinuirane edukacije sa svrhom senzibiliziranja savjetnika za zapošljavanje vezano za pitanja uklju ivanja osoba romske nacionalne manjine na tržište rada, te prilagodba poslovnih procesa i rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine.

Poteško e u prikupljanju to nih statisti kih podataka HZZ navodi kao jedan od glavnih problema u podru ju zapošljavanja. Naime, HZZ ne prati nezaposlene osobe prema nacionalnosti, ve broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine procjenjuje posredno, prema prebivalištu iz kojih se osobe prijavljuju u evidenciju nezaposlenih osoba, prema uvjerenjima koje traže za ostvarivanje prava iz sustava socijalne skrbi te prema poznavanju romskog/bajaškog jezika. Otežavaju i faktor pri stvaranju baze nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine je i injenica da se osobe romske nacionalne manjine esto deklariraju razli ito. Stoga za pojedine mjere nije bilo mogu e utvrditi to an broj korisnika mjere, ve samo procjene. Tako er, za niz pokazatelja u inka na razini posebnih ciljeva sustav trenutno ne omogu ava popunjavanje pokazatelja podacima, budu i da su oni nedostupni ili nisu ostvarene pretpostavke za njihovo prikupljanje. Za naredno se razdoblje preporu a redefinirati pokazatelje u inka za koje nije mogu e dobiti relevantne podatke ili osmisлити mjere i/ili aktivnosti s ciljem uspostave provedivog sustava prikupljanja podataka i pra enja tako definiranih pokazatelja u inka

Provedba mjera

Opći cilj: Smanjiti jaz između u romske nacionalne manjine i većinskog stanovništva na tržištu rada.

Posebni cilj 1: Podizanje i razina socijalne uključenosti romske populacije kroz osnaživanje za uključivanje u tržište rada

Pokazatelj u inku:

- Stopa uključenosti romske populacije u tržište rada prema dobi i spolu u odnosu na ukupan broj radno sposobne romske populacije
- Stopa uključenosti romske populacije u tržište rada prema dobi i spolu u odnosu na stopu uključenosti ne-romske populacije u tržište rada

HZZ, kao glavni nositelj mjera u poglavlju Zapošljavanje i uključivanje u gospodarski život, ne raspolaže navedenim podacima za definirane pokazatelje u inku na razini posebnog cilja 1 te je u narednom razdoblju potrebna prilagodba pokazatelja u inku.

2.1.1 Osnaživati i motivirati radno sposobne Rome za uključivanje u tržište rada te kontinuirano ukazivati na potrebu stjecanja i održavanja radnih navika	
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, područni uredi HZZ-a
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none">Broj osoba romske nacionalne manjine koje su prošle kroz proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spoluVrsta usluga pruženih pripadnicima romske nacionalne manjine kroz programeBroj izrađenih planova aktivnosti koji uključuju proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolubroj pripadnika romske nacionalne manjine koji su se uključili u mjere iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja
Provedba mjere:	Broj osoba romske nacionalne manjine koje su prošle kroz proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu: U 2013. godini ukupno je 6719 osoba (3580 m i 3139 ž) romske nacionalne manjine uključeno u proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada (aktivnosti grupnog informiranja, individualno savjetovanje, grupna savjetovanja za stjecanje vještina traženja posla), u odnosu na 2012. godinu kada su uključene ukupno 8023 osobe (4414 m i 3609 ž) romske nacionalne manjine. Vrsta usluga pruženih pripadnicima romske nacionalne manjine kroz programe: U 2013. godini pripadnicima romske nacionalne manjine pružene su sljedeće usluge: grupno informiranje, individualno savjetovanje, grupno savjetovanje - radionice za stjecanje vještina traženja posla, obrazovanje za zapošljavanje, a iste su pružane i prethodnih godina. Broj izrađenih planova aktivnosti koji uključuju proces osnaživanja za uključivanje u tržište rada prema dobi i spolu: U 2013. godini ukupno je 5101 osoba romske nacionalne manjine (2681 m i 2420 ž) uključeno u aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla, i to u dobi od 15-29 godina 2302 osobe, u dobi od 30-40 godina 1275 osobe, u dobi od 40-50 godina 1120 osobe te u dobi od 50-60 godina i više 404 osobe, u odnosu na 2012. godinu kada su 6292 osobe (3454 m i 2838 ž) uključene u istu aktivnost.

	Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su se uključili u mjere iz Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja: U 2013. godini ukupno je zaposleno 757 osoba (502 m i 255 ž) u okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2011. i 2012. (koja je primjena produžena do 31.12.2013. godine), u odnosu na 2012. godinu kada su zaposlene 643 osobe u okviru istog plana. Sredstva za provedbu mjera Akcijskog plana osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027 Akcijski plan Desetljeva za uključivanje Roma.
2.1.2 Inicirati i predlagati promjenu zakonskih propisa vezanih uz samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizaciju radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi	
Nositelj:	MRMS, MINPO <i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, područni uredi HZZ-a, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj prijedloga upućenih za promjenu • Broj prihvaćenih prijedloga za promjenu zakonskih propisa • Izrađeni novi propisi kojima je omogućeno samozapošljavanje i poduzetništvo te legalizacija radnih aktivnosti kojima se tipično bave Romi • Postotak udjela pripadnika romske nacionalne manjine koja je samozaposlena, bavi se poduzetništvom ili je legalizirala radne aktivnosti je povećan na 10%
Provedba mjere:	U 2013. godini donesen je Program poticanja poduzetništva i obrta <i>Poduzetnici koji su impuls 2013</i> u kojem se ističe da će se prilikom ocjenjivanja projektnih prijedloga biti moguće ostvariti i do 30% dodatnih bodova za posebno poticane skupine poduzetnika koji su u nepovoljnijem društvenom položaju (kao što su žene poduzetnice, osobe s invaliditetom, pripadnici romske nacionalne zajednice, prijavitelji s potpomognutog područja), čime će se povećati prolaznost projektnih prijedloga od strane prijavitelja iz tih skupina i područja. 27. studenog 2013. godine usvojen je i Zakon o obrtu (NN, br. 134/13; http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2013_12_143_3065.html).
2.1.3 Uzajamna suradnja nadležnih tijela, civilnog sektora i lokalne zajednice s ciljem poticanja socijalnog uključivanja i zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine	
Nositelj:	MRMS <i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, područni uredi HZZ-a
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta provedenih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine • Broj sudionika uključenih u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj pripadnika romske nacionalne manjine uključeni u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti ▪ Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su se uključili u tržište rada nakon provedenih aktivnosti prema dobi, spolu i razini obrazovanja ▪ Broj i vrsta sklopljenih sporazuma o suradnji
Provedba mjere:	<p>Broj i vrsta provedenih aktivnosti usmjerenih na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine: U 2013. godini HZZ je proveo sljedeće aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine: Ukupno je u aktivnost grupnog informiranja bilo uključeno 1319 osoba romske nacionalne manjine (704 m i 605 ž), ukupno 5101 osoba romske nacionalne manjine (2681 m i 2420 ž) bilo je uključeno u aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla, nadalje, kroz grupna savjetovanja bilo je uključeno 290 osoba (176 m i 114 ž), u aktivnost profesionalnog savjetovanja bilo je uključeno 517 osoba (299 m i 218 ž), a u aktivnost procjene radne sposobnosti radi definiranja poslova koje osoba može raditi bilo je uključeno 38 osoba (19 m i 19 ž).</p> <p>Broj dionika uključeni u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti pripadnika romske nacionalne manjine: Dionici uključeni u aktivnosti bili su sljedeći: HZZ, pripadnici romske nacionalne manjine i poslodavci.</p> <p>Broj pripadnika romske nacionalne manjine uključeni u aktivnosti usmjerene na socijalno uključivanje i povećanje zapošljivosti:</p> <p>Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su se uključili u tržište rada nakon provedenih aktivnosti: Ukupan broj zaposlenih Roma na otvorenom tržištu rada (bez uključivanja u poticajne mjere zapošljavanja) u 2013. godini iznosio je 226 osoba (152 m i 114 ž). U okviru Nacionalnog plana za poticanje zapošljavanja 2011. i 2012. (koja je primjena produžena do 31.12.2013. godine) ukupno je zaposleno 757 osoba (502 m i 255 ž).</p> <p>Sredstva za provedbu mjera Akcijskog plana osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027 Akcijski Plan Desetljeća za uključivanje Roma.</p> <p>Na temelju dostavljenih izvješća pojedinih JL/P(R)S dostupni su sljedeći podaci.</p> <p>U 2013. godini u Gradu Belišću provodio se program: Javni radovi za nezaposlene osobe romske nacionalne manjine pod nazivom: „Romi za lokalnu zajednicu“ i „Romi za Rome“. U programu „Romi za lokalnu zajednicu“ u 2013. godini u komunalnom poduzeću bilo je zaposleno 12 pripadnika romske nacionalne manjine, a utrošeno je 234.420,39 kn. U programu Romi za Rome bilo je 15 osoba romske nacionalne manjine, a utrošeno je 292.715,92 kn. Pripadnicima romske nacionalne manjine putem projekta Javni radovi za nezaposlene osobe romske nacionalne manjine pružena je mogućnost privremenog zapošljavanja. Uzajamna suradnja ostvarena je između Grada Belišća, komunalnog poduzeća Kombel d.o.o., HZZ-a i nadležnog ministarstva.</p>

Posebni cilj 2: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti mladih pripadnika romske nacionalne manjine

Pokazatelj uinka:

a) Stopa zapošljavanja mladih Roma u odnosu na stopu zapošljavanja mladih u RH za izvještajno razdoblje, razvrstano po rodnoj pripadnosti

HZZ ne raspolaže navedenim podacima i predlaže pra enje pokazatelja na sljede i na in:

- a) Broj i udio zaposlenih mladih Roma u odnosu na broj ukupno zaposlenih mladih u RH iz evidencije HZZ-a za izvještajno razdoblje: U 2013. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 86.799 nezaposlenih mladih osoba u dobi od 15 do 29 godina. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposlena 401 nezaposlena mlada osoba romske nacionalne manjine u dobi od 15 do 29 godina ili 0,46% od ukupnog broja zaposlenih nezaposlenih mladih iz evidencije HZZ-a, dok je u 2012. godini iz evidencije HZZ-a ukupno zaposleno 77.540 nezaposlenih mladih osoba u dobi od 15 do 29 godina. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno su zaposlene 424 nezaposlene mlade osobe romske nacionalne manjine u dobi od 15 do 29 godina ili 0,5% od ukupnog broja zaposlenih nezaposlenih mladih iz evidencije HZZ-a.

2.2.1 Uklju iti u profesionalno informiranje i savjetovanje za izbor zanimanja i odabir srednjoškolskog programa za u enike završnih razreda osnovne škole te provoditi informiranje o potrebama tržišta rada me u u eni kom populacijom Roma	
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Podru ni uredi HZZ-a, uredi državne uprave u županijama, osnovne i srednje škole
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj u enika romske nacionalne manjine uklju enih u postupke profesionalnog informiranja ▪ Broj u enika romske nacionalne manjine u postupcima profesionalnog savjetovanja ▪ Broj izdanih mišljenja službe za profesionalno usmjeravanje
Provedba mjere:	<p>Broj u enika romske nacionalne manjine uklju enih u postupke profesionalnog informiranja: u 2013. godini ukupno je 70 u enika uklju eno u profesionalno informiranje.</p> <p>Broj u enika romske nacionalne manjine u postupcima profesionalnog savjetovanja: U 2013. godini ukupno je 49 u enika uklju eno u profesionalno savjetovanje.</p> <p>Broj izdanih stru nih mišljenja službe za profesionalno usmjeravanje: u 2013. godini ukupno je izdano 49 stru nih mišljenja službe za profesionalno usmjeravanje.</p>
2.2.2 Istražiti profesionalne namjere u enika završnih razreda osnovne škole	
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Podru ni uredi HZZ-a, osnovne i srednje škole
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj anketiranih u enika romske nacionalne manjine ▪ Izvještaj o rezultatima ankete o profesionalnim namjerama
Provedba mjere:	Broj anketiranih u enika romske nacionalne manjine: u 2013. godini ukupno je 170 u enika sudjelovalo u anketama o

	<p>profesionalnim namjerama.</p> <p>Izveštaj o rezultatima ankete o profesionalnim namjerama: Rezultat ankete ukazuje da ve ina u enika romske nacionalne manjine, njih 128 namjerava upisati 3-godišnje strukovne programe, dok manji broj u enika namjerava upisati 4-godišnje obrazovne programa (28) ili umjetni ke programe (15).</p>
2.2.3 Mladim osobama koje napuštaju redovno školovanje osigurati profesionalno savjetovanje te definiranje plana aktivnosti s ciljem ponovnog uklju ivanja u obrazovanje	
Nositelj:	<p>HZZ</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Podru ni uredi HZZ-a, osnovne i srednje škole</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine obuhva enih profesionalnim savjetovanjem • Broj i % nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine, korisnika mjere, koje su nastavile obrazovanje
Provedba mjere:	<p>Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine obuhva enih profesionalnim savjetovanjem: u 2013. godini ukupno je 236 osoba obuhva eno profesionalnim savjetovanjem.</p> <p>Broj i % nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine, korisnika mjere, koje su nastavile obrazovanje: u 2013. godini 15 osoba nastavilo je obrazovanje uz pomo financiranja HZZ-a. Ne može se odrediti postotak nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine iz razloga što veliki broj nije u evidenciji HZZ-a.</p>
2.2.4 Osigurati dodatne aktivnosti profesionalnog usmjeravanja potrebama u enika romske nacionalne manjine (povrh redovnih aktivnosti koje provodi HZZ), poput posjeta potencijalnim poslodavcima, sajmovima posla itd. radi upoznavanja u enika romske nacionalne manjine sa razli itosti zanimanja	
Nositelj:	<p>Podru ni uredi HZZ-a</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Osnovne i srednje škole</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj u enika romske nacionalne manjine uklju enih u mjeru • % uklju enih u enika koji imaju jasniju predodžbu o vrstama raspoloživih zanimanja
Provedba mjere:	<p>Broj u enika romske nacionalne manjine uklju enih u mjeru: aktivnosti profesionalnog usmjeravanja dostupne su svim u enicima, pa tako i u enicima koji pripadaju nacionalnim manjinama. Povrh redovitih aktivnosti koje provodi HZZ, Centri za informiranje i savjetovanje o karijeri predstavljaju nove usluge HZZ-a koje su dostupne i fleksibilne prema potrebama korisnika. Kroz Centre u enici imaju mogu nost upoznat se s tržištem rada, razli itim zanimanjima te dobiti informacije koje e im olakšati odabir zanimanja. Aktivnosti koje organizira HZZ na kojima su prisutni u enici romske nacionalne manjine su Dani karijera, Sajmovi poslova, Dani otvorenih vrata škola, i druge aktivnosti. Procjenjuje se da je 300 u enika pripadnika romske nacionalne manjine bilo uklju eno u ove aktivnosti.</p>
2.2.5 Senzibilizirati poslodavce na zapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine	
Nositelj:	HZZ

	<p><i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a, HUP, HGK, HOK</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> Broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogući zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine
Provedba mjere:	Broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogući zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine: ukupan broj posjeta poslodavcima s ciljem utvrđivanja mogući zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine u 2013. godini iznosio je 783 posjete, dok su u 2012. godini organizirana 863 posjeta poslodavcima.
2.2.6 Osigurati programe stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa	
Nositelj:	HZZ
	<p><i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine uključeni u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa Broj i % korisnika mjere koji su po završetku mjere zasnovali radni odnos kod istog poslodavca ili u roku od 12 mjeseci po prestanku mjere pronašli zaposlenje
Provedba mjere:	<p>Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine uključeni u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa: u mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nezaposlenih mladih osoba romske nacionalne manjine koje su završile srednjoškolsko obrazovanje u četverogodišnjem trajanju i visokoškolsko obrazovanje u 2013. godini bila je uključena jedna Romkinja, dok u 2012. godini u navedenu mjeru nije bila uključena niti jedna osoba romske nacionalne manjine jer u evidenciji nezaposlenih osoba nije bilo evidentiranih osoba s navedenom razinom obrazovanja.</p> <p>Broj i % korisnika mjere koji su po završetku mjere zasnovali radni odnos kod istog poslodavca ili u roku od 12 mjeseci po prestanku mjere pronašli zaposlenje: 0 osoba u 2013. godini. U 2012. godini u mjeru stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa nije bila uključena ni jedna osoba romske nacionalne manjine, stoga ni jedna osoba nije evidentirana u sklopu ovog pokazatelja rezultata.</p> <p>Za mjeru Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa u 2013. godini utrošeno je ukupno 6.608,28 kn (od toga u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka aktivna politika zapošljavanja 100,08 kn, a preostali iznos od 6508,20 kn financiran je iz programa IPA - Razvoj ljudskih potencijala u okviru izravne dodjele sredstava).</p>
2.2.7 Sufinanciranje prvog zaposlenja nezaposlenih mladih pripadnika romske nacionalne manjine bez radnog staža ili iskustva	
Nositelj:	HZZ
	<p><i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> Broj mladih nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine uključeni u sufinancirano zapošljavanje Broj i % korisnika mjere koji su nakon završetka mjere nastavili raditi

Provedba mjere:	<p>Broj mladih nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine uključujući njih u sufinancirano zapošljavanje: u 2013. godini ukupno su kroz mjeru sufinancirano zapošljavanje zaposlene 2 mlade osobe romske nacionalne manjine, od čega 1 žena, dok je u 2012 godini kroz istu mjeru zaposleno 5 mladih osoba romske nacionalne manjine (1 m i 4 ž).</p> <p>Broj i % korisnika mjere koji su nakon završetka mjere nastavili raditi: HZZ ne raspolaže navedenim podacima obzirom da ugovorne obveze iz navedene mjere još traju (trajanje ove mjere je 24 mjeseca).</p> <p>Za mjeru Sufinancirano zapošljavanje osobe bez radnog iskustva u 2013. godini utrošeno je 184.381,53 kn.</p>
2.2.8 Informiranje mogućih kandidata/pripadnika romske nacionalne manjine o postojanju odredbe o prednosti pod jednakim uvjetima pri zapošljavanju objavljivanjem, te upućivanje na Internet stranice svih tijela državne uprave, prilikom svakog raspisivanja natjeगा za zapošljavanje	
Nositelj:	Ministarstvo uprave u suradnji s TDU
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> Broj osoba koje su se u prijavi na natjeга izjasnile kao pripadnici romske nacionalne manjine u odnosu na broj zaposlenih
Provedba mjere:	<p>Ministarstvo uprave kontinuirano provodi kontrolu svih dostavljenih tekstova natjeга i oglasa od državnih tijela kako bi se na jednoznačan način u svim tekstovima natjeга za zapošljavanje kandidatima pripadnicima nacionalnih manjina uključujući i Rome ukazalo da imaju pravo pozvati se na prednost pri zapošljavanju sukladno odredbi članka 22. stavka 2. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, bez obveze dostavljanja dokaza o nacionalnoj pripadnosti. O navedenom pravu Ministarstvo uprave pripadnike nacionalnih manjina uključujući i Rome, informira i putem odgovora na upite putem elektroničke pošte, telefonski, kao i putem svoje web stranice.</p> <p>Prema izvješću u MUP-a provedene su edukacije prilikom objave javnog natjeга za prijam u službu MUP-a i objave natjeга za upis polaznika u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac u 2013. godini. U tekstu natjeга utvrđeno je da pripadnici nacionalnih manjina prema Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina imaju prednost pri upisu, pod jednakim uvjetima. Prije postupka provedbe javnog natjeга ili internog oglasa, članovi Komisija za provedbu natjeга upoznati su sa odredbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u vezi prava na prednost pri upisu.</p> <p>MUP ističe kako je primjetno da se i dalje pojedini kandidati prijavljeni na natjeгаe ili interne oglase ne izjašnjavaju o svojoj nacionalnoj pripadnosti, pa tako i kandidati romske nacionalne manjine, odnosno u prijavi ne navode podatke o nacionalnoj pripadnosti, pa ista ostaje nepoznata.</p> <p>MUP vodi evidenciju o broju i strukturi zaposlenih državnih službenika i namještenika koji su pripadnici romske nacionalne manjine, uspoređuje stanje njihove zaposlenosti u odnosu na prethodno razdoblje, prati trend njihova zapošljavanja te obavlja druge poslove temeljem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Također, MUP postupa u skladu s čl. 42. stavkom 2. Zakona o državnim službenicima (NN, br. 92/2005, 107/2007, 27/2008, 49/2011 i 34/2012), te Planom prijma utvrđuje popunjenost radnih mjesta za pripadnike svih nacionalnih manjina, pa tako i romske nacionalne manjine te planira zapošljavanje potrebnog broja službenika pripadnika nacionalnih manjina.</p>
2.2.9 Prilikom provođenja svakog natjeгаjnog postupka, edukacija članova Komisije za provedbu javnog natjeга ili internog oglasa za odabir kandidata, o provedbi članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina	
Nositelj:	MUP
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> Broj osnovanih žalbi izjavljenih zbog neprimjene članka 22. Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina

Provedba mjere:	<p>Prema izvješ u MUP-a provedene su edukacije prilikom objave javnog natje aja za prijam u službu MUP-a i objave natje aja za upis polaznika u Program srednjoškolskog obrazovanja odraslih za zanimanje policajac u 2013. godini. U tekstu natje aja utvr eno je da pripadnici nacionalnih manjina prema Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina imaju prednost pri upisu, pod jednakim uvjetima. Prije postupka provedbe javnog natje aja ili internog oglasa, lanovi Komisija za provedbu natje aja upoznati su sa odredbom Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina u vezi prava na prednost pri upisu.</p> <p>MUP isti e kako je primjetno da se i dalje pojedini kandidati prijavljeni na natje aje ili interne oglase ne izjašnjavaju o svojoj nacionalnoj pripadnosti, pa tako i kandidati romske nacionalne manjine, odnosno u prijavi ne navode podatke o nacionalnoj pripadnosti, pa ista ostaje nepoznata.</p> <p>MUP vodi evidenciju o broju i strukturi zaposlenih državnih službenika i namještenika koji su pripadnici romske nacionalne manjine, uspore uje stanje njihove zaposlenosti u odnosu na prethodno razdoblje, prati trend njihova zapošljavanja te obavlja druge poslove temeljem Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina. Tako er, MUP postupa u skladu s 1. 42. stavkom 2. Zakona o državnim službenicima (NN, br. 92/2005, 107/2007, 27/2008, 49/2011 i 34/2012), te Planom prijma utvr uje popunjenost radnih mjesta za pripadnike svih nacionalnih manjina, pa tako i romske nacionalne manjine te planira zapošljavanje potrebnog broja službenika pripadnika nacionalnih manjina.</p>
2.2.10 Pra enje i analiza zastupljenosti i zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine u tijelima državne uprave i u upravnim tijelima JL/P(R)S sukladno Ustavnom zakonu o pravima nacionalnih manjina	
Nositelj:	<p>Ministarstvo uprave</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Ministarstvo uprave u suradnji s uredima državne uprave u županijama, Gradskim uredom za op u upravu Grada Zagreba i JL/P(R)S</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u tijelima državne uprave • Broj zaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u upravnim tijelima lokalnih jedinica
Provedba mjere:	<p>Na dan 31. prosinca 2013. godine u tijelima državne uprave i stru nim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bilo je zaposleno 52.691 službenika i namještenika, od kojih su njih 1.853 ili 3,51 % bili pripadnici nacionalnih manjina.</p> <p>Prema podacima od 31. prosinca 2013. godine od službenika i namještenika iz reda pripadnika nacionalnih manjina u navedenim je tijelima zaposlenih Roma je 7, koji ine 0,01% ukupnog broja zaposlenih službenika i namještenika.</p> <p>Usporedni podaci dostupni su za 2011. godinu, kada je na dan 31. 12. 2011. godine u tijelima državne uprave, stru nim službama i uredima Vlade Republike Hrvatske bila su zaposlena 2 pripadnika romske nacionalne manjine, a u upravnim tijelima JL/P(R)S 3 pripadnika romske nacionalne manjine.</p> <p>Redovno financiranje u sklopu prora unskih sredstava državnih tijela.</p>

Posebni cilj 3: Pove ati konkurentnost i stopu zapošljivosti Romkinja

Pokazatelj u inka:

- a) Stopa zapošljavanja Romkinja u odnosu na stopu zapošljavanja žena u RH za izvještajno razdoblje

HZZ ne raspolaže navedenim podacima i predlaže pra enje pokazatelja na sljede i na in:

- a) Broj i udio zaposlenih Romkinja u odnosu na broj ukupno zaposlenih žena u RH iz evidencije HZZ-a za izvještajno razdoblje: U 2013. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 100.140 nezaposlenih žena. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 369 nezaposlenih žena romske nacionalne manjine ili 0,3% od ukupnog broja zaposlenih žena iz evidencije HZZ-a, dok je u 2012. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 91.547 nezaposlenih žena. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 292 nezaposlenih žena romske nacionalne manjine ili 0,3% od ukupnog broja zaposlenih žena iz evidencije HZZ-a.

2.3.1 Kreirati i provoditi radionice o aktivnom traženju posla namijenjene Romkinjama	
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Podru ni uredi HZZ-a, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj provedenih radionica • Broj Romkinja koje su bile uklju ene u radionice • Broj i % korisnica mjere koje su pronašle zaposlenje i/ili nastavile obrazovanje u periodu od 12 mjeseci
Provedba mjere:	<p>Broj provedenih radionica : u 2013. godini ukupno je održano 19 radionica o aktivnom traženju posla, dok je u 2012. godini održano ukupno 12 radionica o aktivnom traženju posla.</p> <p>Broj Romkinja koje su bile uklju ene u radionice: u 2013. godini na radionicama aktivnog traženja posla ukupno je prisustvovalo 114 žena romske nacionalne manjine u odnosu na 2012. kada je ukupno na radionicama sudjelovalo 107 žena romske nacionalne manjine. Blagi pad broja žena koje sudjeluju u navedenim radionicama u odnosu na 2011. i 2012. godinu prisutan je iz razloga što su nezaposlene žene u ranijim periodima boravka u evidenciji nezaposlenih osoba prošle radionice aktivnog traženja posla.</p> <p>Broj i % korisnica mjere koje su pronašle zaposlenje i/ili nastavile obrazovanje u periodu od 12 mjeseci: u 2013. godini 45 polaznica radionica je u periodu od 12 mjeseci pronašlo zaposlenje ili su nastavile obrazovanje.</p>
2.3.2 Poticati i educirati Romkinje za uklju ivanje u programe ženskog poduzetništva i ostale programe resornih tijela namijenjenih ženama	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji sa resornim TDU (uklju uju i MRMS, MINPO, Ministarstvo gospodarstva i Ministarstvo poljoprivrede)
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta radionica • Broj Romkinja, korisnica mjere • Broj korisnica mjere koje su se uklju ile u programe poduzetništva i/ili zaposlile
Provedba mjere:	Mjera nije izvršena zbog nedostatka financijskih sredstava te e se provesti u narednom izvještajnom razdoblju.

Posebni cilj 4: Povećati konkurentnost i stopu zapošljivosti dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine

Pokazatelj u inka:

- a) Stopa zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na stopu zapošljavanja ukupnog broja dugotrajno nezaposlenih osoba razvrstano po rodnoj pripadnosti

HZZ ne raspolaže navedenim podacima i predlaže praćenje pokazatelja na sljedeći način:

- a) Udio i broj zaposlenih dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na broj ukupno zaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a, te u odnosu na broj ukupno nezaposlenih dugotrajno nezaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a: U 2012. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 175.535 nezaposlene osobe, te 37 141 dugotrajno nezaposlena osoba. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 182 dugotrajno nezaposlene osobe romske nacionalne manjine ili 0,1% od ukupnog broja zaposlenih dugotrajno nezaposlenih osoba te 0,5% od ukupnog broja zaposlenih dugotrajno nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine iz evidencije HZZ-a. U 2013. godini iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 193.520 nezaposlene osobe, te 32 888 dugotrajno nezaposlene osobe. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a ukupno je zaposleno 182 dugotrajno nezaposlene osobe romske nacionalne manjine ili 0,09% od ukupnog broja zaposlenih dugotrajno nezaposlenih osoba te 0,55% od ukupnog broja zaposlenih dugotrajno nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine iz evidencije HZZ-a.

2.4.1 Identificirati i provoditi obrazovne programe osposobljavanja i usavršavanja dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine	
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a u suradnji s ustanovama za obrazovanje odraslih
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj obrazovnih programa u koji su uključene osobe romske nacionalne manjine • Broj osoba uključenih u stručno osposobljavanje i usavršavanje dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine • Broj zaposlenih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine po završetku obrazovanja u razdoblju od 6 do 12 mjeseci
Provedba mjere:	<p>Broj obrazovnih programa u koji su uključene osobe romske nacionalne manjine: u 2013. godini ukupno je bilo 2 obrazovna programa u koje su uključene osobe romske nacionalne manjine, u usporedbi sa 6 obrazovnih programa u koje su uključene osobe romske nacionalne manjine u 2012. godini.</p> <p>Broj osoba uključenih u stručno osposobljavanje i usavršavanje dugotrajno nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine: u 2013. godini ukupno je u programe obrazovanja uključeno 8 dugotrajno nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine, dok je u 2012. godini u iste programe bilo uključeno 5 dugotrajno nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine.</p> <p>Broj zaposlenih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine po završetku obrazovanja u razdoblju od 6 do 12 mjeseci: u 2013. godini ukupno je u programe obrazovanja bilo uključeno 15 osoba. Po završetku obrazovanja 14 osoba se i dalje vodi u evidenciji</p>

	nezaposlenih, dok se ranijih godina aktivnost nije pratila te nisu dostupni usporedni podaci. Sredstva za provedbu mjera Akcijskog plana osigurana su u okviru Državnog prora una na poziciji HZZ-a, stavka A689027 Akcijski Plan Desetlje a za uklju ivanje Roma.
2.4.2 Osigurati financijski poticaj poslodavcima koji zapošljavaju nezaposlene pripadnike romske nacionalne manjine	
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Podru ni uredi HZZ-a
Pokazatelj rezultata:	• Broj osoba zaposlenih u okviru potpora sufinanciranja zapošljavanja
Provedba mjere:	Broj osoba zaposlenih u okviru potpora sufinanciranja zapošljavanja: u 2013. godini ukupno je kroz mjeru sufinanciranje zapošljavanja u trajanju 24 mjeseca zaposleno 17 osoba romske nacionalne manjine (11 m i 6 ž), u usporedbi s 2012. godinom kada je u sklopu mjere zaposleno 10 osoba romske nacionalne manjine (9 m i 1 ž). Sredstva za provedbu mjera Akcijskog plana osigurana su u okviru Državnog prora una na poziciji HZZ-a, stavka A689027 Akcijski Plan Desetlje a za uklju ivanje Roma.
2.4.3 Organizirati programe javnih radova i uklju iti dugotrajno nezaposlene osobe pripadnike romske nacionalne manjine	
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Podru ni uredi HZZ-a
Pokazatelj rezultata:	• Broj pripadnika romske nacionalne manjine uklju enih u programe javnih radova • Broj i % osoba uklju enih u javne radove koji su povremeno ili stalno zaposleni u 12 mjeseci nakon isteka mjere
Provedba mjere:	Broj pripadnika romske nacionalne manjine uklju enih u programe javnih radova: u 2013. godini kroz mjeru Javni radovi ukupno je zaposleno 717 osoba romske nacionalne manjine, od toga 178 dugotrajno nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine, u usporedbi s 2012. godinom kada su zaposlene 633 osobe, od toga 88 dugotrajno nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine. . Broj i % osoba uklju enih u javne radove koji su povremeno ili stalno zaposleni 12 mjeseci nakon isteka mjere: u 2013. godini 21 osoba se zaposlila u periodu od 6-12 mjeseci nakon isteka mjere, dok se ranijih godina aktivnost nije pratila te nisu dostupni usporedni podaci. Sredstva za provedbu mjera Akcijskog plana osigurana su u okviru Državnog prora una na poziciji HZZ-a, stavka A689027 Akcijski Plan Desetlje a za uklju ivanje Roma.

Posebni cilj 5: Pove ati stopu formalnog samozapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine

Pokazatelj u inka:

- a) Stopa zapošljavanja nezaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine kroz samozapošljavanje u odnosu na stopu formalnog samozapošljavanja ve inskog stanovništva, razvrstano po rodnoj pripadnosti

HZZ ne raspolaže navedenim podacima i predlaže pra enje pokazatelja na sljede i na in:

- a) Broj i udio samozaposlenih pripadnika romske nacionalne manjine iz evidencije HZZ-a u odnosu na broj ukupno samozaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a u izvještajnom razdoblju, razvrstano po spolu: U 2012. godini ukupno je samozaposleno 1605 nezaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a nije bila samozaposlena niti jedna nezaposlena osoba romske nacionalne manjine, obzirom da me u nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine nije bilo iskazanog interesa. U 2013. godini ukupno je samozaposleno 5730 nezaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a. U istom razdoblju iz evidencije HZZ-a samozaposleno je 7 nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine, od toga 2 žene, ili 0,1 % od ukupnog broja samozaposlenih nezaposlenih osoba iz evidencije HZZ-a.

2.5.1 Osigurati grupna informiranja o samozapošljavanju te savjetovanje o pokretanju posla	
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Podru ni uredi HZZ-a, lokalne razvojne agencije
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj osoba na grupnom informiranju • Broj grupnih informiranja • Broj savjetovanja u samozapošljavanju • Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su izradile poslovni plan
Provedba mjere:	<p>Broj osoba na grupnom informiranju: u 2013. godini ukupno je na grupna informiranja uklju ena 61 osoba romske nacionalne manjine (48 m i 13 ž), dok su u 2012. godini u istu aktivnost bile uklju ene 43 osobe (36 m i 7 ž).</p> <p>Broj grupnih informiranja: u 2013. godini ukupno je održano 49 grupnih informiranja o samozapošljavanju, u usporedbi s 2012. godinom kada je održano 40 grupnih informiranja o samozapošljavanju.</p> <p>Broj savjetovanja o samozapošljavanju: u 2013.godini ukupno je održano 88 individualnih savjetovanja o samozapošljavanju.</p> <p>Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su izradile poslovni plan: u 2013. godini ukupno je 16 osoba romske nacionalne manjine (10 m i 6 ž) izradilo poslovni plan u svrhu samozapošljavanja.</p> <p>Sredstva u okviru Državnog prora una na poziciji HZZ-a, stavka redovite aktivnosti.</p>
2.5.2 Sufinancirati bruto iznos minimalne pla e osobe koja se samozapošljavaju u prve dvije godine rada	
Nositelj:	HZZ <i>Sudionici u provedbi:</i> Podru ni uredi HZZ-a
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj samozaposlenih osoba pripadnika romske nacionalne manjine temeljem mjere sufinanciranja zapošljavanja, razvrstano po rodnoj i dobnoj pripadnosti
Provedba mjere:	Broj samozaposlenih osoba pripadnika romske nacionalne manjine temeljem mjere sufinanciranja samozapošljavanja, razvrstano po

	<p>rodnoj i dobnoj pripadnosti: u 2013. godini za 7 osoba romske nacionalne manjine (5m i 2 ž) dodijeljena je potpora za samozapošljavanje i to u dobi od 15-19 godina života za 2 osobe (m), u dobi od 25-29 godina za 2 osobe (1m i 1 ž), zatim u dobi od 30-34 godina za 1 osobu (m), u dobi od 35-39 godina za 1 osobu (ž) te u dobi od 40-44 godina života za 1 osobu (m). U 2012. godini u mjeru sufinancirano samozapošljavanje nije uključena niti jedna osoba romske nacionalne manjine.</p> <p>Sredstva za provedbu mjera Akcijskog plana osigurana su u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka A689027 Akcijski Plan Desetlje a za uključivanje Roma.</p>
--	---

Posebni cilj 6: Podizanje i razinu motivacije pripadnika romske nacionalne manjine za uključivanje na tržište rada

Pokazatelj u inka:

- a) Broj održanih radionica „Priprema za zapošljavanje za Rome/Romkinje“: u 2013. godini održano je ukupno 19 radionica
- b) Broj održanih radionica kroz mobilne klubove za traženje posla organiziranih unutar romskih naselja ili u prostorima jedinica lokalne uprave: u 2013. godini održano je ukupno 5 radionica kroz mobilne klubove za traženje posla organiziranih unutar romskih naselja ili u prostorijama JLS, dok su u 2012. godini ukupno održane 2 radionice kroz mobilne klubove za traženje posla.
- c) Broj uključeni pripadnika/pripadnica romske nacionalne manjine u radionice: u 2013. godini uključeno je ukupno 156 osoba romske nacionalne manjine u radionice kroz mobilne klubove za traženje posla (95 m i 61 ž), dok su u 2012. godini bile uključene 73 osobe romske nacionalne manjine (34 m i 39 ž).

2.6.1 Provoditi radionice za stjecanje vještina aktivnog traženja posla pripadnika romske nacionalne manjine	
Nositelj:	HZZ
	<i>Sudionici u provedbi:</i> Područni uredi HZZ-a
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj radionica • Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u radionice • Broj i % osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja nakon završetka radionica nakon 6 i 12 mjeseci
Provedba mjere:	<p>Broj radionica: u 2013. godini ukupno je održano 19 radionica za stjecanje vještina aktivnog traženja posla.</p> <p>Broj nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine koje su bile uključene u radionice: u 2013. godini u radionice za aktivno traženje posla ukupno su bile uključene 299 osobe (185 m i 114ž), dok su u 2012. godini u istu aktivnosti bile uključene 262 osobe (155 m i 107 ž).</p> <p>Broj i % osoba romske nacionalne manjine koji su se zaposlili ili uključili u aktivnu politiku zapošljavanja nakon završetka radionica nakon 6 i 12 mjeseci: u 2013. godini 60 osoba romske nacionalne manjine (49 m i 11 ž) se zaposlilo ili uključilo u neku od mjera aktivne politike zapošljavanja nakon sudjelovanja na radionicama o aktivnom traženju posla.</p> <p>Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti</p>

2.6.2 Organizirati aktivnosti promocije postoje ih mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine (uključivanje romskih udruga u sajmove poslova, posjete poslodavcima, promociju mjera zapošljavanja i slično)	
Nositelj:	Područni uredi HZZ-a
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj romskih udruga i poslodavaca koji su sudjelovali u aktivnostima promocije • Broj izvršenih promocija • Broj zaposlenih osoba romske nacionalne manjine kod poslodavaca koji su bili uključeni u aktivnosti promocije
Provedba mjere:	<p>Broj romskih udruga i poslodavaca koji su sudjelovali u aktivnostima promocije: u 2013. godini 390 romskih udruga i poslodavaca sudjelovalo je na promociji mjera za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine.</p> <p>Broj izvršenih promocija: u 2013. godini izvršene su 83 promocije o mjerama za zapošljavanje i samozapošljavanje pripadnika romske nacionalne manjine.</p> <p>Broj zaposlenih osoba romske nacionalne manjine kod poslodavaca koji su bili uključeni u aktivnosti promocije: u 2013. godini zaposleno je 300 osoba romske nacionalne manjine (196 m i 104 ž) kod poslodavaca koji su bili uključeni u aktivnost promocije mjera zapošljavanja i samozapošljavanja.</p> <p>Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti</p>

Posebni cilj 7: Jačati kapacitete Hrvatskog zavoda za zapošljavanje za rad s pripadnicima romske nacionalne manjine

Pokazatelj uinka:

- a) Broj i vrsta usluga HZZ-a namijenjenih osobama romske nacionalne manjine: vrste usluga pruženih pripadnicima romske nacionalne manjine u 2013. godini: grupno informiranje, individualno savjetovanje, individualno savjetovanje o samozapošljavanju, grupno savjetovanje - radionice za stjecanje vještina traženja posla, radionice o aktivnom traženju posla kroz mobilne klubove organizirane unutar romskih naselja ili prostorijama jedinica lokalne uprave, obrazovanje za zapošljavanje, profesionalno informiranje i savjetovanje: U 2013. godini u aktivnost grupnog informiranja ukupno je uključeno 1.319 osoba romske nacionalne manjine (714 m i 605 ž), u aktivnost individualnog savjetovanja s ciljem definiranja radnog profila i individualnog plana traženja posla ukupno je uključeno 5.101 osoba (2.681 m i 2.420 ž), održano je 88 savjetovanja o samozapošljavanju; održano je 19 radionica o aktivnom traženju posla, te 5 radionica kroz mobilne klubove za traženje posla organiziranih unutar romskih naselja ili prostorijama JLS; ukupno 70 uenika romske nacionalne manjine uključeno je u profesionalno informiranje te 49 uenika u profesionalno savjetovanje, ukupno je 236 nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine uključeno u aktivnost profesionalnog savjetovanja.

2.7.1 Organizirati edukacije sa svrhom senzibiliziranja savjetnika za zapošljavanje za pitanja zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine	
Nositelj:	HZZ

	<i>Sudionici u provedbi:</i> Treneri HZZ-a, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj edukacija savjetnika za zapošljavanje ▪ Broj savjetnika za zapošljavanje uklju enih u edukaciju
Provedba mjere:	<p>Broj edukacija savjetnika za zapošljavanje: u 2013. godini organizirana su 2 treninga savjetodavnih vještina.</p> <p>Broj savjetnika za zapošljavanje uklju enih u edukaciju: u 2013. godini u razli ite radionice ukupno je bilo uklju eno 23 savjetnika za zapošljavanje.</p> <p>Trening za razvijanje savjetodavnih vještina namijenjen je savjetnicima za zapošljavanje nezaposlenih osoba kojim se unapre uju znanja i razvijaju komunikacijske i savjetodavne vještine neophodne za vo enje stru nih i u inkovitih intervjua s nezaposlenim osobama te usvajaju znanja i vještina prepoznavanja potreba za usvajanjem profesionalnog pristupa, razumijevanje i primjena vještina potrebnih za vo enje u inkovitog intervju s nezaposlenim osobama, razvoj sposobnosti primjene u inkovite strukture vo enja intervju, primjena vještine slušanja i tehnike postavljanja relevantnih pitanja. Treningom se usvajaju sposobnosti motiviranja nezaposlene osobe u potrazi za poslom, znanje analiziranja informacija dobivenih od nezaposlene osobe iz ega se prepoznaju potrebe nezaposlene osobe, te se usvajaju znanja podmirenja potreba klijenta identificiranjem prepreka u njihovu zapošljavanju i rješavanjem prigovora do kojih može do i tijekom intervju.</p> <p>Sredstva u okviru Državnog prora una na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti.</p>
2.7.2 Provesti istraživanje i analize o mogu nosti zapošljavanja pripadnika romske nacionalne manjine	
Nositelj:	HZZ
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj izvršenih istraživanja i analiza ▪ Prilagodba rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u skladu s rezultatima analiza i istraživanja
Provedba mjere:	<p>Broj izvršenih istraživanja i analiza: u 2013. godini izvršeno je 12 analiza o mogu nostima zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine.</p> <p>Analiza o mogu nostima zapošljavanja osoba romske nacionalne manjine – podru ni uredi u kojima je najve i broj evidentiranih nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine proveli su analizu o mogu nostima zapošljavanja i obrazovanja Roma s obzirom na njihovu obrazovnu strukturu. Razina obrazovanja glavni je faktor otežanog zapošljavanja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine i prema dobivenim podacima, 69% osoba romske nacionalne manjine je bez ili nezavršene osnovne škole, dok ih 24% ima završenu osnovnu školu. Srednju školu u trajanju od 3 godine ima 6% osoba romske nacionalne manjine te 1% ima završenu etverogodišnju školu. Od ukupnog broja nezaposlenih osoba romske nacionalne manjine, 4 osobe ima završenu višu školu i 2 osobe imaju završenu visoku školu. Upravo takva razina obrazovanja otvara mogu nost za njihovo uklju ivanje u programe osposobljavanja.</p> <p>Prilagodba rada prema nezaposlenim osobama romske nacionalne manjine u skladu s rezultatima analiza i istraživanja – u tijeku je provedba nove podjele savjetnika za zapošljavanje – specijalizacija savjetnika. Rad savjetnika za zapošljavanje u mnogome e se izmijeniti njihovom specijalizacijom za pružanje usluga pojedinim ciljanim skupinama ovisno o vrsti podrške koju nezaposlene osobe trebaju od Zavoda Zapošljivim osobama koje imaju potrebne kompetencije za tržište rada i koje aktivno traže posao treba pomo u dobivanju informacija o radnim mjestima, no teže zapošljivim skupinama nezaposlenih i onima koje su dugo izvan svijeta</p>

	<p>rada treba puno veća podrška i priprema za pronalazak zaposlenja. Teže zapošljive osobe, dugotrajno nezaposlene osobe te ranjive skupine nezaposlenih trebaju veća podršku savjetnika za zapošljavanje i bolju pripremu kako bi na tržištu rada bili konkurentniji. Stoga je usmjerenost u radu savjetnika za pripremu za zapošljavanje prema jačanju zapošljivosti i kreiranju programa koji će to omogućiti.</p> <p>Sredstva u okviru Državnog proračuna na poziciji HZZ-a, stavka: redovite aktivnosti.</p>
--	---

3. ZDRAVSTVENA ZAŠTITA

Ocjena stanja

U području zdravstva nastavljen je sustavan rad na povećanju obuhvata romske populacije zdravstvenim osiguranjem povećanjem dostupnosti zdravstvenih usluga romskoj populaciji, poboljšanju zdravlja dojenčadi i djece izjednačavanjem procijepljenosti djece romske nacionalne manjine s ostalom populacijom, odnosno na poboljšanju cjepnog obuhvata, rad na poboljšanju zdravlja dojenčadi i djece romske nacionalne manjine provedenjem zdravstvenih mjera u odnosu na najugroženije utvrđene uzroke pobola i smrti, uz provedenje zdravstvenog prosvjetovanja roditelja i preventivnih i kurativnih mjera zdravstvene zaštite, te s provedenjem ostalih mjera kojima je cilj bio poboljšanje zdravlja i zdravstvene zaštite romske populacije. Vidljiv je napredak kod provedenja zdravstvene edukacije roditelja usmjerene poboljšanju zdravstvenih navika. Iako nije dostupno dovoljno podataka, aktivnosti županijskih zavoda za javno zdravstvo, primjerice u Bjelovarsko-bilogorskoj, Međimurskoj i Primorsko-goranskoj županiji ukazuju da procijepljenost djece uz dodatne aktivnosti, doseže razinu procijepljenosti ostale djece.

Na području zdravstvene zaštite kontinuirano se provode mjere koje su usmjerene na cjelokupno stanovništvo Republike Hrvatske, pa tako i na romsku nacionalnu manjinu. Zdravstvena zaštita u Republici Hrvatskoj ugovara se i provodi putem Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za sve osobe koje imaju utvrđen status osigurane osobe u obaveznom zdravstvenom osiguranju, neovisno da li se radi o pripadnicima romske nacionalne manjine. Zavod u svojim evidencijama ima podatke o svim osiguranim osobama u obaveznom zdravstvenom osiguranju, kao i izabranim doktorima primarne zdravstvene zaštite opće (obiteljske) medicine, ginekologije, te dentalne medicine. No, kako principi evidentiranja podataka u bazama podataka Zavoda nikada ne kreću od nacionalne pripadnosti osigurane osobe, niti se ista evidentira, nije moguće izdvojiti podatke jedino za pripadnike romske nacionalne manjine.

Važna inicijativa pokrenuta je u okviru EU projekta „EQUI HEALTH“ koji provodi Međunarodna organizacija za migracije (IOM) u suradnji s Ministarstvom zdravlja, na temu kvalitetnijeg pružanja zdravstvenih usluga migrantima, Romima i ostalim ranjivim skupinama. U sklopu projekta poduzimaju se i pripremne radnje na uspostavi programa za izobrazbu romskih medijatora u zdravstvu.

Na temelju izvješća koja su dostavile JL/P(R)S može se zaključiti kako je uočena nepotpuna procijepljenost djece. Županijski zavodi za javno zdravstvo kontinuiranom suradnjom sa patronažnom službom domova zdravlja i izabranim liječnicima primarne zdravstvene zaštite kojima gravitiraju romska naselja procjenjuju da je cjepni obuhvat djece romske nacionalne manjine predškolske dobi, u odnosu na ukupnu populaciju djece, a prema izvješću ima izabranih liječnika primarne zdravstvene zaštite te izvida u ambulanzama, nešto niži od zakonom propisanog. Također, pojedini županijski zavodi za javno zdravstvo provodili su i dodatne aktivnosti za poboljšanje zdravlja dojenčadi i djece romske nacionalne manjine, poput mjere kontinuiranog zdravstvenog nadzora osnovnih škola zbog problema ušljivosti djece.

U narednom razdoblju potrebno je posvetiti osobitu pozornost i na aktivnosti formiranja mobilnih timova za edukaciju i cijepljenje, edukacije roditelja, te monitoring o postupku procijepljenosti, a posebno u pogledu identificiranih problema u provedbi Akcijskog plana poput nepostojanja po etnih podataka.

JL/P(R)S napominju kako je potrebno osigurati dodatna financijska sredstva u prora unima JLS za provedbu mjera 3.5.1 – 3.5.3 koje se odnose na edukaciju zdravstvenih radnika posebice u podru jima prebivanja ve eg broja romske populacije te poticati zdravstvene radnike na intenzivniju suradnju sa socijalnom službom posebice u slu ajevima sumnje na zlostavljanje i zanemarivanje zdravlja djece, provoditi analize statusa osoba koje su izvršile odabir lije nika obiteljske medicine u romskoj zajednici putem medijatora i patronažne službe, te poticati Rome na odabiranje lije nika obiteljske medicine i ostvarivanje prava na primarnu zdravstvenu zaštitu.

Provedba mjera

Op i cilj: Unaprijediti zdravlje romske populacije te kvalitetu i dostupnost zdravstvene skrbi

Posebni cilj 1: Pove ati obuhvat romske populacije zdravstvenim osiguranjem

Pokazatelj u inka:

- a) Stopa obuhvata odre ene populacije obveznim zdravstvenim osiguranjem, po naseljima, dobi i spolu

S obzirom na to da podaci za polaznu vrijednost (udio romske populacije koji dolazi na hitnu medicinsku pomo , ali bez zdravstvene iskaznice tijekom godine) nisu raspoloživi jer se ne prate razvrstani prema etni koj pripadnosti, nije mogu e izraziti vrijednost pokazatelja u inka. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

3.1.1 Provoditi redovito informiranje Roma unutar postoje ih tijela javne vlasti o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, HZZ, MUP/policija, vije a i predstavnici romske nacionalne manjine
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta tijela javne vlasti koja su uklju ena u redovito informiranje • Broj pripadnika romske nacionalne manjine po spolu, koji su dobili informacije o ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu i povezana statusna pitanja • Broj osoba koje su ostvarile pravo na zdravstvenu zaštitu prema dobi i spolu

Provedba mjere:	Prema izvješ u Ministarstva zdravlja, zdravstvena zaštita u Republici Hrvatskoj ugovara se i provodi putem HZZO-a za sve osobe koje imaju utvr en status osigurane osobe u obaveznom zdravstvenom osiguranju, neovisno da li se radi o pripadnicima romske nacionalne manjine. HZZO u svojim evidencijama ima podatke o svim osiguranim osobama u obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i izabranim doktorima primarne zdravstvene zaštite: op e (obiteljske) medicine, ginekologije, te dentalne medicine. No, kako principi evidentiranja podataka u bazama podataka HZZO-a nikada ne kre u od nacionalne pripadnosti osigurane osobe, niti se ista evidentira, nije mogu e izdvojiti podatke jedino za pripadnike romske nacionalne manjine.
3.1.2 Izraditi program edukacije za medijatore Rome za pitanja zdravlja u romskim zajednicama te pružanje podrške u ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZZ, ULJPPNM, JL/P(R)S, druga državna tijela i uredi, vije a i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Izra en program edukacije medijatora • Broj provedenih edukacija • Broj medijatora koji su završili edukaciju
Provedba mjere:	Rok provedbe definiran Akcijskim planom je kraj 2015. godine te stoga mjera nije provedena u izvještajnom razdoblju. Me utim, Ministarstvo zajedno sa uredom Me unarodne organizacije za migracije (IOM) u RH provodi projekt „EQUI HEALTH“ financiran sredstvima EU na temu kvalitetnijeg pružanja zdravstvenih usluga migrantima, Romima i ostalim ranjivim skupinama. Imaju i u vidu nemogu nost prikupljanja podataka temeljem nacionalne pripadnosti Ministarstvo zdravlja se vrlo rado uklju ilo u ovaj projekt, kako bi se na što kvalitetniji na in prikupili podaci, putem medijatora, te zdravstvena zaštita provodila na na elima dostupnosti, cjelovitosti, kontinuiranosti.

Posebni cilj 2: Pove ati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe tre e dobi, osobe s invaliditetom, ošte enjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine

Pokazatelji u inka:

- a) Postignuta 100% dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji s naglaskom na osobe tre e dobi, osobe s invaliditetom, ošte enjima, posebnim potrebama i mobilne romske skupine do 2020. godine
- b) Stopa dostupnosti zdravstvenih usluga romskoj populaciji prema dobi, invaliditetu, ošte enjima, posebnim potrebama, razvrstano po dobi, spolu i mobilnosti

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

3.2.1 Kontinuirano provoditi posjete patronažnih službi u romskim naseljima te povećati standard patronažne službe	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj posjeta patronažnih službi ▪ Broj osoba koje su koristile usluge patronažnih službi ▪ Broj i vrsta usluga koje su pružile patronažne službe
Provedba mjere:	Prema izvješću u Ministarstva zdravlja Patronažna služba u svom redovnom radu obilazi i romska naselja, no kako ne postoji zakonska obveza vođenja evidencija po nacionalnoj pripadnosti, tako nije moguće izdvojiti pokazatelje za pripadnike romske nacionalne manjine. Navedena situacija može se znatno promijeniti uvođenjem medijatora koji će zajedno s patronažnom službom prikupljati potrebne podatke.
3.2.2 Povećati dostupnost zdravstvenih usluga romskoj populaciji te poticati veću uključivanje Roma u preventivne programe zdravstvene zaštite djelovanjem medijatora Roma u romskim zajednicama	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj medijatora koji su završili dodatnu edukaciju ▪ Broj i vrsta pruženih usluga ▪ Broj osoba uključenih u preventivne programe, razvrstano prema dobi i spolu ▪ Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled
Provedba mjere:	Prema izvješću u Ministarstva zdravlja pokazatelji će biti praćeni tek nakon uključivanja medijatora u romska naselja.
3.2.3 Provoditi programe koji omogućavaju marginaliziranim romskim zajednicama pristup zdravstvenim uslugama (prijevoz, gerontodomaćice, mobilni timovi, dostupnost lijekova i slično)	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, HZJZ, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta provedenih programa ▪ Broj osoba koje su koristile programe, razvrstano prema dobi i spolu ▪ Broj osoba i udruga koje su pružale usluge
Provedba mjere:	Podaci za pokazatelje uinkinisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

Posebni cilj 3: Povećati razinu svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje

Pokazatelj u inka:

- a) Stopa pobola od bolesti uvjetovanih nezdravim na inima života i/ili nastalih uslijed nepravovremenog korištenja zdravstvenih usluga

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

3.3.1 Osmisliti i provoditi edukativne programe i kampanje (medijske emisije, brošure, tiskane materijale, tribine, predavanja, radionice, igraonice) usmjerene na podizanje svijesti romske populacije o odgovornosti za vlastito zdravlje	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> Županijski zavodi za javno zdravstvo, uredi za zdravstvo, rad i socijalnu skrb u županijama, Gradski ured za zdravstvo i branitelje Grada Zagreba, patronaža u redovnom radu, sve djelatnosti primarne zdravstvene zaštite u radu, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj organiziranih edukativnih programa, kampanja • Broj i vrsta aktivnosti • Broj uključenih područja i obuhvaćene ciljane populacije
Provedba mjere:	<p>Prema izvješću u Ministarstva zdravlja, Udruga za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ provela je radionicu „Prevenција zdravlja i borba protiv ovisnosti“ koja je obuhvatila 50 sudionika, većinom Romkinje iz Siska, Grubišnog polja, Palanjka, Zagreba, Kutine, Gračnice, Koprivnice, Pakovca i Varaždina. Na radionici su obuhvaćene teme reproduktivnog zdravlja, prevencija spolnih bolesti i trudnoća te ovisnosti o alkoholizmu i drogama. Navedenu mjeru s navedenim aktivnostima neophodno je provoditi i dalje u cilju povećanja svijesti i razumijevanja nastanka bolesti te njihova sprječavanja odgovornim ponašanjem i zdravim na inom života. Utrošena sredstva 14.125,69 kn koje je osiguralo Ministarstvo zdravlja iz Državnog proračuna.</p> <p>Prema dostupnim izvješćima ima JL/P(R)S održano je više edukacija putem rada patronažnih službi. Također, Grad Zagreb je u 2013. godini dao financijsku potporu za provođenje sljedećih edukativnih projekata udruga: Udruga žena Romkinja Hrvatske „Bolja budućnost“, projekt „Prevenција ženskog zdravlja“. Aktivnosti projekta uključivale su: radionice, seminare, edukativna predavanja u romskim naseljima, pripremu, tiskanje i distribuciju edukativnih materijala, a organizirane jednom mjesečno. U Klubu mladih Roma Hrvatske organizirane su radionice za žene u dobi od 18-55 godina u romskim naseljima tijekom kojih su stručne osobe upoznale 65 korisnica o važnostima ovisnosti o pušenju zdravlja u smislu održavanja osobne higijene, edukacije o funkcijama reproduktivnog sustava, planiranju željenog roditeljstva, spolno prenosivim bolestima i njihovoj prevenciji. Za djecu i mladež, polaznike 7. i 8. razreda osnovnih škola i srednjih škola, mlade Rome i Romkinje održan je dvodnevni seminar o spolno prenosivim bolestima i kontracepciji na kojem je sudjelovalo svaki mjesec po 20 korisnika. Svim</p>

	<p>polaznicima podijeljen je edukativni materijal o spolno prenosivim bolestima, te o samopregledu dojki i pravilnoj osobnoj higijeni. Izrađena je i distribuirana publikacija HIV/AIDS. Nakon svakog predavanja organiziran je razgovor sa polaznicima. Sva navedena događanja i edukacijske grupe korisnika otvorenog tipa događale su se u Klubu mladih Roma Hrvatske.</p> <p>Udruga Roma Zagreba i Zagrebačke županije, projekt „Znanjem do zdravlja“. Aktivnosti projekta uključivale su: mjesečna predavanja, tribine, okrugle stolove, izložbe, objavu edukativnih materijala na web stranici www.umrh.hr i u časopisu Roma Hrvatske „Romani i žene“. Projekt je bio namijenjen mladim Romima oba spola, te je organizirana njegova provedba za dvije interakcijsko-edukacijske grupe poluotvorenog tipa mladih korisnika sa po 20 polaznika osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta, s boravištem na području Gradske četvrti Pešenička-Zitnjak. Neposredno su bili uključeni i drugi građani lokalne zajednice i šire, te je kroz ovaj program obuhvaćeno 120 korisnika kroz edukaciju, predavanja, radionice, tribine i tematske radionice. Tiskanjem, objavom i distribucijom putem časopisa „Romani i žene“, web objavama edukativnih materijala na www.umrh.hr, te putem medija dodatno je obuhvaćeno još 1.000 korisnika. Sve aktivnosti ovoga programa odvijale su se u Klubu mladih Roma Hrvatske.</p> <p>Iz Proračuna Grada Zagreba za 2013. godinu utrošeno je 30.000,00 kn za potporu navedenim projektima.</p>
3.3.2 Provoditi edukacije stanovništva u romskim naseljima o prevenciji bolesti i zdravim načinima života	
Nositelj:	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> ULJPPNM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge</p>
Pokazatelj rezultata:	<p>a) Broj i vrsta provedenih edukacija b) Broj osoba, razvrstan prema dobi i spolu, uključeni u edukacije c) Broj Roma koji su obavili redovan sistematski liječnički pregled</p>
Provedba mjere:	Prema izvješću u Ministarstva zdravlja pokazatelji će biti praćeni tek nakon uključivanja medijatora u romska naselja.
3.3.3 Podupirati projekte udruga usmjerene na podizanje svijesti o prevenciji bolesti, zdravim načinima života i zaštiti mentalnog zdravlja	
Nositelj:	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> JL/P(R)S, MSPM, ULJPPNM, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj financiranih projekata • Broj provedenih i evaluiranih projekata • Utjecaj koji su projekti organizacija civilnog društva imali na ciljanu populaciju izmjeren po okončanju provedbe projekata
Provedba mjere:	Prema zaprimljenom izvješću u Ministarstvo zdravlja svake godine na svojim mrežnim stranicama objavljuje natječaj za udruge. U 2013. godini nije financirana nijedna romska udruga, najviše iz formalnih razloga.

Posebni cilj 4: Poboľjšati zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece te smanjiti broj maloljetničkih trudnoća

Pokazatelji u inka:

- a) Stopa pobola Romkinja od bolesti reproduktivnog sustava i komplikacija povezanih s trudnošom i porodom
- b) Stopa smrtnosti (prenatalne, neonatalne i postnatalne) djece razvrstana po etničkoj pripadnosti (broj smrti djece na 1.000 rođenih)

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

3.4.1 Organizirati programe koji uključuju edukacije i kampanje, edukativne i preventivne programe u romskim naseljima usmjerene na zaštitu reproduktivnog zdravlja žena, zdravlja trudnica i djece	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, ULJPPNM, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta organiziranih edukacija, kampanja i preventivnih programa • Broj žena, trudnica i djece uključenih u programe • Stopa smrtnosti dojenčadi prema dobi majke i prema glavnom uzroku smrti • Broj nehospitaliziranih poroda kao udio ukupnog broja razvrstan prema etničkoj pripadnosti • Broj obitelji/majki unutar romske populacije koje su odbile primarnu zdravstvenu skrb za svoju djecu • Postotak djece starosti do osnovnoškolske dobi koja su obuhvaćena zdravstvenom skrbi razvrstan prema etničkoj pripadnosti
Provedba mjere:	Prema izvješću Ministarstva zdravlja pokazatelje o zdravstvenom stanju i pružanju zdravstvene zaštite romskoj populaciji, potrebne za praćenje aktivnosti predviđenih Nacionalnom strategijom i Akcijskim planom za Rome, nije moguće dobiti iz rutinskih zdravstveno-statističkih istraživanja HZJZ i HZZO, jer nema podatka o nacionalnoj pripadnosti osiguranika i korisnika zdravstvene zaštite.
3.4.2 Provoditi edukacije o planiranju obitelji, spolnim bolestima i rizicima maloljetničkih trudnica	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, ULJPPNM, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta edukacija • Broj osoba uključenih u edukacije op dobi
Provedba mjere:	Prema izvješću Ministarstva zdravlja podaci iz rutinskih zdravstvenih istraživanja koji su polazište za izradu većine pokazatelja nisu

	razvrstani prema etni koj pripadnosti. Razmatra se prijedlog da se promjenom u zdravstvenom informacijskom sustavu u primarnoj i bolni koj zdravstvenoj zaštiti uz suglasnost pacijenta romske pripadnosti, dobiju traženi podaci.
3.4.3 Provoditi programe i projekte usmjerene na organiziranje specijalisti kih lije ni kih pregleda za Romkinje, što uklju uje i osiguranje prijevoza za te svrhe	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, JL/P(R)S, vije a i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta provedenih programa ▪ Broj izvršenih pregleda ▪ Broj osoba obuhva enih programima
Provedba mjere:	Sukladno osiguranim financijskim sredstvima, Ministarstvo zdravlja provodilo je i nastaviti e s provo enjem ginekoloških pregleda dogovorenim s ginekološkim ordinacijama na primarnoj razini, te edukacijama o planiranju obitelji, za pripadnice romske nacionalne manjine koje nisu obuhva ene zdravstvenim osiguranjem.

Posebni cilj 5: Pove ati senzibilizaciju radnika u sustavu zdravstva za rad s romskom populacijom te poboljšati komunikaciju romske populacije s lije nicima obiteljske medicine

Pokazatelji u inka:

- a) Postotak pripadnika romske zajednice koji su zadovoljni pristupom i odnosom zdravstvenih radnika
- b) Zadovoljstvo pripadnika romske populacije odnosom zdravstvenih radnika prema njima
- c) Postotak pripadnika romske populacije koji su odabrali obiteljskog lije nika, prema dobi i spolu

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

3.5.1 Provoditi specifi ne edukacije zdravstvenih radnika posebice u podru jima prebivanja ve eg broja romske populacije te poticati zdravstvene radnike na intenzivniju suradnju sa socijalnom službom posebice u slu ajevima sumnje na zlostavljanje i zanemarivanje zdravlja djece	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> Domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, MSPM, centri za socijalnu skrb, ULJPPNM

Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta provedenih edukacija • Broj zdravstvenih radnika obuhvaćenih edukacijom • Broj prijavljenih slučajeva zlostavljanja i zanemarivanja zdravlja djece socijalnoj službi i nadležnim tijelima
Provedba mjere:	Broj prijavljenih slučajeva zlostavljanja i zanemarivanja zdravlja djece socijalnoj službi i nadležnim tijelima: prema izvješću u MSPM-a tijekom 2013. godine prema podacima centara za socijalnu skrb s najvećim brojem pripadnika romske nacionalne manjine bila su ukupno 22 prijavljena slučajeva zlostavljanja i zanemarivanja zdravlja djece socijalnoj službi i to: CZSS Beli Manastir: 4 slučaja; CZSS Pakovec: 4 slučaja; CZSS Sisak: 11 slučajeva i CZSS Slavonski Brod: 3 slučaja.
3.5.2 Provoditi analize statusa osoba koje su izvršile odabir liječnika obiteljske medicine u romskoj zajednici	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, HZZO, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, JL/P(R)S, ULJPPNM, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta provedenih analiza • Broj izvješća o provedenim analizama • Broj zdravstveno osiguranih osoba koje imaju utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju u HZMO iskazan po mjestu prebivališta, odnosno naseljima
Provedba mjere:	Prema izvješću u Ministarstva zdravlja, zdravstvena zaštita u Republici Hrvatskoj ugovara se i provodi putem HZZO-a osiguranje za sve osobe koje imaju utvrđen status osigurane osobe u obveznom zdravstvenom osiguranju, neovisno da li se radi o pripadnicima romske nacionalne manjine. HZZO u svojim evidencijama ima podatke o svim osiguranim osobama u obveznom zdravstvenom osiguranju, kao i izabranim doktorima primarne zdravstvene zaštite: opće (obiteljske) medicine, ginekologije, te dentalne medicine. No, kako principi evidentiranja podataka u bazama podataka HZZO-a nikada ne kreću od nacionalne pripadnosti osigurane osobe, niti se ista evidentira, nije moguće izdvojiti podatke jedino za pripadnike romske nacionalne manjine. Uvjeti za provedbu mjere omogućit će se uvođenjem medijatora i time provedene analize stanja u romskim naseljima. Nadalje, u narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje rezultata ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.
3.5.3 Putem medijatora i patronažne službe poticati Rome na odabiranje liječnika obiteljske medicine i ostvarivanje prava na primarnu zdravstvenu zaštitu	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> Patronažna služba, domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, medijatori
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj medijatora koji su uključeni u provedbu aktivnosti • Broj osoba koje su odabrale liječnika obiteljske medicine na poticaj medijatora i patronažne službe, prema dobi i spolu • Broj zdravstveno osiguranih osoba u HZZO-u koje su izvršile slobodan izbor doktora opće/obiteljske medicine, pedijatra, ginekologa i doktora dentalne medicine

Provedba mjere:	Prema izvješ u Ministarstva zdravlja, pokazatelji e biti pra eni tek nakon uklju ivanja medijatora u romska naselja. Prema dostupnim izvješ ima JL/P(R)S održano je više edukacija putem rada patronažnih službi.
-----------------	--

Posebni cilj 6: Smanjiti pobol od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi

Pokazatelj u inka:

- a) Stopa pobola od bolesti povezanih s niskim higijenskim standardom i bolesti protiv kojih se cijepi

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

3.6.1 Kontrolirati zdravstvenu ispravnost vode za pi e u romskim naseljima	
Nositelj:	JL/P(R)S, županijski zavodi za javno zdravstvo <i>Sudionici u provedbi:</i> Ministarstvo zdravlja, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, JL/P(R)S
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj provedenih kontrola • Broj naselja u kojima su provedene kontrole
Provedba mjere:	<p>Prema izvješ u Ministarstva zdravlja, a sukladno „Zakonu o zaštiti pu anstva od zaraznih bolesti“ (NN 22/14) i Zakonu o vodi za ljudsku potrošnju (NN 56/13), provodi se redovna zdravstvena ispravnost vode za pi e uklju uju i i romska naselja. Monitoring provode županijski zavodi za javno zdravstvo kontinuirano tijekom cijele godine.</p> <p>Na temelju dostavljenih izvješ a pojedinih JL/P(R)S dostupni su sljede i podaci: U izvješ u Grada Zagreba navodi se kako se u sklopu monitoringa vode za ljudsku uporabu, kojeg Grad Zagreb kontinuirano provodi, ispituje zdravstvena ispravnost vode u razvodnoj mreži i iz slavina javnih objekata u svim gradskim etvrtima.</p> <p>U 2013. uzeto je 885 uzoraka vode iz sustava javne vodoopskrbe od kojih 15 uzoraka nije zadovoljavalo (1,7%) radi pove ane mutno e, neispravne mikrobiologije ili pove ane koncentracije željeza. Ponovljenim uzorkovanjem, nakon provedenog ja eg ispiranja cjevovoda, svi uzorci bili su zdravstveno ispravni. Pored navedenoga, u sklopu monitoringa uzeto je i 258 uzoraka iz lokalnih vodovoda na podru ju Grada. Utrošena financijska sredstva iznosila su 945.990,66, i bila su osigurana u gradskom prora unu.</p> <p>Monitoring vode za ljudsku uporabu ne obuhva a ispitivanje uzoraka vode iz slavina u obiteljskim ku ama i stanovima.</p> <p>Kontrola zdravstvene ispravnosti vode za pi e u romskim ku ama koje nisu spojene na sustav javne vodoopskrbe ve se vodom za pi e opskrbljuju iz bunara ili cisterni za kišnicu zahtijevalo bi planiranje posebnog programa kontrole i sustava financiranja. Tako er, Grad Zagreb navodi kako nije mogu e iskazati broj ane pokazatelje jer se evidencija o provedenim kontrolama ne vodi prema nacionalnoj pripadnosti korisnika vode za pi e.</p>

3.6.2 Provoditi i povećati obuhvate cijepljenja prema programu obveze cijepljenja, uključujući i mobilne romske skupine	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori
Pokazatelj rezultata:	• Cjepni obuhvat romske djece
Provedba mjere:	Prema izvješću u Ministarstva zdravlja, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije mjera se provodi kontinuirano. Cjepni obuhvat romske djece u Primorsko-goranskoj županiji je kako slijedi: 343 potpuno cijepljeno (69,29%); 99 nepotpuno cijepljeno (20%); 15 necijepljenih (3,03%) i 38 nepoznat status (7,68%). Budući da se mnogi roditelji romske djece ne odazivaju na pozive za cijepljenje u primarnoj zdravstvenoj zaštiti, a u uvjetima privremenih naselja nije moguće identificirati svu djecu niti utvrditi indikacije ili kontraindikacije za cijepljenje, uspjeh ove mjere je vrlo ograničen. Mjera se provodi u naseljima gdje pretežno borave osobe romske nacionalnosti, a korisnici programa još u 2013. godini nisu bili identificirani osobnim podacima. Također izvor podataka iz primarne zdravstvene zaštite ne diferencira korisnike zdravstvenih usluga prema nacionalnoj pripadnosti. Ukupno za sve mjere Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije utrošio je 109.000,00 kn, no udio troškova za predmetnu mjeru nije posebno vođen, a predmetna mjera provedena je s ostalim. Prema izvješću u Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije mjera se provodi kontinuirano. Mjesno se prati procijepljenost djece romske nacionalne manjine te provodi zdravstveni odgoj i prosvjetovanje roditelja romske djece o mjerama zdravstvene zaštite i nužnosti cijepljenja. Periodično se odlazi u ambulante izabranog liječnika primarne zdravstvene zaštite te se također provodi nadzor nad izvršenim cijepljenjem. Prema evidenciji Zavoda za javno zdravstvo Međimurske županije procjenjuje se da je cjepni obuhvat romske predškolske dobi, u odnosu na ukupnu populaciju djece, a prema izvješću ima izabranih liječnika primarne zdravstvene zaštite te izvida u ambulanzama, nešto niži od zakonom propisanog tj.: DTP i POLIO oko 90%; DTP I, revakcinacija oko 85%; DTP II, revakcinacija oko 85%; MPR primarno cijepljenje oko 90% i ENGERIX B primarno cijepljenje oko 90%.
3.6.3 Provoditi preventivne mjere DDD (dezinfekcija, dezinfekcija i deratizacija)	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> Ovlaštene DDD ustanove, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, JLS
Pokazatelj rezultata:	• Broj provedenih deratizacija, depedikulacija, dezinfekcija u romskim naseljima
Provedba mjere:	Prema izvješću u Ministarstva zdravlja, Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, tijekom 2013. godini provedene su tri DDD akcije sa stručnim nadzorima epidemiologije u svim naseljima s nedostatnim sanitarno-higijenskim i komunalnim uvjetima na području Primorsko-goranske županije. U dvije akcije (proljetna i jesenska) proveden je prethodni izvid. U ljetnom razdoblju kontinuirano je prema indikacijama provedena dezinfekcija u cilju suzbijanja komaraca. Mjera se provodi

	<p>kontinuirano. Izvidi radi pripreme za provedbu DDD mjera provedeni su u svakom naselju 2 puta godišnje. Tako er, tijekom provedbe mjera izvršen je stru ni nadzor u svakome od naselja. U cilju pripreme, provedbe i stru nog nadzora DDD mjera održani su sastanci sa izvo a ima DDD mjera, predstavnicima stanovnika naselja te nadležnih op ina i gradova. Prilikom provedbe programa novim podacima dopunjavana je baza podataka Odsjeka za DDD Epidemiološkog odjela. Uspostavljena je baza podataka temeljem izvršenih anketiranja.</p> <p>Mjeru je neophodno i dalje provoditi u cilju smanjena rizika od vektorski prenosivih bolesti te poboljšanja op ih sanitarno-higijenskih i komunalnih uvjeta.</p> <p>U romskim naseljima Capraške poljane, Donja Gra enica(Popova a), Palanjek, Maja i Šatornja, Kutinsko naselje Radi eva te romskom naselju izme u Hrastelnice i Palanjka provedene su mjere DDD dva puta godišnje. Tako er, tijekom provedbe mjera izvršen je stru ni nadzor u svakome od naselja. U naseljima Maja i Šatornja (Glina) provo ena je i mjera dezinfekcije u cilju suzbijanja komaraca sa 7 larvicidnih i 6 adulticidnih akcija. 4 adulticidne i 3 larvicidne akcije provedene su i u naseljima Capraške poljane i Palanjek u sisa ko-moslava koj županiji.</p> <p>Mjere DDD provedene su i u ostalim županijama za: Slavonski Brod, larvicidnim i adulticidnim tretmanom; naselje Vukojevci u Našicama; Beli Manastir; Darda; Botovo –Drnje; Stiska- ur evac; Herešin-Koprivnica; Brzava-Novi Podravski; dio naselja u Pitoma i –Sedlarica i Kladare; Kuršanec, Nedeliš e (Parag I i Parag II); Pribislavec, Gori an i Orehovica.</p> <p>Na temelju dostavljenih izvješ a pojedinih JL/P(R)S dostupni su sljede i podaci: Prema izvješ u Grada Zagreba provedene su mjere deratizacije u sklopu jesenske akcije preventivne i obvezne preventivne deratizacije, te deratizacija improviziranih objekata na podru ju Gradske etvrti Peš enica-Žitnjak, lokacija Vrtni put – Obrtni ka cesta, iza centra male privrede (Savica Šanci) i usluga deratizacije glodavaca i dezinfekcije na lokaciji Plinarsko naselje.</p> <p>U improviziranim romskim naseljima na podru ju Gradske etvrti Peš enica – Žitnjak, lokacija Vrtni put – Obrtni ka cesta iza centra male privrede i na lokaciji Plinarsko naselje u objektima za stanovanje i oko njih postavljene su zatrovane meke u obliku dvostrukog prstena. Mjere deratizacije i dezinfekcije provedene su u dva navrata sa razmakom od 14 dana, a na temelju utvr ene potrebe i terenskih izvida djelatnika Odjela za DDD, službe za epidemiologiju, Zavoda za javno zdravstvo „Dr. Andrija Štampar“. Iz Prora una Grada Zagreba u 2013. godini utrošeno je 32.065,50 kn.</p>
3.6.4	Provoditi edukacije i informiranje o higijenskim navikama
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, domovi zdravlja, vije a i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, medijatori
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta edukacija i usluga informiranja • Broj osoba koje su prošle edukaciju prema dobi, spolu i etni koj pripadnosti
Provedba mjere:	Broj i vrsta edukacija i usluga informiranja: 197 doma instava obuhva enih edukacijom i informiranjem o higijenskim navikama prilikom anketiranja.

Broj osoba koje su prošle edukaciju prema dobi, spolu i etni koj pripadnosti: više od 197 predstavnika doma instava.

Prema izvješ u Ministarstva zdravlja Nastavnog zavoda za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije, mjera se provodi kontinuirano. Neki stanovnici nisu zainteresirani ili odbijaju anketiranje i edukaciju na pojedina noj razini. Na grupne edukacije je slabiji odaziv. Više od 197 predstavnika doma instava prisustvovalo je anketiranju prilikom kojeg su provo ene edukacija i informiranje. Popis svih sudionika nije evidentiran, a podaci o dobi, spolu i etni koj pripadnosti predstavnika i nekih od sudionika sadržani su u analizi anketa. Nacionalna pripadnost u punoljetnoj populaciji je kako slijedi: Albanac/ka - 32 stanovnika (6,11%); Aškaliya – 15 stanovnika (2,86%); Bošnjak/inja – 9 stanovnika (1,72%); Crnogorac/ka – 2 stanovnik (0,38%); Hrvat/ica – 130 stanovnika (24,81%); Makedonac/ka – 1 stanovnik (0,19%); Slovenac/ka – 3 stanovnika (0,57%); Srbin/kinja – 1 stanovnik (0,19%); Rom/kinja – 217 stanovnika (41,41%) te 114 stanovnika nepoznate nacionalnosti (21,76%). Me u punoljetnom populacijom ima ukupno: 258 muškaraca (49,24%) i 266 žena (50,76%). Prema dobnoj strukturi: 524 punoljetnih osoba (51,32%); 495 maloljetnih osoba (48,48%) i 2 osobe neutvr ene dobi (0,2%).

Anektiranja stanovništva i individualna terenska savjetovanja provedena su radi utvr ivanja populacijskih karakteristika naselja, kvalitete i obuhvata u korištenju zdravstvene zaštite te higijensko-epidemiološkog i komunalnog standarda života u naseljima. Upitnik je namijenjen izradi bazi podataka i analizi.

Anketiranjem su prikupljani podaci o odraslim lanovima doma instava, djeci/maloljetnicima, nacionalnoj pripadnosti, statusu školovanja, polaženju vrti a, izvoru prihoda, zdravstvenom osiguranju, odabranim lije nicima primarne zdravstvene zaštite, invaliditetu i kroni nim bolestima, cjepnom statusu djece, vrsti stambenih objekata, broju stanara u pojedinim objektima, stambenom standardu, komunalnoj infrastrukturi (vodovod, elektro-opskrba, kanalizacija), infestacijama/vektorima zaraznih bolesti, na inu odlaganja otpada, okolišu, uzgoju doma ih životinja i ku nih ljubimaca. Sukladno Akcijskom planu 2013. - 2015. epidemiologija je nadležna za mjere i podatke iz ankete koji se odnose na cijepljenje i vektore zaraznih bolesti, a za ostale mjere i podatke odre eni su drugi sudionici u provedbi.

Edukacija i pra enje stanja u cilju unapre enja komunalnih uvjeta (vodovod, kanalizacija ili septi ke jame) provo eno je u kontinuitetu od po etka programa 2005. godine. Temeljem akcijskog plana 2013. – 2015. navedene aktivnosti trebale bi preuzimati nadležne institucije predvi ene planom, a epidemiologija e nastaviti s edukacijama o zdravstvenom aspektu stanovanja.

Mjera provo enja edukacije i informiranje o higijenskim navikama neophodna je do postizanja razine zdravstvene i higijenske kulture Roma kakvu ima i ostalo stanovništvo nekog podru ja. Anketiranje prilikom kojega je ova mjera provo ena, trebalo bi provoditi sukladno zahtjevima iz ostalih poglavlja Akcijskog plana, a ne samo poglavlja 3 Zdravstvena zaštita.

Ukupno za sve mjere Nastavni zavod za javno zdravstvo Primorsko-goranske županije utrošio je 109.000,00 kn, no udio troškova za predmetnu mjeru nije posebno vo en, a predmetna mjera provo ena je s ostalim.

Posebni cilj 7: Smanjiti raširenost konzumiranja svih sredstava ovisnosti me u romskom populacijom, s naglaskom na djecu i mlade te podi i razinu svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti

Pokazatelj u inka:

- a) Stopa konzumiranja sredstava ovisnosti me u romskom populacijom, me u djecom i mladeži
- b) Podignuta razina svijesti romske populacije, posebice djece i mladeži o štetnosti konzumiranja sredstava ovisnosti

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

3.7.1 Provoditi istraživanja o raširenosti konzumiranja sredstava ovisnosti u romskoj populaciji s naglaskom na djecu i mlade	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, Ured za suzbijanje zlouporabe droga, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj i vrsta istraživanja o raširenosti sredstava ovisnosti u romskoj populaciji ▪ Broj osoba koje su uklju ene u istraživanja prema dobi i spolu
Provedba mjere:	Tijekom 2013. godine nisu provo ena istraživanja o raširenosti konzumiranja sredstava ovisnosti koja su bila usmjerena isklju ivo na romsku populaciju.
3.7.2 U nacionalne kampanje usmjerene na podizanje svijesti o štetnosti sredstava ovisnosti uklju iti i pripadnike romske nacionalne manjine	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji s nadležnim TDU, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vije a i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, odgojno obrazovne ustanove, županijska povjerenstva za suzbijanje zloporabe droga i prevenciju ovisnosti, službe za zaštitu mentalnog zdravlja, prevenciju i izvanbolni ko lije enje ovisnosti
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj provedenih kampanja ▪ Broj i vrsta tiskanih materijala, broj i vrsta edukativnih i promidžbenih materijala, broj i vrsta edukacija, broj i vrsta radijskih i televizijskih emisija, broj i vrsta javnih manifestacija i drugih promotivnih aktivnosti usmjerenih romskoj populaciji ▪ Stopa pojavnosti ovisnosti unutar romske populacije u romskih zajednicama, razvrstana prema dobi, spolu i vrsti ovisnosti
Provedba mjere:	Rok provedbe definiran Akcijskim planom je kraj 2015. godine te stoga mjera nije provedena u izvještajnom razdoblju. Me utim, Ured za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske izvještava kako nije provodio posebne aktivnosti medijske kampanje usmjerene isklju ivo na romsku populaciju, ve se medijska kampanja borbe protiv ovisnosti provodila s ciljem podizanja razine svijesti o štetnosti i utjecaju droga i ostalih sredstava ovisnosti u op oj populaciji djece, mladih i njihovih roditelja te op enito šire javnosti, a imala je i zada u dodatno upozoriti i potaknuti sve subjekte u društvu na suradnju pri rješavanju problema ovisnosti

	u okviru koje je dio mjera bio usmjeren i na romsku populaciju.
3.7.3 Provoditi edukacije djece, mladih i roditelja o štetnosti sredstava ovisnosti i štetnim socijalno-zdravstvenim posljedicama pojave ovisnosti	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji s nadležnim TDU, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, vijeća za prevenciju
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta provedenih edukacija • Broj osoba koje su uključene u edukaciju prema dobi i spolu • Stopa korištenja sredstava ovisnosti u romskim zajednicama prema vrsti, dobi i spolu
Provedba mjere:	<p>Prema izvješću u Ministarstva zdravlja, Udruga za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ provele je radionicu „Prevenција zdravlja i borba protiv ovisnosti“. Navedena radionica obuhvatila je 50 sudionika iz Siska, Grubišnog polja, Palanjka, Zagreba, Kutine, Gračnice, Koprivnice, Čakovca i Varaždina. Na radionici su obuhvaćene teme reproduktivnog zdravlja, prevencija spolnih bolesti i trudnoća te ovisnosti o alkoholizmu i drogama. Utrošena sredstva 14.125,69 kn koje je osiguralo Ministarstvo zdravlja iz Državnog proračuna. Održavanje radionice predviđeno kontinuirano u narednim godinama za sva područja s romskom populacijom.</p> <p>Prema izvješću u MUP-a u 2013. godini provodio se preventivni projekt „Zdrav za 5“ koji je imao za cilj prevenciju ovisnosti i zlouporabe alkohola, droga i igara na sreću u djecom i mladima, uenicima VIII. razreda osnovne škole te I. i II. razreda srednjih škola. Projekt provode MUP, Ministarstvo zdravlja i Ministarstvo zaštite okoliša i prirode. U sklopu projekta djeca se kroz interaktivne radionice u školama educiraju o štetnim socijalno-zdravstvenim posljedicama i kaznenopravnim posljedicama zlouporabe sredstava ovisnosti. Radionice obavljaju posebno policijski službenici za prevenciju te posebno liječnici/psiholozi županijskih zavoda za javno zdravstvo, a projekt će se nastaviti i u školskoj godini 2013./2014. Na razini RH održano je ukupno oko 350 interaktivnih radionica od strane policijskih službenika i oko 500 radionica od strane liječnika/psihologa iz županijskih zavoda za javno zdravstvo. U radionice je uključeno ukupno 13.647 učenika (5.284 uenicima VIII. razreda, 4.349 uenicima I. razreda srednje škole i 4.015 uenicima II. razreda srednje škole). Na području Međimurske županije uključeno je ukupno 381 učenik (117 uenicima VIII. razreda osnovne škole, 128 uenicima I. razreda srednje škole i 136 uenicima II. razreda srednje škole, od čega je u Osnovnoj školi Kuršanec obuhvaćeno 30 uenicima VIII. razreda).</p> <p>Prema izvješću u Zagrebačke županije programe triju udruga (Udruga Roma Grada Zagreba i Zagrebačke županije, Udruga mladeži Roma Hrvatske i Udruga Roma „Ne boj se – Madara“) koje okupljaju članove romske populacije, sufinancira na godišnjoj razini, odnosno program se sukladno javnom natječaju prijavljuje na razdoblje od 12 mjeseci. Iz izvještaja koje udruge dostavljaju razvidno je da se programi provode kontinuirano zadnjih nekoliko godina.</p>
3.7.4 Poticati i podržavati projekte udruga koje se bave prevencijom ovisnosti	

Nositelj:	<p>Ministarstvo zdravlja</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Ured za suzbijanje zlouporabe droga u suradnji s nadležnim TDU, HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo i Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge, vijeća za prevenciju</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj podržanih projekata • Broj provedenih i evaluiranih projekata • Stopa smanjenja ovisnosti u zajednicama ciljanim projektima udruga • Utjecaj koji su projekti organizacija civilnog društva imali na ciljanoj populaciji izmjeren po okončanju provedbe projekta
Provedba mjere:	<p>Prema izvješću Ureda za suzbijanje zlouporabe droga Vlade Republike Hrvatske, a sukladno raspisanom Natječaju za prijavu projekata udruga usmjerenih prevenciji ovisnosti i resocijalizaciji ovisnika za 2013. godinu, niti jedan projekt romskih udruga nije ostvario financijsku potporu budući da nisu ispunili uvjet propisan natječajem - uvjeti kvalitete EDDRA – baze projekata za prikupljanje informacija o najboljim praksama EU (eng. The Exchange on drug demand reduction action - EDDRA) Europskog centra za prevenciju droga i ovisnosti o drogama (EMCCDA).</p>

4. SOCIJALNA SKRB

Ocjena stanja

Socijalna skrb je organizirana djelatnost od javnog interesa za Republiku Hrvatsku čiji je cilj pružanje pomoći i socijalno ugroženim osobama, kao i osobama u nepovoljnim osobnim ili obiteljskim okolnostima, koja uključuje prevenciju, promicanje promjena, pomoć u zadovoljavanju osnovnih životnih potreba i podršku pojedincu, obitelji i skupinama, u svrhu unapređenja kvalitete života i osnaživanja korisnika u samostalnom zadovoljavanju osnovnih životnih potreba te njihovog aktivnog uključivanja u društvo.

Djelatnost socijalne skrbi obavljaju ustanove socijalne skrbi, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, udruge, vjerske zajednice, druge pravne osobe, obrtnici i druge fizičke osobe koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi, pod uvjetima i na način propisan Zakonom, posebnim zakonima i provedbenim propisima. Osoba koja ne može osigurati uzdržavanje svojim radom, pravima koja proizlaze iz rada ili osiguranja, primitkom od imovine, iz drugih izvora, od osoba koje su je dužne uzdržavati na temelju propisa kojima se uređuju obiteljski odnosi ili na neki drugi način, ima prava u sustavu socijalne skrbi pod uvjetima propisanim Zakonom.

Premda se iz podataka CZSS s najvećim udjelom romskog stanovništva može zaključiti da Romi u Republici Hrvatskoj koriste neke od mjera (naknada) iz sustava socijalne skrbi, to ni podaci o tome o kojem je udjelu Roma u odnosu na ukupnu populaciju Roma u Republici Hrvatskoj riječi nisu poznati budući da službena statistička izvješća nadležnog ministarstva ne objavljuju podatke o korisnicima pojedinih naknada prema etnicitetu.

CZSS nadležni nad područjem u kojem obitava najveći broj Roma (CZSS Čakovec, CZSS Beli Manastir, CZSS Bureševac, CZSS Rijeka, CZSS Sisak i CZSS Slavonski Brod) izvještavaju da su pripadnici romske nacionalne manjine najčešće korisnici pomoći za uzdržavanje i jednokratnih socijalnih pomoći, a rijetko korisnici naknada vezanih uz stanovanje (poput režijskih troškova, troškova ogrijeva koje financiraju JLS tj. JR(P)S). Razlog potonjem krije se u činjenici pravno nereguliranog stambenog pitanja za većinu Roma. Naime, riječ je o nelegalno izgrađenim naseljima u kojima uglavnom ne postoji adekvatna komunalna infrastruktura kao ni pravna osnova temeljem koje bi se primjerena komunalna infrastruktura izgradila.

Pomaci u osiguravanju adekvatnije skrbi zapaženi su na području skrbi o romskoj djeci izdvojenoj iz obitelji. Naime, prema izvješću MSPM-a, a prema podacima dobivenim od CZSS s najvećim brojem pripadnika romske nacionalne manjine, 46 obitelji, od kojih 11 romskih obitelji, je udomilo djecu romske nacionalne manjine izdvojene iz obitelji. Također, prema istom izvoru tijekom 2013. godine 11 ne-romskih obitelji posvojilo je romsku djecu.

U proteklom razdoblju, uloženi su i naponi u kontekstu pružanja podrške roditeljima djece romske nacionalne manjine i to kako putem informiranja o štetnim utjecajima tjelesnog kažnjavanja na djetetov rast i razvoj tako i putem educiranja roditelja o pozitivnim na inima discipliniranja i odgajanja djece. U podršci roditeljima djece romske nacionalne manjine CZSS partnerski djeluju sa stru nim službama osnovnih škola, a roditelje se savjetodavnim radom pokušava, prije svega potaknuti na odgovorno roditeljstvo, no i upoznati s obvezom CZSS u zaštiti prava djece.

U narednom periodu, nastavit e se s aktivnostima educiranja o u inkovitim roditeljskim modelima, te oja ati sustav podrške roditeljima u svrhu prevencije izdvajanja djece romske nacionalne manjine iz primarnih obitelji. Tako er, u skladu s procesima deinstitutionalizacije nastaviti s provo enjem aktivnosti motiviranja potencijalnih udomitelja i posvojitelja na udomiteljstvo tj. posvajanje djece romske nacionalne manjine izdvojene iz primarnih obitelji.

Provedba mjera

Op i cilj: Smanjiti siromaštvo romske populacije i unaprijediti kvalitetu socijalnih usluga i usluga u zajednici.

Posebni cilj 1: Podi i kvalitetu, dostupnost i pravovremenost socijalnih usluga i usluga u zajednici s posebnim naglaskom na žene, djecu, mladež, osobe starije životne dobi i osobe s invaliditetom

Pokazatelj u inka:

- a) Udio ispitanika koji su izrazili zadovoljstvo pruženim uslugama
- b) Udio stanovništva romskih zajednica kojima je socijalna skrb dostupna i pravovremena
- c) Broj pritužbi koje su podnijeli pripadnici romske nacionalne manjine pravobraniteljima ili timovima za pravnu pomo

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

4.1.1 Pove ati broj stru nih radnika u centrima za socijalnu skrb i/ili obiteljskim centrima u podru jima s ve im brojem romske populacije	
Nositelj:	MSPM
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj novozaposlenih radnika u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najve i udjel romske populacije i obiteljskim centrima ▪ Broj korisnika dodijeljenih na skrb jednom stru nom radniku u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najve i udjel romske populacije
Provedba mjere:	Broj novozaposlenih stru nih radnika u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najve i udjel romske populacije i obiteljskim centrima: prema izvješ u MSPM, centri za socijalnu skrb s najve im brojem romske populacije su: CZSS akovec, CZSS Beli Manastir, CZSS ur evac, CZSS Rijeka, CZSS Sisak i CZSS Slavonski Brod. U navedenim centrima je tijekom 2013. godine

	<p>zaposleno 9 novih stru nih radnika, od kojih u CZSS akovec 3, u CZSS ur evac 1, u CZSS Rijeka 4, u CZSS Sisak 1. Centri Beli Manastir i Slavonski Brod nisu imali novih zapošljavanja stru nih radnika tijekom 2013. godine.</p> <p>Na dan 31.12.2013. godine u spomenutim centrima za socijalnu skrb zaposleno je ukupno stru nih radnika kako slijedi: CZSS akovec 39, CZSS Beli Manastir 15, CZSS ur evac 10,5, CZSS Rijeka 60,5, CZSS Sisak 24 te CZSS Slavonski Brod 32, dok je 2012. godine u CZSS akovec, s podružnicama, bilo zaposleno 30 stru nih radnika na 16.623 korisnika, u CZSS Beli Manastir 15 stru nih radnika na 12.109 korisnika, u CZSS ur evac 10 stru nih radnika na 3.136 korisnika, u CZSS Rijeka 53,5 stru nih radnika na 16.352 korisnika, u CZSS Sisak 22 stru na radnika na 7.289 korisnika te u CZSS Slavonski Brod 26 stru nih radnika na 9.500 korisnika.</p> <p>Broj korisnika dodijeljenih na skrb jednom stru nom radniku u 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najve i udjel romske populacije: prema izvješ u MSPM optere enost stru nih radnika u centrima socijalne skrbi s najve im brojem pripadnika romske populacije izražava se kroz broj korisnika (samci i obitelji) pomo i za uzdržavanje i jednokratne pomo i budu i da su to dvije naknade koje pripadnici romske populacije naj eš e koriste.</p> <p>Na dan 31.12.2013. godine u: CZSS akovec bilo je 1239 korisnika pomo i za uzdržavanje odnosno 4280 osoba, jednokratnu pomo primilo je 158 korisnika, što je inilo 35 korisnika ovih prava (samci i obitelji) po jednom stru nom radniku; CZSS Beli Manastir bilo je 1725 korisnika pomo i za uzdržavanje odnosno 4289 osoba, jednokratnu pomo primilo je 1056 korisnika, što je inilo 185 korisnika ovih prava po jednom stru nom radniku; CZSS ur evac bilo je 256 korisnika pomo i za uzdržavanje odnosno 716 osoba, jednokratnu pomo primilo je 36 korisnika, što je inilo 28 korisnika ovih prava po jednom stru nom radniku; CZSS Rijeka bilo je 958 korisnika pomo i za uzdržavanje odnosno 1906 osoba, jednokratnu pomo primilo je 3045 korisnika, što je inilo 66 korisnika ovih prava po jednom stru nom radniku; CZSS Sisak bilo je 1003 korisnika pomo i za uzdržavanje odnosno 2584 osoba, jednokratnu pomo primilo je 1041 korisnika, što je inilo 85 korisnika ovih prava po jednom stru nom radniku; CZSS Slavonski Brod bilo je 1588 korisnika pomo i za uzdržavanje odnosno 3874 osoba, jednokratnu pomo primilo je 968 korisnika, što je inilo 80 korisnika ovih prava po jednom stru nom radniku.</p>
4.1.2 Senzibilizirati i educirati socijalne radnike za pružanje kvalitetnijih usluga i socijalno mentorstvo	
Nositelj:	MSPM <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj socijalnih radnika koji su prošli edukaciju za socijalno mentorstvo • Broj i vrsta provedenih edukacija • Ukupan broj mentoriranih osoba • Broj mentoriranih Roma prema dobi i spolu • Broj i vrsta objavljenih publikacija
Provedba mjere:	Prema izvješ u Ministarstva socijalne politike i mladih tijekom 2013. godine socijalno mentorstvo nije se provodilo. Stru ni radnici koji su prošli edukaciju za mentore u ranijem periodu trebali su nastaviti provo enje edukacije za preostale stru ne radnike u centrima za socijalnu skrb što je prema prikupljenim podacima iz 6 centara za socijalnu skrb koji imaju najve i udjel romske

	populacije u 2013. godini izostalo. MSPM je nakon nove Uredbe o unutarnjem ustrojstvu iz rujna 2013. godine oformilo Službu za upravljanje kvalitetom i stručno usavršavanje koja će u budućnosti voditi računa o provedbu stručnih edukacija planiranih pojedinim strateškim dokumentom među kojima će biti i socijalno mentorstvo. Usporedni podaci iz 2011. godine navode kako je 68 socijalnih radnika prošlo edukaciju, a provedena je jedna edukacija kroz tri modula za socijalno mentorstvo. Pedeset dvije osobe bile su mentorirane. Ukupan broj Roma kojima su pružene usluge socijalnog mentoriranja u 2011. godini bio je 5 osoba. U 2011. godini objavljena je jedna priručnik za socijalno mentorstvo.
4.1.3 Educirati medijatore Rome za podršku povećanju dostupnosti socijalnih usluga romskoj populaciji te drugih aktivnosti kojima će se osigurati bolja koordinacija između službe socijalne skrbi i Roma	
Nositelj:	MSPM <i>Sudionici u provedbi:</i> JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj medijatora (po spolu) koji su završili dodatnu edukaciju • Broj i vrsta pruženih usluga • Broj Roma koji su koristili usluge medijatora prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti • Udio Roma uključeni u socijalne programe putem medijatora prema dobi i spolu u odnosu na ukupan broj Roma korisnika socijalnih programa
Provedba mjere:	Iako je rok provedbe definiran Akcijskim planom kraj 2015. godine prema izvješću u MSPM mjera se uglavnom nije provodila iz razloga što su prijašnja iskustva u provedbi ove mjere pokazala da romski mentori imaju velike teškoće pri postizanju suradnje s obiteljima kojima su ovakve mjere određene. Pripadnici romske zajednice romske mentore u pravilu ne uvažavaju i ne doživljavaju kao autoritet te u neposrednim kontaktima izražavaju naglašen otpor u provedbi mjera obiteljsko pravne zaštite. Od svih centara za socijalnu skrb sa najvećim brojem romske populacije jedino CZSS Sisak navodi da je održana dodatna edukacija za dvije žene romske nacionalne manjine.

Posebni cilj 2: Podići razinu kvalitete života unutar romskih obitelji s posebnim naglaskom na prava i dobrobit djece i mladih

Pokazatelj u inka:

- a) Udio obitelji u kojima je povećana razina kvalitete života u odnosu na razinu kvalitete života izmjerene na početku (npr. u 2012. godini) – evaluacija ishoda

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

4.2.1 Pružati pomoć i podršku romskim obiteljima u rješavanju obiteljskih i/ili bračnih odnosa, te rješavanju kriznih situacija u obitelji s naglaskom na suzbijanje

i prevenciju nasilja u obitelji	
Nositelj:	MSPM <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, MUP/policija, obiteljski centri, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta pruženih usluga i podrške • Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška
Provedba mjere:	<p>Prema izvješ u MSPM o provo enju mjere CZSS akovec izvještava kako slijedi.</p> <p>U Me imurskoj županiji djeluje nekoliko savjetovaništa u kojima pomo i podršku pružaju stru ne djelatnice CZSS akovec (socijalna radnica, psihologinja i pravnica): Savjetovanište za roditelje i djecu, Savjetovanište za mlade i Savjetovanište za (bra ne) partnere.</p> <p>Tijekom listopada i studenog 2013. godine u dvije osnovne škole na podru ju županije održana su interaktivna predavanja za roditelje na temu „Što umjesto batina?“. Predavanja su osmišljena kako bi se roditelje upoznao sa štetnim utjecajem tjelesnog kažnjavanja na djetetov rast i razvoj, kako bi ih se potaknulo na kriti ko razmišljanje o na inima kažnjavanja djece, kako bi ih se educiralo o mogu im psihološkim i socijalnim posljedicama tjelesnog kažnjavanja djece te da bi im se pružile informacije o pozitivnim na inima odgajanja djece. Na predavanju su sudjelovali roditelji djece romske i hrvatske nacionalnosti, a odaziv roditelja je bio velik. Pokazali su interes za sudjelovanje u sli nim aktivnostima. U svojim evaluacijama navode da je važno pri ati o takvim temama te da bi voljeli da bude više predavanja na razli ite teme.</p> <p>Nadalje, Obiteljski centar Varaždinske županije i CZSS akovec sura ivali su tijekom 2013. godine na projektu pod nazivom „Mala škola za velike roditelje“. Roditeljima se u nekoliko navrata dijelio informativni materijal kojim putem su se i pozivali da se odazovu na ciklus predavanja koje je organizirao CZSS akovec u suradnji sa Obiteljskim centrom Varaždinske županije. Prvo predavanje na temu: Moj odgojni stil, održano je 30. sije nja 2013. godine, u Romskom obiteljskom centru u Kuršancu, a na koje se odazvalo samo troje mještana. Drugo predavanje na temu: Poštovanje i autoritet, održano je 22. ožujka 2013. u osnovnoj školi u Kuršancu, a njemu je nazo ilo 15 roditelja romske djece.</p> <p>Broj i vrsta pruženih usluga i podrške: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od 6 centara s najve im brojem pripadnika romske populacije pruženo je ukupno 310 usluga i podrške i to na podru ju CZSS Sisak (10) i CZSS akovec (300). Usluge se odnose na savjetovanje i pomaganje, povjeravanje na odgoj i uvanje, odnose izme u izvanbra nih partnera te smještanje zbog nasilja u obitelji</p> <p>Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška: prema izvješ u MSPM 104 romskih obitelji dobilo je uslugu podrške.</p>
4.2.2 Osnaživanje romskih obitelji za kvalitetno i odgovorno roditeljstvo, uklju uju i podizanje svijesti romske populacije o problemima vezanim uz sklapanje maloljetni kih brakova, te raspolaganje financijskim sredstvima	
Nositelj:	MSPM <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, udruge,

	domovi zdravlja i zdravstvene ustanove, obrazovne ustanove, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta pruženih usluga • Broj romskih obitelji koje su prošle program odgovornog roditeljstva ili program usmjeren osnaživanju obitelji • Broj sklopljenih maloljetničkih brakova • Evidentirane promjene u ponašanju obitelji koje su prošle kroz programe osnaživanja/broj obitelji u kojima su uočene promjene
Provedba mjere:	<p>Prema izvješću u MSPM od svih upitanih centara za socijalnu skrb s najvećim brojem pripadnika romske nacionalne manjine samo CZSS Čakovec za 2013. godinu izvještava o provedenim radionicama kako slijedi:</p> <p>U studenom i prosincu 2013. godine u Osnovnoj školi Pribislavec održana su dva predavanja za roditelje romske djece. Prvo predavanje je bilo na temu „Važnost roditeljske podrške u obrazovanju“. Cilj predavanja je osvještavanje roditelja djece romske nacionalnosti o važnosti obrazovanja za njihovu djecu, o njihovoj ulozi u obrazovanju svoje djece, o vidljivim i nevidljivim dobrobitima školovanja te unapređenju suradnje s odgojno-obrazovnim institucijama.</p> <p>Nakon održanog predavanja razvila se diskusija o potrebama romske djece, o tome što roditelji čine za svoju djecu i njihov napredak u obrazovanju. Na predavanje se od ukupno pedesetak pozvanih i obaviještenih roditelja odazvalo njih trinaest. Roditelji su evaluirali predavanje te su iskazali zadovoljstvo održanim predavanjem i želju za sličnim aktivnostima u budućnosti.</p> <p>Tema drugog predavanja bila je „Školovanjem do smanjenja predrasuda“, a osmišljeno je s ciljem educiranja roditelja o načinima smanjenja stereotipa i predrasuda te povećanja tolerancije među roditeljima i djecom različite nacionalne pripadnosti.</p> <p>Sastanku je prisustvovalo ukupno jedanaest roditelja, od toga četiri Roma. Aktivno su sudjelovali u dvije vježbe, a zatim je uslijedilo predavanje nakon čega su sudionici su ispunili evaluacije putem kojih su uglavnom iskazali pozitivne dojmove.</p> <p>Na predavanjima su roditelji upoznati sa mogućnošću dolaska u savjetovalište u prostorima Obiteljskog centra, gdje će im pomoći i podršku u najrazličitijim životnim situacijama i problemima pružiti stručne djelatnice (socijalna radnica, psihologinja i pravica). Roditelje se također upoznaje sa pravom na informiranje i savjetovanje o pravima, dužnostima i obvezama koje imaju u skladu sa zakonskim i drugim propisima te na davanje smjernica i upućivanje radi poduzimanja postupaka pred nadležnim organima i tijelima.</p> <p>Tijekom školske godine 2012./2013. u sklopu projekta Međimurske županije „Predškolskom edukacijom do potpune integracije“, je održano ukupno 12 zajedničkih roditeljskih sastanaka u 5 osnovnih škola za roditelje djece romske i neromske populacije zadnje godine predškolskog odgoja. Djeca nisu bila uključena u vrtić. Odazvalo se ukupno 179 roditelja. Tema sastanaka bilo je upoznavanje roditelja sa osnovnim potrebama školske djece, odgovorno roditeljstvo i adekvatna briga o djeci osnovnoškolske dobi, važnost suradnje roditelja s školom koju dijete pohađa, redovitih odlazaka na roditeljske sastanke i informacije za roditelje, upoznavanje roditelja s mjerama obiteljsko-pravne zaštite djece.</p> <p>U slučajevima kada CZSS zaprimi prijavu od strane osnovne škole za neredovito pohađanje nastave romske djece roditelji se zajedno s djecom pozivaju na individualni razgovor. Nakon obavljenog terenskog pregleda donose se odluke o mjerama koje se trebaju poduzeti te se o istom obavještava i škola. Roditelje se savjetodavnim radom upućuje na odgovorno roditeljstvo te ih se upoznaje sa obvezom Centra da zaštiti prava djece i izradi mjere obiteljsko-pravne zaštite. U ovakvim slučajevima izriču se mjere upozorenja roditeljima na pogreške i propuste u odgoju i skrbi odnosno mjere stalnog nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi.</p>

	<p>Ukoliko ovakve mjere ne dovedu do željenih rezultata izri u se strože mjere obiteljsko pravne zaštite.</p> <p>Broj i vrsta pruženih usluga: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine pružene su ukupno 182 usluge od ega 9 radionica na podru ju CZSS akovec, 120 usluga savjetovanja, informiranja, pomaganja i smještaja na podru ju CZSS Sisak te 53 razli ite usluge podrške na podru ju CZSS Slavonski Brod.</p> <p>Broj romskih obitelji koje su prošle program odgovornog roditeljstva ili program usmjeren osnaživanju obitelji: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine bilo je ukupno 176 obitelji koje su prošle program odgovornog roditeljstva ili program usmjeren osnaživanju obitelji i to redom: CZSS akovec: 167 obitelji; CZSS ur evac: 8 obitelji i CZSS Sisak: 1 obitelj.</p> <p>Broj sklopljenih maloljetni kih brakova: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine sklopljeno je ukupno 14 maloljetni kih brakova i to kako slijedi: CZSS akovec: 5 maloljetni kih brakova; CZSS ur evac: 3 maloljetni ka braka; CZSS Sisak: 1 maloljetni ki brak i CZSS Slavonski Brod: 5 maloljetni kih brakova.</p> <p>Evidentirane promjene u ponašanju obitelji koje su prošle kroz programe osnaživanja/broj obitelji u kojima su uo ene promjene: prema izvješ u MSPM CZSS ur evac navodi da je u 8 obitelji koje su prošle program osnaživanja uo ena promjena u ponašanju.</p>
4.2.3 Osnaživanje i podrška biološkoj obitelji u cilju prevencije izdvajanja djeteta iz obitelji	
Nositelj:	<p>Centri za socijalnu skrb, domovi za djecu</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Obiteljski centri, udruge</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta pružene podrške • Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška • Broj romske djece koja su izdvojena iz obitelji prema dobi, spolu i etni koj pripadnosti • Postojanje i sadržaj individualnih planova koji sadrže procjenu i pra enje obiteljskih resursa, te zadovoljstvo korisnika stru nim radnikom
Provedba mjere:	<p>Prema izvješ u MSPM mjera se provodila kroz redovitu djelatnost centara za socijalnu skrb sa svrhom spre avanja izdvajanja djece iz obitelji.</p> <p>Broj i vrsta pružene podrške: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine pruženo je ukupno 769 usluga podrške i to kako slijedi: CZSS Beli Manastir: 30 podrški savjetovanja; CZSS akovec: 300 podrški koje se sastoje od usluga savjetovanja i pomaganja te mjera obiteljsko pravne zaštite; CZSS ur evac: 224 podrške koje se sastoje od pra enja, savjetovanja, nadzora nad izvršavanjem roditeljske skrbi, pomo i u prevladavanju teško a, osnaživanju obitelji, edukaciji roditelja i sl. i CZSS Sisak: 215 podrški koje se sastoje od savjetovanja.</p> <p>Broj romskih obitelji kojima je pružena podrška: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine pružena je usluga podrške za ukupno 280</p>

	<p>obitelji: CZSS Beli Manastir: 30 obitelji; CZSS akovec: 75 obitelji; CZSS ur evac: 55 obitelji i CZSS Sisak: 120 obitelji.</p> <p>Broj romske djece koja su izdvojena iz obitelji prema dobi, spolu i etni koj pripadnosti: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine iz obitelji je izdvojeno 155 djece od ega 26 djevoj ica i 16 dje aka u dobi od 0-7 godina, potom 44 djevoj ice i 40 dje aka u dobi od 8-14 godina te 20 djevoj ica i 9 dje aka u dobi od 15-18 godina.</p> <p>Postojanje i sadržaj individualnih planova koji sadrže procjenu i pra enje obiteljskih resursa, te zadovoljstvo korisnika stru nim radnikom: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine izra eno je ukupno 196 individualnih planova koji sadrže procjenu i pra enje obiteljskih resursa od ega: CZSS Beli Manastir: 24 individualna plana; CZSS akovec: 153 individualna plana; CZSS ur evac: 8 individualnih planova; CZSS Sisak: 10 individualnih planova i CZSS Slavonski Brod: 1 individualni plan.</p>
4.2.4 Poticati razvoj udomiteljske skrbi i posvojenje romske djece bez odgovaraju e roditeljske skrbi, prvenstveno u romskim obiteljima	
Nositelj:	MSPM, centri za socijalnu skrb
	<i>Sudionici u provedbi:</i> Obiteljski centri
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj obitelji koje su udomile i posvojile (romskih i neromskih) • Broj udomljene i posvojene djece (prema dobi i spolu) • Broj romskih obitelji koje su uklju ene u edukaciju i program za udomitelje • Broj projekata namijenjenih poticanju razvoja udomiteljske skrbi
Provedba mjere:	<p>Prema izvješ u MSPM mjera se provodila kroz redovitu djelatnost centara za socijalnu skrb sa svrhom poticanja razvoja izvaninstitucijskih oblika skrbi i udomiteljske skrbi u lokalnoj zajednici.</p> <p>CZSS akovec izvještava o provo enju mjere tijekom 2013. godine kako slijedi: Kampanja Centra pod nazivom „Daju i dom promijenimo život“ zapo ela je u velja i 2013.godine kojom se željelo upoznati javnost na podru ju Me imurja s udomiteljstvom za djecu i odrasle osobe te prihva anjem i promicanjem pozitivne slike udomitelja, udomljene djece i odraslih osoba. Kampanja je zapo ela aktivnostima u op ini Štrigova, zatim u ožujku u op ini Gornji Mihaljevec i gradu Prelogu, te u gradu Murskom Središ u i op ini Sveta Marija u mjesecu travnju. Važno je napomenuti da su na svim aktivnostima osim stru nih djelatnika CZSS te Obiteljskog centra Me imurske županije biti prisutni i udomitelji s tog podru ja, koji su svojim iskustvom pridonijeti promociji i afirmaciji udomiteljstva. U provo enju kampanje bili su uklju eni mediji koji su pozitivnim izvještavanjem pomogli u senzibilizaciji i promicanju instituta udomiteljstva.</p> <p>CZSS ur evac izvještava o provo enju mjere tijekom 2013. godine kako slijedi: Tijekom 2013. godine ostvarena je suradnja s domom za djecu Svitanje, na projektu podrške udomiteljskim obiteljima, te planu podrške udomljenoj djeci i podrške biološkim roditeljima.</p> <p>Broj obitelji koje su udomile i posvojile (romskih i neromskih): prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine bilo je ukupno 46 obitelji koje su udomile romsku djecu, od toga je bilo 11 romskih obitelji i to na podru ju slijede ih centara: CZSS akovec: 12 obitelji od ega 4</p>

	<p>romske; CZSS Tur evac: 14 obitelji; CZSS Rijeka: 12 obitelji od toga 6 romskih i CZSS Sisak: 8 obitelji od toga 1 romska. Prema istom izvoru tijekom 2013. godine ukupno 11 obitelji posvojilo je romsku djecu (među kojima nije bilo romskih obitelji) i to na području slijedećih centara: CZSS Beli Manastir: 1 obitelj; CZSS Čakovec: 9 obitelji i CZSS Rijeka: 1 obitelj.</p> <p>Broj udomljene i posvojene djece (prema dobi i spolu): prema izvješću u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najvećim brojem pripadnika romske nacionalne manjine bilo je udomljeno ukupno 149 djece i to: 29 djevojčica i 17 dječaka u dobi od 0-7 godina, 31 djevojčica i 40 dječaka u dobi od 8-14 godina te 20 djevojčica i 12 dječaka u dobi od 15-18 godina po centrima za socijalnu skrb kako slijedi: CZSS Beli Manastir: 20 udomljene djece; CZSS Čakovec: 58 udomljene djece; CZSS Tur evac: 28 udomljene djece; CZSS Rijeka: 27 udomljeno dijete i CZSS Sisak: 16 udomljene djece.</p> <p>Prema istom izvoru tijekom 2013. godine posvojeno je ukupno 11 djece od kojih je 6 djevojčica i 4 dječaka u dobi od 0-7 godina i 1 djevojčica u dobi od 8-14 godina: CZSS Beli Manastir: 1 posvojeno dijete; CZSS Čakovec: 9 posvojene djece i CZSS Rijeka: 1 posvojeno dijete.</p> <p>Broj romskih obitelji koje su uključene u edukaciju i program za udomitelje: prema izvješću u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najvećim brojem pripadnika romske nacionalne manjine bilo je ukupno 5 romskih obitelji koje su uključene u edukaciju i programe za udomitelje i to u slijedećim centrima za socijalnu skrb: CZSS Čakovec: 4 obitelji i CZSS Sisak: 1 obitelj.</p> <p>Broj projekata namijenjenih poticanju razvoja udomiteljske skrbi: prema izvješću u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najvećim brojem pripadnika romske nacionalne manjine bilo su ukupno 3 projekta namijenjena poticanju razvoja udomiteljske skrbi i to: 1 na području CZSS Čakovec i 2 na području CZSS Tur evac.</p>
4.2.5	Provoditi programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina djece i mladih s ciljem prevencija problema u ponašanju
Nositelj:	<p>MSPM</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> MUP, obiteljski centri, centri za socijalnu skrb, obrazovne ustanove, vijeća za prevenciju, udruge</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj romske djece koja koriste neke od oblika pomoći ili mjera iz zakona o socijalnoj skrbi prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti • Broj djece i mladih koji su prošli kroz programe i aktivnosti za unaprjeđenje socijalnih vještina, prema dobi, spolu i etničkoj pripadnosti • Broj i vrsta programa i aktivnosti
Provedba mjere:	<p>Prema izvješću u MSPM o provedbu mjere tijekom 2013. godine CZSS Čakovec, koji je jedini provodio navedeni program i aktivnost unaprjeđenja socijalnih vještina, izvještava: Tijekom školske godine 2012./2013. CZSS Čakovec nastavio je sa provedbom preventivnog programa „Male kreativne socijalizacijske skupine“. U program je bilo uključeno 46-ero romske djece, u školama Kuršanec i Držimurec - Strelec, a u svakoj školi su bile po dvije skupine djece i njihovih roditelja. Na početku školske godine Centar u suradnji sa školama izvrši detekciju rizika djece i formiraju se grupe prema definiranim kriterijima za ulazak u grupu, obavi se roditeljski sastanak sa roditeljima koje se upoznaje s načinom rada kao i potrebom njihovog sudjelovanja u programu. Provodile su se radionice sa ciljem smanjenja rizika pojave poremećaja u ponašanju, a u konačnosti i napuštanja školskog</p>

sustava. Rad u grupama odvija se 4 puta mjese no, provodi se u u ionicama škola, a sa roditeljima 1 puta mjese no a po potrebi individualno i eš e. Zbog neisplata naknada voditeljima, navedeni program nije se provodio tijekom I. polugodišta školske godine 2013./2014. Nakon što je ipak ispla ena naknada, program e biti nastavljen tijekom II. polugodišta školske godine 2013./2014.

Broj romske djece koja koriste neke od oblika pomo i ili mjera iz zakona o socijalnoj skrbi prema dobi, spolu i etni koj pripadnosti: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine bilo je ukupno 4.292 djece koja su koristila neke od oblika pomo i i mjera iz zakona o socijalnoj skrbi me u kojima je bilo: 693 djevoj ice i 688 dje aka u dobi od 0-7 godina, 907 djevoj ica i 837 dje aka u dobi od 8-14 godina potom 606 djevoj ica i 561 dje ak u dobi od 15-18 godina u slijede im centrima za socijalnu skrb: CZSS Beli Manastir: 509 djece; CZSS akovec: 2.888 djece; CZSS ur evac: 53 djece; CZSS Rijeka: 129 djece; CZSS Sisak: 312 djece i CZSS Slavonski Brod: 401 dijete.

Broj djece i mladih koji su prošli kroz programe i aktivnosti za unaprje enje socijalnih vještina, prema dobi, spolu i etni koj pripadnosti: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine bilo je ukupno 46 djece koji su prošli kroz programe i aktivnosti za unaprje enje socijalnih vještina, od toga 24 djevoj ice i 21 dje ak u dobi od 8-14 godina i jedan dje ak u dobi od 15-18 godina, svi u CZSS akovec.

Broj i vrsta programa i aktivnosti: prema izvješ u MSPM tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najve im brojem pripadnika romske nacionalne manjine samo CZSS akovec navodi provo enje jednog programa za unapre enje socijalnih vještina pod nazivom „ Male kreativne socijalizacijske skupine“.

Grad Zagreb 2013. godine dao je financijsku potporu za provo enje projekta udruge cilj kojega je bilo informati ko osposobljavanje djece i mladeži romske nacionalne manjine u iznosu od 20.000,00 kn. Projektom je bilo obuhva eno 14 korisnika od kojih je program osposobljavanja 4 korisnika.

Posebni cilj 3: Osnažiti lokalnu romsku zajednicu za prepoznavanje opasnosti od rizika izloženosti pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja s naglaskom na žene i djecu

Pokazatelj u inka:

- a) Udio romskog stanovništva, žena i djece, koje je upoznato s pojavama trgovanja ljudima, seksualnog iskorištavanja i drugih oblika nasilja i poznaje mehanizme zaštite u odnosu na po etne vrijednosti

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

4.3.1 Provedba ankete u romskim zajednicama koja bi se koristila kao izvor podataka

Nositelj:	Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova <i>Sudionici u provedbi:</i> Udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Provedba istraživanja Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova i uvrštavanje njegovih rezultata u Izvješće o radu za 2014. godinu
Provedba mjere:	Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova navodi se kako će se istraživanje provesti tijekom 2014. godine. U pripremi istraživanja kao polazište Pravobraniteljica će koristiti rezultate istraživanja koje je provela 2011. godine o Romkinjama kao korisnicama besplatne pravne pomoći.
4.3.2 Osmisliti i provoditi programe za edukaciju i informiranje romske populacije, s posebnim naglaskom na žene, o opasnostima povezanim s trgovanjem ljudima i seksualnim iskorištavanjem te na načinima zaštite	
Nositelj:	ULJPPNM <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, MUP, obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta programa i edukacija • Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju
Provedba mjere:	<p>AZOO je tijekom 2013. godine organizirao jedan skup na temu prevencije trgovanja ljudima. Stručni skup u vezi s Kurikulumom Građanskog odgoja i obrazovanja i mogući nastavi njegova implementiranja u plan i program osnovne i srednje škole i prevencija trgovanja ljudima. Program je namijenjen učiteljima, nastavnicima i stručnim suradnicima u osnovnim i srednjim školama Varaždinske županije 23. listopada 2013. godine u Varaždinu, a sudjelovalo je 27 sudionika.</p> <p>Prema izvješću u MUP-a mjera se provodila kroz preventivni projekt „Imam izbor“ koju MUP provodi u suradnji s Udrugom Roma „Ne boj se – Madara“. Projekt se sastoji od ukupno 10 komponenti od kojih se komponenta II. odnosi na prevenciju trgovanja ljudima pod nazivom „Uđinu gdje se trguje ljudima, ja ne kupujem“; te kampanju „Dvije djevojčice“ koju MUP provodi u suradnji s Centrom za edukaciju, savjetovanje i istraživanje CESI uz potporu Veleposlanstva Ujedinjene kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, ULJPPNM i Pravobraniteljice za ravnopravnost spolova.</p> <p>Broj i vrsta programa i edukacija: 1 preventivni projekt („Imam izbor“); 1 kampanja („Dvije djevojčice“), a u sklopu kojih su na temu prevencije trgovanja ljudima održane 2 interaktivne radionice i 2 predavanja te 3 javne manifestacije u sklopu obilježavanja Međunarodnog dana borbe protiv trgovanja ljudima, 1 skup na temu prevencije trgovanja ljudima (u organizaciji AZOO).</p> <p>Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju: kroz interaktivne radionice („Imam izbor“, komponenta II.) obuhvaćeno je oko 80 učenika osnovnih škola, dok je kroz predavanja u sklopu kampanje („Dvije djevojčice“) educirano 100 učenika srednjih škola, među kojima nije moguće iskazati koliko je učenika romske nacionalne manjine bilo pokriveno radionicama i predavanjima; 27 sudionika na stručnom skupu na temu prevencije trgovanja ljudima (u organizaciji AZOO).</p> <p>Tijekom 2013. godine Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje — CESI, zajedno s Veleposlanstvom Ujedinjene Kraljevine</p>

	<p>Velike Britanije i Sjeverne Irske, Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova, MUP-om te ULJPPNM-om pokrenuo je i u Hrvatskoj kampanju „Dvije djevojice“. U samu kampanju do sada je uključeno 13 europskih država. U Hrvatskoj je kampanja službeno započela 17. rujna 2013. u Zagrebu. U sklopu kampanje održane su razne aktivnosti, uključuju:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zagreb, 3.6.2013., na Fakultetu političkih znanosti održana je tribina na kojoj su sudjelovali gosti predavači s Filozofskog fakulteta, MUP-a te Centra za žene žrtve rata „Rosa“. 2. Zagreb, 17.9.2013., upriličena je promocija Kampanje u kino dvorani X. gimnazije Ivan Supek, u sklopu koje je u enicama četvrtih razreda prikazan kratki film „Dvije djevojice“ uz diskusiju na temu trgovanja ljudima. Promociji su pored predstavnika MUP-a, nazočili i N.J.E. g. David Slinn, veleposlanik Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, autorica filma Ruth Beni te predstavnici CESI-a. 3. Krapina, 6.11.2013., u Srednjoj školi Krapina održana je radionica namijenjena nastavnicima i stručnim suradnicima osnovnih i srednjih škola. 4. Šibenik, 29.11.2013., nakon edukacija u enicima završnih razreda Srednje strukovne škole, u centru grada, u enici su uz podjelu pripremljenih paketa senzibilizirali građane na opasnost trgovanja ljudima. 5. Granični prijelaz Bajakovo — Batrovci, 17.10.2013., obilježen je Europski dan borbe protiv trgovanja ljudima, kojom prilikom je predstavljena i kampanja „Dvije djevojice“, gdje se putnike koji su se zatekli na tom graničnom prijelazu senzibiliziralo o problemu trgovanja ljudima. Aktivnost je provedena u suradnji s policijom Republike Srbije u kojoj su sudjelovali glavni ravnatelj policije Republike Hrvatske g. Vlado Domini te direktor policije Republike Srbije g. Milorad Veljović. 6. Zagreb, 3.12.2013., u osnovnoj školi Dobriša Cesari održana je edukacija u enicima i tematsko senzibiliziranje građana dok je predstavljajući kampanje pored predstavnika Ravnateljstva policije, Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave zagrebačke, Grada Zagreba tj. Službe za promicanje ljudskih prava i ravnopravnosti spolova, odnose s nacionalnim manjinama i vjerskim zajednicama i razvoj civilnog društva te CESI-a sudjelovala i udruga Roma „Ne Boj Se — Madara“. <p>Navedeni preventivni programi bili su ciljano usmjereni na rad s populacijom od 13 do 17 godina starosti. Također, u sklopu redovitih aktivnosti ULJPPNM-a na obrazovanju ciljanih skupina o ovoj problematici, u veljači 2013. održano je predavanje predstavnice Ureda o fenomenu trgovanja ljudima na Pravnom Fakultetu u Zagrebu u organizaciji ELSE. Predavanju su prisustvovali studenti Pravnog fakulteta.</p>
4.3.3 Osmisliti i provoditi programe za edukaciju i informiranje romske populacije, s posebnim naglaskom na žene, o problemima vezanim uz različite oblike diskriminacije i nasilja nad ženama	
Nositelj:	<p>ULJPPNM</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Pravobraniteljica za ravnopravnost spolova, obiteljski centri, centri za socijalnu skrb, MUP, obrazovne ustanove, zdravstvene ustanove, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta programa i edukacija • Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju

<p>Provedba mjere:</p>	<p>Prema izvješ u MUP-a mjera se provodila kroz preventivni projekt „Živim život bez nasilja“ koji provodi MUP u suradnji s udrugom mladih „Status M“ i udrugom „Rije i/Prave/Predstave“. Projekt se sastoji od ukupno 3 komponente koje se provode tijekom iste školske godine u odgojno obrazovnim ustanovama diljem Hrvatske. Projekt se nastavlja s provedbom i u školskoj godini 2013./2014. U prosincu 2013. godine Europska mreža za prevenciju kriminaliteta nagradila je projekt „Živim život bez nasilja“ kao najbolji projekt primarne prevencije u konkurenciji izme u 18 europskih država.</p> <p>Broj i vrsta programa i edukacija: 1 preventivni projekt „Živim život bez nasilja“, u sklopu kojeg je na temu prevencije nasilja u obitelji i nasilja nad ženama održano 10 interaktivnih radionica te umjetni ko-edukativnih programa (predstava Zijaha Sokolovi a „Nasilje, za nasilje nema opravdanja“)</p> <p>Broj osoba koje su uključene u programe i edukaciju: kroz interaktivne radionice „Živim život bez nasilja“ obuhvaćeno je oko 500 učenika osnovnih škola, dok je kroz umjetni ko-edukativne programe obuhvaćeno gotovo 5.000 učenika osnovnih škola diljem RH, no nije moguće iskazati koliko je učenika romske nacionalne manjine bilo pokriveno radionicama i umjetni ko-edukativnim programima.</p> <p>ULJPPNM je organizirao edukaciju za suce o EU i nacionalnom anti-diskriminacijskom zakonodavstvu u Osijeku. Također, ULJPPNM je provodio edukaciju za članove i članice povjerenstva za ravnopravnost spolova, koordinacija za ljudska prava i vijest nacionalnih manjina u Puli.</p> <p>Nadalje, u travnju 2013. godine donesen je novi Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava, za razdoblje od 2013. do 2016. godine koji je područje suzbijanja rasne i druge diskriminacije prepoznao kao prioritarno područje. U skladu s time, osmišljen je niz mjera u cilju jačanja provedbe zakonskih anti-diskriminacijskih odredbi.</p>
------------------------	--

5. PROSTORNO UREĐENJE, STANOVANJE I ZAŠTITA OKOLIŠA

Ocjena stanja

U području stanovanja u 2013. godini posebna pozornost bila je posvećena ozakonjenju stambenih zgrada zbog zakonskog roka za podnošenje zahtjeva za donošenje rješenja o izvedenom stanju (30. lipnja 2013, godine). U svrhu pomoći, Ministarstvo graditeljstva i prostornoga uređenja (u daljnjem tekstu: MGIPU) je tijekom 2013. godine nastavilo s aktivnostima te je (su)financiralo izradu dokumentacije potrebne za ozakonjenje bespravno izgrađenih zgrada u romskim naseljima (geodetskih i arhitektonskih snimaka), i to: na području Grada Kutine za 85 objekata, na području Grada Beliše za 25 objekata i na području Grada Grubišno Polje u romskom naselju Stalovica. Sredstva u ukupnom iznosu od 320.000,00 kn utrošena su iz pozicije MGIPU, Državnog proračuna za 2013. godinu.

Aktivnosti na legalizaciji romskih naselja nastavljene su i od ostalih dionika, koje su rezultirale djelomičnom legalizacijom u naseljima Tur evac, Sveti tur , Gornje i Donje Vratno, Karlovac Ludbreški, Ludbreg, Palanjak i Capraške Poljane.

Pojedine JL/P(R)S također su poduzimale aktivnosti na poboljšanju stambenih uvjeta za romsku nacionalnu manjinu, npr. Varaždinska je županija sufinancirala izgradnju vodovoda u naseljima Gornje i Donje Vratno (dio sredstava osiguralo je Povjerenstvo za praćenje provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020.); u Općini Darda nastavljene su aktivnosti na izgradnji objekata za socijalno stanovanje; Osječko-baranjska županija u svom izvješću navodi kako 11 od 26 lokacija naseljenih Romima ima izgrađeni javni vodovod, dok je u njih 15 vodovod u izgradnji, a tijekom 2014. godine planirana je izgradnja vodovoda na još 4 lokacije; Općina Petlovac financirala je izgradnju pristupne ceste romskom naselju Torjanci, dok je Grad Koprivnica osigurao pristup vodi u dva romska naselja te pokriva i troškove proračuna za stanovnike.

ULJPPNM je i tijekom 2013. godine, kao korisnik projekta, nastavio provedbu „Projekta potpore Romima – faza III“, financiranog sredstvima iz pretpristupnog programa IPA 2008. Cilj projekta je ojačati i olakšati aktivno i potpuno sudjelovanje romske nacionalne manjine u gospodarskom, obrazovnom, kulturnom i društvenom životu hrvatskog društva, istovremenom vode i proračuna o o uvaju njihovog vlastitog identiteta, kulture i tradicije. Svrha projekta je poboljšanje stanja okoliša i općih uvjeta življenja u dva romska naselja u Međimurskoj županiji, Orehovici i Murskom Središtu (Sitnice) izgradnjom komunalne infrastrukture (ceste, vodovodna i električna mreža). Ukupna vrijednost projekta iznosi 1.957.233,76 eura, od čega RH sufinancira projekt nacionalnim sredstvima u iznosu od 25%, odnosno s 489.308,43 eura. Tijekom 2013. godine u sklopu projekta utrošeno je ukupno 338.139,06 eura (253.604,29 eura sredstva EU i 84.534,77 eura nacionalno sufinanciranje).

ULJPPNM je nastavio aktivnosti na pripremi projekta „Potpora nacionalnim manjinama na lokalnoj razini“, u sklopu pretpristupnog programa IPA 2012. Projekt sadrži 3 komponente; prva je usmjerena na pružanje tehničke pomoći na području jačanja kapaciteta vijeća nacionalnih manjina za praćenje provedbe Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina, jačanje njihove savjetodavne uloge kao i veza s lokalnom samoupravom u planiranju politika usmjerenih poboljšanju položaja nacionalnih manjina te uspostavi alata za praćenje politika za uključivanje

nacionalnih manjina; druga komponenta odnosi se na ugovor o nabavi robe kojim se planira nabava informatičke opreme za vijeća nacionalnih manjina u 75 najnerazvijenijih JLS u RH; treća komponenta koja predviđa izradu tehničke dokumentacije za lokacije naseljene Romima kako bi se pomoglo općinama i drugim dionicima izraditi podloge za daljnje samostalno kandidiranje projekata prema fondovima EU, s posebnim naglaskom na lokalne inicijative i prostorno opremanje te ograničene aktivnosti parcelizacije i legalizacije romskih naselja. Početak provedbe projekta očekuje se u 2015. godini.

U sklopu regionalnog projekta „Najbolje prakse za integraciju Roma“ financiranog iz višekorisnog IPA 2010 programa izrađen je *Regionalni izvještaj o legalizaciji stanovanja, unaprjeđuju naselja i socijalnom stanovanju za Rome u regiji Zapadnog Balkana*. U izradi izvještaja sudjelovali su i predstavnici ULJPPNM-a, koji je u RH imao ulogu partnera za provedbu projekta. Glavna svrha izvještaja je isticanje neophodnih reformi politika i strategija za rješavanje situacije sa stanovanjem ugroženih Roma, iz perspektive legalizacije, unaprjeđuju naselja i socijalnog stanovanja. U narednom razdoblju potrebno je pojačati napore svih dionika u cilju učinkovite provedbe mjera definiranih Akcijskim planom, posebno u područjima stanovanja i zaštite okoliša. Također, potrebno je osigurati mehanizme provedbe za mjere kojih su nositelji JL/P(R)S te na vrijeme provedbe tih mjera.

Provedba mjera

Opći cilj: Poboljšanje uvjeta stanovanja romske populacije.

5.1 PROSTORNO UREĐENJE

Posebni cilj 1: Osigurati prostorno-plansku dokumentaciju za romska naselja kako bi se stvorili uvjeti za poboljšanje stanovanja romske populacije

Pokazatelji uključuju:

- a) Broj naselja legaliziranih u smislu uklapanja u prostorne planove

Polazna vrijednost:

- a) Broj naselja legaliziranih u smislu uklapanja u prostorne planove u 2012.: U skladu s obvezama na poziciji MGIPU Državnog proračuna RH aktivnosti A 576199 Prostorno uređenje područja naseljenim Romima osigurana su sredstva za pomoć JLS u izradi prostornih planova za lokacije naseljene Romima. Od 2004. do 2012. godine u 16 JLS u 5 županija za 17 lokacija naseljenih Romima izradilo se 25 prostornih planova i stvorilo nužne prostorno planske pretpostavke za daljnje aktivnosti na legalizaciji bespravno izgrađenih objekata, uređuju i opremanju tih lokacija. Tijekom 2013. godine nije bilo zahtjeva za financiranje izrade prostornih planova za lokacije naseljene Romima.

5.1.1.1 Izrada, ažuriranje i provedba županijskih programa aktivnosti i mjera za unaprjeđuju stanja prostora i okoliša na lokacijama naseljenim Romima.

Zacrtane ciljeve posti i korištenjem postoje e dokumentacije, koju treba ažurirati/prilagoditi prema potrebi	
Nositelj:	Županijski zavodi – županije (program donosi županija, a izra uju ga županijski zavodi za prostorno ure enje) <i>Sudionici u provedbi:</i> JLS, županijska vije a, predstavnici romskih vije a i udruga
Pokazatelj rezultata:	• Provedba programa jedinica
Provedba mjere:	Prema izvješ u Grada Zagreb Gradski program aktivnosti i mjera za unaprje enje stanja prostora i okoliša naseljenih Romima provodio se i 2013. godine, a iz Prora una Grada Zagreba utrošeno je ukupno 540.538,68 kn i to kako slijedi: Vrtni put iza broja 4 - sanacija terena/isušivanje i postavljanje drenažnih cijevi, postava rubnjaka, pošljun enje staza, radovi ure enja zajedni kog vodoopskrbnog zdenca, nabava i postava dje jeg igrališta sa spravama u ukupnoj vrijednosti od 282.171,88 kn; Vrtni put iza broja 4 i III. Struge - podmirenje troškova utrošene struje i vode za korištenje sanitarnih i edukativnih kontejnera te utrošene vode na javnom zdencu u ukupnoj vrijednosti od 52.411,80 kn; Vrtni put iza broja 4 i III. Struge - najam i pražnjenje 13 EKO WC-a u ukupnoj vrijednosti od 156.000,00 kn; Rimski put/naselje Sopnica - postavljanje 5 rasvjetnih stupova sa rasvjetnim tijelima u ukupnoj vrijednosti od 50.000,00 kn. Za Grad Gospi tijekom izrade i dopune prostornog plana ure enja Grada Gospi a, lokacije naseljene Romima utvr ene Županijskim programom aktivnosti i mjera za unapre enje stanja prostora i okoliša lokacija naseljenih Romima Li ko-senjske županije, unesene su u gra evinsko podru je. Na osnovu toga stvoreni su preduvjeti za planiranje i izgradnju ili poboljšanje infrastrukture, što bi trebalo doprinijeti stvaranju boljih uvjeta za život romske zajednice na podru ju Grada Gospi a.

Posebni cilj 2: Urediti i opremiti te poboljšati kvalitetu stanovanja u legaliziranim romskim naseljima

Pokazatelji u inka:

- a) Broj zahtjeva za izdavanje dozvola za gradnju ili legalizaciju objekata Roma odbijenih zbog nemogu nosti uklapanja u važe e prostorne planove

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

5.1.2.1 Izrada i eventualne izmjene i dopune postoje ih prostornih planova JLS za lokacije naseljene Romima, kao prostorno planskog preduvjeta za integraciju njihovih gra evina u prostorne i funkcionalne sustave postoje ih naselja	
Nositelj:	JLS <i>Sudionici u provedbi:</i> MGIPU (sufinanciranje izrade prostornih planova)

Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj prostornih planova za lokacije naseljene Romima • Postojanje plana i njegova provedivost, odnosno mogućnost izdavanja akata za građenje
Provedba mjere:	<p>Detaljni plan uređenja (DPU) stambenog područja Rujevica u Gradu Rijeci je u izradi. Donošenje DPU-a planira se u 2014. godini, a sredstva osigurana u proračunu Grada Rijeke za 2013. iznose 190.000,00 kn. Očekuju se poteškoće u postupku donošenja, te kasnije provedbe DPU-a zbog dijela legaliziranih zgrada.</p> <p>Na području Grada Otoca poduzete su sve mjere izrade prostorno-planske dokumentacije i planiranja izgradnje komunalne infrastrukture u smislu poboljšanja uvjeta stanovanja za sve građane, pa tako i romske zajednice.</p> <p>Općina Kneževi Vinogradi financirala je izradu urbanističkog plana uređenja UPU Jugoistok koji obuhvaća i područje romskog naselja, kao podloga za rješavanje imovinsko-pravnih odnosa i cijepanje cestica, u iznosu od 85.156,00 kn.</p>
5.1.2.2 Osigurati priključke na javni vodovod u romskim naseljima tamo gdje ih nema	
Nositelj:	JL/P(R)S
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj romskih naselja u kojima je omogućen priključak na javni vodovod • Broj kućanstava priključenih na javni vodovod
Provedba mjere:	<p>Prema izvješću u Grada Zagreba izveden je priključak na javni vodovod na način da je izgrađen zajednički vodoopskrbni zdenac na lokaciji Vrtni put iza broja 4. Pored navedenog, na lokacijama Vrtni put iza broja 4 i III. Struge iz gradskog proračuna podmiren je trošak utrošene vode za korištenje sanitarnih i edukativnih kontejnera te utrošene vode na javnom zidencu (utrošena sredstva iskazana su pod mjerom 5.1.1.1).</p> <p>Na lokaciji Savica Šanci Grad osigurava opskrbu pitkom vodom putem autocisterni. U 2013. godini isporučeno je 606 m³ pitke vode u vrijednosti od 21.928,92 kn, izveden je privremeni spojni vod i ugradnja vodomjera u vrijednosti od 9.072,74 kn te interventna ispunjenja kanalskog sustava na lokaciji Plinarsko naselje u vrijednosti 10.263,13 kn. Kontinuirano se prati stanje lokacija naseljenih Romima i poboljšava opskrba vodom.</p> <p>Varaždinska je županija sufinancirala izgradnju vodovoda u naseljima Gornje i Donje Vratno (dio sredstava osiguralo je Povjerenstvo za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma 2013.-2020.)</p> <p>Osječko-baranjska županija u svom izvješću navodi kako 11 od 26 lokacija naseljenih Romima ima izgrađeni javni vodovod, dok je u njih 15 vodovod u izgradnji, a tijekom 2014. godine planirana je izgradnja vodovoda na još 4 lokacije.</p> <p>Grad Koprivnica u 2013. godini podmirio je troškove vode u iznosu od 37.290,43 kn.</p> <p>Donošenjem UPU dijela Ulice Marka Oreškovića u Bistrincima, ostvaren je preduvjet za projektiranje komunalne infrastrukture (opskrba el. energijom, vodovod, odvodnja, prometnice, javna rasvjeta) u dijelu naselja Bistrinci naseljenog Romima. Grad Beliše je ishodio lokacijsku dozvolu za rekonstrukciju-dogradnju postojećih vodoopskrbnih i kanalizacijskih cjevovoda u dijelu ulice M. Oreškovića u Bistrincima. Izrađen je parcelacijski elaborat prometnih površina. Utrošena su sredstva u iznosu od 31.130,00 kn.</p>

Posebni cilj 3: Riješiti imovinsko-pravne odnose u romskim naseljima

Pokazatelji u aneksu:

- Udio naselja/parcels/kuća s riješenim imovinsko-pravnim statusom

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

5.1.3.1 Suradnjom nadležnih institucija poticati rješavanje imovinsko-pravnih odnosa u romskim naseljima	
Nositelj:	JLS, županijski upravni odjeli, Grad Zagreb, veliki gradovi (upravni odjeli koji obavljaju poslove izdavanja lokacijskih dozvola, rješenja o uvjetima gra enja, potvrda glavnog projekta i rješenja za gra enje, rješenja o izvedenom stanju)
	<i>Sudionici u provedbi:</i> AUDIO
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj rješenja o izvedenom stanju (akata za legalizaciju) • Broj izdanih akata za gra enje • Smanjenje broja slu ajeva u kojima nije mogu e izdavanje akata za gra enje zbog neriješenih imovinsko-pravnih odnosa • Broj podnijetih zahtjeva
Provedba mjere:	<p>Vlada Republike Hrvatske, temeljem zahtjeva Europske komisije, a u vezi s poteško ama s ostvarivanjem rezultata infrastrukturnih projekata financiranih sredstvima pretpripravnih fondova EU u 6 romskih naselja u Me imurskoj županiji, osigurala je ukupno 9.2 milijuna kn za legalizaciju stambenih objekata u 6 naselja pokrivenih projektima. Proces legalizacije je još uvijek u tijeku, a otežavaju e okolnosti u velikom broju slu ajeva predstavljaju problemi s neriješenim imovinsko-pravnim odnosima.</p> <p>Prema dostavljenim izvješ ima JL/P(R)S dostupni su sljede i podaci: Upravni odjel za komunalno gospodarstvo, prostorno ure enje i zaštitu okoliša Grada Koprivnice pružio je logisti ku potporu u postupku legalizacije gra evina u naseljima u kojima žive pripadnici romske nacionalne manjine (utvr ene estice, vlasništvo i sl.). Održani su sastanci s predstavnicima udruga Roma i saborskim zastupnikom romske i ostalih 11 nacionalnih manjina.</p> <p>U sklopu legalizacije objekata u romskom naselju Sitnice (Me imurska županija) informiranje o na inu legalizacije objekata te o obvezama pla anja komunalnog doprinosa obavlja se i putem predstavnika romske nacionalne manjine, a u sklopu mjere pomo i mještanima romskog naselja Sitnice je odobreno i smanjenje komunalnog doprinosa sa 14,00 na 10,00 kuna. Legalizacije je ve im djelom zastala na obvezi pla anja komunalnog doprinosa. Od 63 obveznika komunalni doprinos je u 100 postotnom iznosu pla en samo od 5 korisnika dok je njih 8 platilo 30% što je uvjet za izdavanje rješenja o izvedenom stanju. Zbog teškog materijalnog stanja pripadnici romske nacionalne manjine nisu u mogu nosti platiti komunalni doprinos te prenijeti na svoje vlasništvo zemljište na kojem je sagra en objekt u kojem žive iako je komunalni doprinos utvr en na iznos od 10 kn/m³, a cijena zemljišta postavljena na 2,2 EUR/m².</p> <p>Grad Beliš e je s ULJPPNM-om sklopio ugovor o jednokratnoj financijskoj pomo i u svrhu financiranja legalizacije objekata romske nacionalne manjine u naselju Bistrinci. Grad Beliš e je sredstva utrošio na pla anje izrade dokumentacije za postupak legalizacije nezakonito izgra enih objekata u naselju Bistrinci (geodetskog snimka postoje eg stanja nezakonito izgra enih zgrada, arhitektonskog snimka stambenih i pomo nih zgrada, geodetski upis, odnosno izradu geodetske i arhitektonske snimke izvedenog stanja).</p>

	U Općini Kneževi Vinogradi podnesen je zahtjev za legalizaciju za sve romske obitelji.
5.1.3.2 Osmisliti i provesti kampanju o Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12) i postupcima legalizacije u romskim naseljima	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s MGIPU
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Provedena kampanja • Broj obiteljskih romskih naselja
Provedba mjere:	Aktivnosti za promotivnu kampanju poduzimane su tijekom 1. i 2. kvartala 2013. godine od strane ULJPPNM-a u suradnji s MGIPU i voditeljima projekta „Najbolje prakse za integraciju Roma“ koji se provodio u Albaniji, Bosni i Hercegovini, Crnoj Gori, Hrvatskoj, Kosovu, Makedoniji i Srbiji u sklopu Višekorisničkog IPA 2010 programa. Saborski zastupnik romske i ostalih 11 nacionalnih manjina, Nacionalna koordinacija vijeća romske nacionalne manjine Republike Hrvatske i ostali dionici proveli su niz aktivnosti na informiranje pripadnika romske nacionalne manjine o postupku legalizacije prema Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama, te je MGIPU osigurao dodatne kopije već izrađene brošure za legalizaciju kao potporu provedbi informativnih aktivnosti. Sukladno tome sredstva projekta preusmjerena su na druge aktivnosti (male darovnice, potpora izradi županijskog akcijskog plana za uključivanje Roma Međimurske županije i sl.).

5.2 STANOVANJE

Posebni cilj 1: Unaprijediti stambenu integraciju Roma u zajednici

Pokazatelji u inku:

- a) Poboľjšani uvjeti života u romskim naseljima (higijena naselja, odlaganje otpada)

Podaci za pokazatelj u inku definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inku ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

5.2.1.1 Osmisliti i provoditi edukacije o načinu korištenja stambenih objekata i okoliša	
Nositelj:	ULJPPNM, JLS, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj provedenih edukativnih aktivnosti • Broj Roma obuhvaćenih edukacijom
Provedba mjere:	Prema izvješću u Grada Zagreba službenici Gradske uprave, prilikom useljenja i predaje stana u posjed, informiraju i upoznaju novog najmprimca s preuzetim ugovornim obvezama i s pravilima ponašanja u vezi s korištenjem stanova. Javni bilježnik prilikom potpisivanja ugovora o najmu isti u cijelosti pročitava najmprimcu te ga detaljno upozori na posljedice koje nastaju u slučajevima nepridržavanja obveza preuzetih potpisivanjem ugovora.
5.2.1.2 Promicati antidiskriminacijske mjere pri najmu i/ili dodjeli stanova	
Nositelj:	ULJPPNM, JLS, udruge

Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj Roma koji su poslali pritužbe državnim tijelima i udrugama zbog diskriminacije pri najmu i/ili dodjeli stanova ▪ Broj edukativnih akcija za javne službenike o antidiskriminacijskim mjerama prema Romima
Provedba mjere:	ULJPPNM je, u sklopu izrade Strategije borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti, u sklopu mjera predložio osiguranje dosljedne primjene načela nediskriminacije pri osiguravanju stambenih uvjeta za sve građane, posebno za ranjive skupine (beskućnici, osobe s invaliditetom, Romi, povratnici i raseljene osobe, azilante i strance pod supsidijarnom zaštitom, žrtve obiteljskog nasilja i žrtve trgovanja ljudima i dr.) te promicati uklanjanje prostorne segregacije. Aktivnosti mjere uključuju osnivanje radne skupine i izradu smjernica za osiguranje jednakog pristupa pri dodjeli stanova s naglaskom na ranjive skupine i promicanje uklanjanja prostorne segregacije, a rok provedbe je IV. kvartal 2016. godine.

Posebni cilj 2: Osigurati stanovanje u primjerenim uvjetima

Pokazatelji u inka:

- a) Povećanje standarda i kvalitete življenja u romskim naseljima
- b) Obuhvat romske populacije mjerama usmjerenim na osiguranje stanovanja u primjerenim uvjetima

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

5.2.2.1 Primjena socijalnih programa stambenog zbrinjavanja na romske obitelji i pojedince	
Nositelj:	JL/P(R)S
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj zbrinutih pojedinaca i obitelji
Provedba mjere:	Prema dostavljenim izvješćima JL/P(R)S dostupni su sljedeći podaci: U Općini Darda nastavljene su aktivnosti na izgradnji objekata za socijalno stanovanje (više pod provedbom mjere 5.2.2.3.). Grad Koprivnica u 2013. godini podmirio je troškove najamnina sukladno Odluci o socijalnoj skrbi za 11 romskih obitelji u iznosu od 40.000,00 kn. U 2013. godini Grad Beliše sufinancirao je troškove stanovanja prema programu javnih potreba socijalne skrbi i zdravstva za 187 kućanstava. Međutim, podaci se iskazuju ukupno te nije moguće prikazati podatke samo za pripadnike romske nacionalne manjine.
5.2.2.2 Osigurati alternativni smještaj za pripadnike romske nacionalne manjine koji stanuju u stambenim jedinicama za koje je izdano rješenje o rušenju ili koje nije moguće legalizirati iz prostornih razloga	
Nositelj:	Nadležna TDU u suradnji s JL/P(R)S i APN-om
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj zbrinutih romskih obitelji ▪ Broj dodijeljenih stambenih objekata
Provedba mjere:	U 2013. godini nakon isteka roka za legalizaciju (30. lipnja 2013.) sukladno Zakonu o postupanju s nezakonito izgrađenim zgradama (NN 86/12) nije doneseno ni jedno pravomoćno rješenje vezano uz ozakonjenje nezakonito izgrađenih stambenih objekata

	te stoga nije postojao razlog za osiguranje alternativnog smještaja po navedenoj osnovi.
5.2.2.3 Sanacija i izgradnja kuća za romske obitelji na području kojima posebne državne skrbi sukladno Zakonu o područjima kojima posebne državne skrbi („Narodne novine“, 86/08 i 57/11) prema planu JL/P(R)S	
Nositelj:	JL/P(R)S u suradnji s MRRFEU
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj zbrinutih romskih obitelji
Provedba mjere:	<p>Prema odobrenju MRRFEU-a, navedena je mjera, sukladno članku 27. b Zakona o ustrojstvu i djelokrugu ministarstava i drugih središnjih tijela državne uprave (NN, br. 150/11, 22/12, 39/13, 125/13 i 148/13) u nadležnosti Državnog ureda za obnovu i stambeno zbrinjavanje. Državni ured za obnovu i stambeno zbrinjavanje izvještava kako je, sukladno navedenom zakonu, od 1. svibnja 2013. godine, zadužen za poslove koji se odnose na osiguravanje stambenih jedinica, planiranje, pripremu, organizaciju i nadzor stambenog zbrinjavanja za izbjeglice, prognanike i povratnike, bivše nositelje stanarskog prava te druge korisnike u skladu sa posebnim propisima, kao i za rješavanje u drugom stupnju o zahtjevima za stambeno zbrinjavanje. Iz navedenog je razvidno kako poslovi iz djelokruga rada na obnovi i izgradnji infrastrukture naselja, te provođenje projekata financiranih iz Europskog fonda za regionalni razvoj, nisu bili u djelokrugu rada i nadležnosti Državnog ureda u 2013. godini. Stoga Državni ured nije provodio aktivnosti iz mjere 5.2.2.3 u 2013. godini.</p> <p>Prema dostavljenim izvješćima JL/P(R)S dostupni su sljedeći podaci: U Općini Darda u 2013. godini izvršeni su radovi na zgradi Kulturnog centra Roma Baranje (napravljena je instalacija grijanja, gruba montaža razdjelnih cjevovoda, instalacija vode i kanalizacije, gruba montaža cjevovoda i ugradnja električne instalacije, razdjelnice, telefonske instalacije i gromobranske instalacije). Za radove je utrošeno 79.410,59 kn.</p> <p>Nadalje, izrađena su idejna rješenja i dobivena rješenja o uvjetima gradnje za dio kuća u romskom naselju u Dardi. Općina Darda, po završetku izrade glavnih projekata za izradu 87 kuća u romskom naselju, planira iste prijaviti za financiranje u sklopu Europskog fonda za regionalni razvoj.</p>
5.2.2.4 Sufinanciranje projekata infrastrukture za romska naselja u suradnji i prema zahtjevu JL/P(R)S	
Nositelj:	JL/P(R)S u suradnji s MRRFEU
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj sufinanciranih projekata • Iznos sufinanciranja
Provedba mjere:	<p>Grad Zagreb je u cijelosti financirao sredstvima gradskog proračuna poboljšanje opremljenosti lokacija na kojima žive Romi (detaljnije pod provedbom mjere 5.1.1.1).</p> <p>Općina Kneževi Vinogradi sa 26.056,00 kn i ULJPPNM sa 20.000,00 kn (putem Povjerenstva za provedbu Nacionalne strategije za uključivanje Roma) financirali su izradu cestovne infrastrukture do romskog naselja.</p> <p>MRRFEU tijekom 2013. godine nije zaprimilo ni jedan zahtjev JL/P(R)S za sufinanciranje.</p>

5.3 ZAŠTITA OKOLIŠA

Posebni cilj 1: Unaprijediti stanje okoliša romskih naselja

Pokazatelj u inka:

- a) Udio romskih naselja u kojima se gospodari otpadom na propisani način
- b) Smanjenje negativnog utjecaja otpadana okoliš

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

5.3.1.1 Uklanjanje postojećih divljih odlagališta otpada u svim romskim naseljima	
Nositelj:	JLS i komunalno društvo koje na njezinom prostoru obavlja komunalnu uslugu održavanja istih <i>Sudionici u provedbi:</i> Komunalne tvrtke u vlasništvu JLS-a, FZOEU (sufinanciranje sukladno Pravilniku)
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj uklonjenih divljih odlagališta u romskim naseljima • Smanjenje/nestanak divljih odlagališta otpada u romskim naseljima
Provedba mjere:	Prema dostavljenim izvješćima JLS/P(R)S dostupni su sljedeći podaci: Prema izvješću u Grada Zagreba u 2013. godini uklonjena su 4 divlja odlagališta na lokacijama na kojima su nastanjeni Romi i to: Struge, Vrtni put, Plinarsko naselje i Dumovec, a iz Proračuna Grada Zagreba utrošeno je 360.000,00 kn. U Gradu Belišću tijekom proteklih godina uklonjena su i sanirana sva divlja odlagališta otpada s područja Grada.
5.3.1.2 Jačanje suradnje regionalne i lokalne samouprave i romske nacionalne manjine radi koordinacije i unapređenja aktivnosti zaštite okoliša	
Nositelj:	Nadležno upravno tijelo županije i Grada Zagreba u suradnji s nadležnim upravnim odjelom grada, odnosno općine <i>Sudionici u provedbi:</i> JLS, županijska vijeća, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj realiziranih aktivnosti zaštite okoliša u koordinaciji romske nacionalne manjine, pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na području JLS i JLS
Provedba mjere:	Prema izvješću u Grada Zagreba u cilju zaštite okoliša realizirana je aktivnost odvoza glomaznog i drugog otpada sa lokacija na kojima žive Romi u koordinaciji Grada, romske nacionalne manjine i Zagreba kog holdinga – podružnice istoga. Iz Proračuna Grada Zagreba u tu je svrhu utrošeno 297.031,56 kn u 2013. godini. Na lokacijama na kojima žive Romi kontinuirano se odvozi otpad. Podaci o odvozu otpada za 2013. godinu su sljedeći:

Red. br.	LOKACIJA	Jedinica mjere	KOMADA	IZNOS U KUNAMA (bez PDV-a)
1.	III STRUGE	Sanduk 5,5 m ³	100	116.820,40
2.	VRTNI PUT	Sanduk 5,5 m ³	45	51.648,70
3.	MIŠEVE KA	Sanduk 5,5 m ³	15	16.937,30
4.	PLINARSKO NASELJE	Sanduk 10 m ³	38	66.848,48
5.	DUMOVEC	Sanduk 5,5 m ³	38	44.776,68
U K U P N O				297.031,56

Op ina Drnje iz prora una izdvaja 8,00 kn po stanovniku mjese no za odvoz komunalnog otpada iz naselja, dok 8,00 kn mjese no ide na trošak gradskog komunalnog poduze a Grada Koprivnice, koji ima koncesiju na podru ju Op ine Drnje. U suradnji s romskom zajednicom Op ina Novigrad Podravski organizirala je akcijsku iš enja i odvoza krupnog otpada s podru ja romskog naselja Brzava. Akcija je provedena na na in da su pripadnici romske zajednice sakupili otpad, a Op ina je organizirana odvoz na deponij.

Posebni cilj 2: Podi i razinu informiranosti romske nacionalne manjine o zaštiti okoliša i o na inima njezine provedbe

Pokazatelji u inka:

- a) Pove anje razine informiranosti o zaštiti okoliša i sposobnosti za samostalno planiranje i provo enje projekata

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

5.3.2.1 Provoditi edukaciju pripadnika romske nacionalne manjine o sustavu zbrinjavanja komunalnog otpada	
Nositelj:	JL/P(R)S u suradnji s MZOIP <i>Sudionici u provedbi:</i> JL/P(R)S, županijska vije a, vije a i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj lokacija (naselja) obuhva enih edukacijom • Broj održanih radionica i/ili predavanja
Provedba mjere:	Prema dostavljenim izvješ ima JL/P(R)S dostupni su sljede i podaci: Grad Zagreb je u 2013. godini s 14.000,00 kn financirao održavanje edukativnih radionica. Održavanje edukativnih radionica „Ekologija i zdravo življenje”, koju je proveo Gradski ured za energetiku, zaštitu okoliša i održivi razvoj u suradnji s Udugom Roma „Ne boj se – Madara“ pridonijelo je upoznavanju romske

	<p>zajednice pogotovo djece i mladih na pravilno postupanje sa otpadom bez uporabe rizi nih postupaka po ljudsko zdravlje i okoliš i korištenje vrijednih svojstava otpada, imaju i u vidu da se brojni pripadnici romske manjine bave se sakupljanjem neopasnog, ali i opasnog otpada bez ikakvog znanja o pravilnom postupanju s istim i spre avanju ili smanjenju njegovog štetnog utjecaja na ljudsko zdravlje i okoliš. Na obje radionice bilo je 70 prisutnih. Prva radionica održana je za odrasle i odnosila se na sustav gospodarenja otpadom kao i mogu nost uklju ivanja u isti. Druga radionica održana je za djecu školskog uzrasta kojom je ukazano na pravilno postupanje otpadom, važnost higijene i drugo.</p>
<p>5.3.2.2 Uklju ivanje vije a i pripadnika romske nacionalne manjine te pravne osobe kojoj je dodijeljena koncesija za zbrinjavanje komunalnog otpada na podru ju JLS u akcije i ciljane programe zaštite okoliša JL/R(P)S</p>	
Nositelj:	<p>JL/P(R)S</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> JL/P(R)S, županijska vije a, vije a i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj pripadnika romske nacionalne manjine • Broj realiziranih akcija i ciljanih programa
Provedba mjere:	<p>Prema dostavljenim izvješ ima JL/P(R)S dostupni su sljede i podaci: U Gradu Beliš u komunalno poduze e u suradnji s gradom podijelilo je 41 kantu za otpad svim ku anstvima iz romskog naselja, za što je utrošeno 9.368,00 kn. Iz Prora una Grada Koprivnice u 2013. godini utrošeno je 6.500,00 kn za podmirenje troškova ku nog sme a.</p>

6. UKLJUČIVANJE ROMSKE NACIONALNE MANJINE U KULTURNI I DRUŠTVENI ŽIVOT

Ocjena stanja

Uključivanje romske nacionalne manjine u kulturni i društveni život je od iznimne važnosti i trebao bi biti prvi korak, ali i krajnji rezultat uspješne provedbe svih mjera u Akcijskom planu za provedbu Strategije.

Savjet za nacionalne manjine nastavlja sufinanciranje kulturnog amaterizma, kulturnih manifestacija te izdavaštva nacionalnih manjina, pa tako i romske nacionalne manjine. Savjet je, također, u suradnji s Uredom za ljudska prava i prava nacionalnih manjina održao edukacije udruga romske nacionalne manjine o načinu korištenja financijskih sredstava, izradi programa i podnošenju izvješća, kao i izradi projekata za financiranje sredstvima fondova EU. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina sufinancirana programe o očuvanja tradicijske kulture Roma putem udruga i KUD-ova romske nacionalne manjine.

Provedbom mjera dodatno su osnaženi i ojačani kapaciteti udruga romske nacionalne manjine te je povećana uključivost pripadnika romske nacionalne manjine uz postizanje pozitivnije percepcije romske kulture unutar većinske populacije.

Od značajnijih manifestacija u 2013. godini su obilježavani: Svjetski dana Roma, Svjetski dan romskog jezika, Meunarodni dan sjećanja na romske žrtve Porajmosa/Holokausta na romskom groblju Uštica u Spomen području Jasenovac, te je postavljanjem dvojezične ploče u auli Filozofskog fakulteta u Zagrebu obilježeno uvođenje romskog jezika i romske književnosti u visokoškolsku nastavu u Hrvatskoj.

U sklopu regionalnog projekta „Najbolje prakse za integraciju Roma“ financiranog iz višekorisničkog IPA 2010 programa izrađena je *Regionalni izvještaj o borbi protiv diskriminacije i učešću Roma u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou*. U izradi izvještaja sudjelovali su i predstavnici ULJPPNM-a, koji je u RH imao ulogu partnera za provedbu projekta. Izvještaj predstavlja skup dobrih praksi koje su pokrenule lokalne samouprave, nezavisne institucije, civilno društvo i drugi akteri koji imaju izravan utjecaj na životne uvjete i integraciju Roma. U izvještaju su istaknuta 2 primjera dobre prakse iz RH – koncept vijeća i predstavnika nacionalnih manjina kao model uključivanja nacionalnih manjina u proces donošenja odluka i primjer osuđujuće presude za diskriminaciju Roma.

Nadalje, projektom je financirano istraživanje i publikacija „Rodna dimenzija vijeća romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj: studija slučaja“.

Provedba mjera

Op i cilj: Osnažiti pripadnike romske nacionalne manjine za sudjelovanje u društvenom, kulturnom i javnom životu, radi smanjivanja jaza izme u pripadnika romske nacionalne manjine u odnosu na ostalo stanovništvo.

Posebni cilj 1: Posti i pozitivnu percepciju romske kulture i identiteta unutar romske nacionalne manjine, unutar ve inske populacije te društva u cjelini

Pokazatelj u inka:

- a) Promjena percepcije pripadnika romske nacionalne manjine o vlastitoj grupi
- b) Socijalna distanca izme u pripadnika romske nacionalne manjine i ve inskog stanovništva

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

6.1.1 Stvaranje uvjeta za aktivno djelovanje romskih kulturnih i društvenih aktivnosti u svim podru jima gdje je romska nacionalna manjina zna ajno zastupljena	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s Udrugom gradova <i>Sudionici u provedbi:</i> Udruga op ina, JL/(P)RS i Ministarstvo kulture
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj lokacija u kojima romske udruge/KUD-ovi imaju na raspolaganju prostor/financijsku podršku • Broj romskih udruga/KUD-ova koji koriste dodijeljeni prostor i/ili financijsku podršku JL/P(R)S • Broj i vrsta aktivnosti koje romske udruge/KUD-ovi provode u dodijeljenom prostoru i/ili uz financijsku podršku JL/P(R)S
Provedba mjere:	<p>Broj lokacija u kojima romske udruge/KUD-ovi imaju na raspolaganju prostor/financijsku podršku: 8 lokacija u Gradu Zagrebu gdje romske udruge/KUD-ovi imaju na raspolaganju prostor.</p> <p>Broj romskih udruga/KUD-ova koji koriste dodijeljeni prostor i/ili financijsku podršku JL/P(R)S: 9 romskih udruga/KUD-ova u 2013. godini koristilo je za svoj rad prostor u vlasništvu Grada Zagreba.</p> <p>Broj i vrsta aktivnosti koje romske udruge/KUD-ovi provode u dodijeljenom prostoru i/ili uz financijsku podršku JL/P(R)S: uklju ivanje i potpora u društveni, kulturni i obrazovni sustav u suradnji s roditeljima; poboljšanje kvalitete života starijih osoba, mladih, djece i žena; organiziranje tribina o pravima Roma; folklorno-kulturno osvještavanje; održavanje radionica za mlade; sastanci i predavanja za djecu uzrasta od 6 do 12 godina; edukacijski centar za mlade i pružanje psihosocijalnih pomo i.</p> <p>Grad Zagreb je i u 2013. doprinio stvaranju uvjeta za aktivno djelovanje romskih kulturnih i društvenih aktivnosti u svim podru jima gdje je romska nacionalna manjina zna ajno zastupljena i to davanjem na korištenje prostora za rad romskim udrugama te davanjem financijskim potpora za njihov rad. Udruge koje su u 2013. koristile prostor za svoje djelovanje na temelju ugovora koji</p>

	<p>su sklopljeni na četiri godine su: Centar za provedbu integracija Roma u Republici Hrvatskoj i Europskoj uniji (raniji naziv Centar za provedbu integracija u Europsku uniju) i Udruga za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara” – Braće Cvijeka 7; Koalicija Roma Hrvatske – KRUH – Miramarska 125; Udruga Roma „Ne boj se – Madara“ – Dubrava 222; Udruga za stare i nemoćne Rome Hrvatske – Velikogorička 12; Vijeće romske nacionalne manjine Grada Zagreb – Tina Ujevića 9. Udruge koje su povremeno koristile prostore na području tri mjesne samouprave (Petruševac, Žitnjak i Botinec) u određenim tjednim terminima su: Udruga „ZLATNE GODINE“ - Mjesni odbor Petruševac; Udruga „ROMSKI SAN“ - Mjesni odbor Žitnjak; Udruga „REOC“ „DR. IAN HANCOCH“ - Mjesni odbor Žitnjak; Udruga Roma Hrvatske „ROMSKO SACE“ - Mjesni odbor Botinec.</p> <p>Pored navedenoga, u 2013. Grad je omogućio provođenje romskih kulturnih i društvenih aktivnosti i u gradskim ustanovama kao što su: u sklopu Knjižnice Silvija Strahimira Kranjčevića, Pešenića djeluje <i>Knjižnica za Rome</i> kao posebni odjel knjižnice. Djelatnost Knjižnice za Rome financira se u okviru cjelokupne djelatnosti Knjižnice Silvija Strahimira Kranjčevića. Knjižnica je dio mreže narodnih knjižnica objedinjenih u jedinstvenoj ustanovi Knjižnice grada Zagreba koja djeluje na 42 lokacije;</p> <p>Centar za kulturu Trešnjevka je u razdoblju 24. - 25.10. te 4. - 5.11. 2013. realizirao <i>Edukacijske radionice i itaonice na romskom jeziku</i>. Povodom Svjetskog dana romskog jezika organizirane su edukacijske radionice za djecu romske nacionalne manjine. Radionice su bile posvećene dvjema romskim legendama. Nakon toga djeca su sudjelovala na radionicama ilustracije ispričano. Ovaj program financiran je iz sredstava koje Centar dobiva za redovnu djelatnost i programe edukativne djelatnosti.</p> <p>Ministarstvo kulture je tijekom 2013. godine financiralo sljedeće programe:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Potpora knjizi: 16 naslova Udruge za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“, dotisak uništenih knjiga i obnova knjižnog fonda u iznosu od 35.000,00 kn; - Otkup knjiga: Joško Ignjac: Zbirka pjesama o časti i dostojanstvu romskog jezika u iznosu od 1.400,00 kn; Veljko Kajtazi: Zbornik Svjetskog dana romskog jezika 2012. godine u iznosu od 4.000,00 kn; - Manifestacije: Romsko nacionalno vijeće, Meunarodni dan sjećanja na romske žrtve Holokausta u iznosu od 20.000,00 kn i Svjetski dan romskog jezika u iznosu od 30.000,00 kn. <p>U sklopu regionalnog projekta „Najbolje prakse za integraciju Roma“ financiranog iz višekorisničkog IPA 2010 programa, u kojem je ULJPPNM sudjelovao kao provedbeni partner u RH, financirane su 3 darovnice.</p>
6.1.2 Uspostava višenamjenskih centara u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s Udrugom gradova, Udrugom općina i JLP(R)S
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj manifestacija • Broj romskih udruga/KUD-ova koji koriste centar • Broj pripadnika romske nacionalne manjine
Provedba mjere:	<p>Rok za provedbu mjere definiran Akcijskim planom je kraj 2015. godine te stoga u 2013. godini mjera nije provedena.</p> <p>Prema izvješću u Grada Zagreba romskim udrugama i Vijeću romske nacionalne manjine se, na njihov zahtjev, omogućuje korištenje gradskih prostora (kazališta, muzeja, dvorana, sportskih objekata i slično) za održavanje manifestacija romske nacionalne manjine.</p>

	Zahtjeve za korištenje prostora razmatra Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport. U 2013. Gradski ured za obrazovanje, kulturu i šport nije zaprimio niti jedan zahtjev za korištenje gradskih prostora za manifestacije romske nacionalne manjine. Udruga za promicanje obrazovanja Roma u Republici Hrvatskoj „Kali Sara“ je takav zahtjev direktno uputila Zagreba kom kazalištu lutaka koje je odobrilo korištenje kazališta u svrhu obilježavanja Dana romskog jezika. Tridesetoro djece romske nacionalne manjine iz dje jeg vrti a iz akovca besplatno su gledali predstavu u istom kazalištu.
6.1.3 Financiranje programa posve enih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim obi ajima i umjetni kom stvaralaštvu te sakupljanju i objavljivanju romske povijesne, književne i kulturne gra e (na romskim jezicima i na hrvatskom jeziku)	
Nositelj:	Savjet za nacionalne manjine u suradnji s ULJPPNM i Ministarstvom kulture
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj realiziranih (financiranih) programa • Ukupan iznos izdvojenih sredstava za financiranje programa
Provedba mjere:	<p>Prema izvješ u Savjeta za nacionalne manjine provedbom mjere dodatno su osnaženi i oja ani kapaciteti udruga i ustanova romske nacionalne manjine, te je pove ana uklju enost pripadnika romske nacionalne manjine uz postizanje pozitivnije percepcije romske kulture unutar ve inske populacije.</p> <p>Broj realiziranih (financiranih) programa: prema izvješ u Savjeta za nacionalne manjine, 37 programa kulturne autonomije ostvareni su na na in kako su i predloženi, a sve udruge romske nacionalne manjine, njih 21, kao nosioci programa sukladno zakonskim propisima i normativnim aktima Savjeta za nacionalne manjine podnijele su izvješ e o ostvarivanju programa i namjenskom utrošku sredstva. Za usporedbu, tijekom 2012. godine financirano je ukupno 29 programa 18 udruga romske nacionalne manjine.</p> <p>Ukupan iznos izdvojenih sredstava za financiranje programa: 795.000,00 kuna iz sredstava Državnog prora una u okviru redovne aktivnosti. U 2012. godini za 29 programa 18 udruga romske nacionalne manjine izdvojeno je 825.000,00 kuna.</p> <p>Nadalje, Savjet za nacionalne manjine organizirao je 07. listopada 2013. godine jednodnevnu edukacijsku radionicu za pripadnike romske nacionalne manjine za pisanje, realizaciju i izvještavanje o programima ostvarivanja kulturne autonomije sufinanciranim iz sredstva Državnog prora una Republike Hrvatske putem Savjeta za nacionalne manjine.</p> <p>Grad Zagreb je u 2013. godini pružao financijsku potporu romskim udrugama i Vije u romske nacionalne manjine Grada Zagreba za provo enje programa/projekata posve enih izvornoj romskoj kulturi, jeziku, tradicijskim obi ajima i umjetni kom stvaralaštvu te sakupljanju i objavljivanju romske povijesne, književne i kulturne gra e (na jezicima koji koriste pripadnici romske nacionalne manjine i na hrvatskom jeziku). U 2013. godini realizirao je 12 programa/projekata i izdvojeno je ukupno 158.400, 00 kn iz Prora una Grada Zagreba.</p>
6.1.4 Raspisivanje natje aja za financiranje programa o uvanja tradicijske kulture Roma	
Nositelj:	ULJPPNM
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj financiranih programa • Odnos prijavljenih/odobrenih programa
Provedba mjere:	Broj financiranih programa: ULJPPNM uputio je 6. studenog 2013. godine Javni poziv za dodjelu financijske potpore za provedbu programa koji doprinose o uvanju tradicijske kulture Roma za 2013. godinu. Od ukupno 24 prijavljenih programa Komisija je na

	<p>sjednici održanoj 12. prosinca 2013. godine odlučila rasporediti sredstva za programe 16 udruga i kulturno-umjetničkih društava u ukupnom iznosu od 150.000,00 kuna, dok su 2011. godine financirana programa 12 udruga u ukupnom iznosu od 120.000,00 kuna, a 2012. godine, zbog ograničenih financijskih sredstava, natječaj nije proveden.</p> <p>Odnos prijavljenih/odobrenih programa: na Javni poziv za dodjelu financijske potpore za provedbu programa koji doprinose očuvanju tradicijske kulture Roma za 2013. godinu prijavljena su ukupno 24 programa od kojih je 16 financirano, dok je 2011. godine od 21 prijavljenog programa financirano njih 12.</p>
6.1.5 Intenziviranje informiranja o romskoj nacionalnoj manjini kao i afirmaciji romske kulture u svim javnim medijima (HTV, posebice lokalne radio postaje u područjima gdje je romska nacionalna manjina značajno zastupljena), te provedba istraživanja nezavisnih stručnjaka o navedenom	
Nositelj:	Vijeće za elektroničke medije u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Gledanost programa/promjena vidljivosti romske kulture u javnosti
Provedba mjere:	<p>Vijeće za elektroničke medije u 2013. godini raspisalo je jedan Natječaj za raspodjelu sredstava Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija. Sukladno zakonskim i podzakonskim aktima jedna od kategorija na koju su nakladnici mogli prijavljivati programe je kategorija Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj. Na tom natječaju ukupno je za navedenu kategoriju programa Vijeće dodijelilo ukupno 2.825.784,71 kn nakladnicima.</p> <p>U tijeku je analiza učinkovitosti i društvenog utjecaja Fonda za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija za razdoblje 2010.-2013. i rezultati će biti poznati do 30. lipnja 2014. godine.</p> <p>U 2013. godini nisu dostupni detaljni podaci o broju financiranih emisija iz kategorije Nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj koje su se bavile romskom nacionalnom manjinom (te ostalim manjinama) i ti će podaci biti dostupni 2014. godine.</p> <p>Vijeće za elektroničke medije svake godine uvodi nove mjere s ciljem uspostavljanja što kvalitetnijeg načina vrednovanja prijave na Fond, te praćenja realizacije korištenja dodijeljenih sredstava. Tako su u 2013. uvedeni dodatni kriteriji te redovni nadzori kojima Agencija provjerava emisije financirane iz Fonda.</p> <p>Pravilnik o Fondu za poticanje pluralizma i raznovrsnosti elektroničkih medija (NN br. 150/13), koji je stupio na snagu 21. prosinca 2013. uveo je niz novina u raspodjelu i pravdanje sredstava Fonda. Po prvi puta se omogućuje i neprofitnim pružateljima medijskih usluga iz članka 19. i 79. Zakona o elektroničkim medijima, neprofitnim pružateljima elektroničkih publikacija te neprofitnim proizvođačima audiovizualnog programa korištenje sredstava Fonda. Navedena sredstva Fonda mogu koristiti od 2014.</p> <p>Vijeće za elektroničke medije pokrenulo je u 2013. postupak javne nabave za pružanje tehničkih usluga poticanja medijske pismenosti vezano uz teme propisane Zakonom o elektroničkim medijima te Fond za poticanje pluralizma i raznovrsnosti medija. Projekt poticanja medijske pismenosti planira se provoditi u 2014.</p>
6.1.6 Organiziranje seminara s predstavnicima medija i pripadnicima romske nacionalne manjine o afirmaciji Roma putem medija, te o načinu promocije pozitivnih aspekata i izjednačenog izvješćivanja o Romima, te pravima i obvezama na području suzbijanja diskriminacije s posebnim naglaskom na položaj Romkinja	
Nositelj:	Savjet za nacionalne manjine u suradnji s ULJPPNM
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih seminara • Broj educiranih novinara • Broj educiranih pripadnika romske nacionalne manjine

Provedba mjere:	ULJPPNM je tijekom 2013. godine izvršio pripremne radnje za organizaciju seminara s predstavnicima medija koji će se održati u narednom izvještajnom razdoblju.
-----------------	---

Posebni cilj 2: Podi i razinu uključenosti romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na žene, u javni i politički život lokalne zajednice

Pokazatelj u inka:

- a) Broj pripadnika romske nacionalne manjine uključenih u radna, savjetodavna i druga tijela JL/P(R)S, razvrstanih po rodnoj pripadnosti
- b) Broj lokalnih inicijativa koje teže uključenju romske zajednice u procese odlučivanja na lokalnoj razini o pitanjima koja su relevantna za njihov svakodnevni život
- c) Broj romskih inicijativa prema JL/P(R)S i njihova uspješnost u postizanju definiranih ciljeva

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

6.2.1 Organizacija seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike romske nacionalne manjine i JL/P(R)S o njihovim funkcijama, pravima i obvezama	
Nositelj:	Ministarstvo uprave u suradnji sa Udrugom gradova, Udrugom općina, Državnom školom za javnu upravu, ULJPPNM i Savjetom za nacionalne manjine <i>Sudionici u provedbi:</i> Ministarstvo uprave i Državna škola za javnu upravu
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj organiziranih seminara • Broj educiranih članova vijeća, predstavnika romske nacionalne manjine i JL/P(R)S
Provedba mjere:	Prema izvješću u Ministarstva uprave mjera nije provedena u I. i II. kvartalu 2013. već je odgođena za 2014. radi provedbe lokalnih izbora i raspisivanju dopunskih izbora za članove predstavničkih tijela JLS iz reda pripadnika romske nacionalne manjine kako bi se osiguralo sudjelovanje pripadnika romske nacionalne manjine koji su izabrani u izvršna i predstavnička tijela, dok je Ministarstvo uprave u 2011. i 2012. godini organiziralo ukupno 10 regionalnih seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina u okviru Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina 2011.-2013. U organizaciji ULJPPNM-a i Savjeta za nacionalne manjine, a u suradnji s Ministarstvom uprave, tijekom 2013. godine održana su 3 seminara o ulozi i unaprjeđenju rada vijeća i predstavnika nacionalnih manjina, i to 27. ožujka u Karlovcu, 11. lipnja u Splitu i 15. studenog u Pakovcu a tijekom 2012. godine organizirana su također 3 seminara za novoizabrane članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina.
6.2.2 Organiziranje savjetovanja predstavnika JL/P(R)S s članovima vijeća i predstavnicima romske nacionalne manjine	
Nositelj:	Ministarstvo uprave u suradnji sa Udrugom gradova, Udrugom općina i Državnom školom za javnu upravu

	<i>Sudionici u provedbi:</i> Ministarstvo uprave i Državna škola za javnu upravu
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj održanih sastanaka ▪ Broj sudionika na sastancima ▪ Broj i vrsta utvrđenih i riješenih problema lokalne zajednice kroz suradnju između JL/P(R)S i romske nacionalne manjine
Provedba mjere:	Prema izvješću u Ministarstva uprave mjera nije provedena u I. i II. kvartalu 2013. već je odgođena za 2014. radi provedbe lokalnih izbora i raspisivanju dopunskih izbora za članove predstavničkih tijela JLS iz reda pripadnika romske nacionalne manjine kako bi se osiguralo sudjelovanje pripadnika romske nacionalne manjine koji su izabrani u izvršna i predstavnička tijela, dok u prijašnjem razdoblju organizirana 4 savjetovanja za predstavnike JL/P(R)S i članove vijeća i predstavnike nacionalnih manjina s područja 4 županije, koji su organizirani u okviru Akcijskog plana za provedbu Ustavnog zakona o pravima nacionalnih manjina 2011.-2013.
6.2.3 Edukacija pripadnika romske nacionalne manjine o aktivnostima vezanim uz donošenje, provedbu i/ili primjenu politika na nacionalnoj i EU razini, s naglaskom na Desetljeće za uključivanje Roma 2005.-2015., s ciljem osnaživanja njihove veće participacije na konferencijama i seminarima bitnima za pitanja romske nacionalne manjine kako na nacionalnoj tako i međunarodnoj razini	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s vijećima i predstavnicima nacionalnih manjina i udrugama
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj održanih radionica/edukacija o donošenju, provedbi i/ili primjeni politika ▪ Broj sudionika radionica/edukacija pripadnika romske nacionalne manjine
Provedba mjere:	<p>Tijekom 2013. godine ULJPPNM je u sklopu darovnice fonda <i>Making the Most of EU Funds for Roma</i>, dijela Mreže zaklada Otvoreno društvo, provodio pripremne aktivnosti za organiziranje radionica o primjeni i provedbi politika za integraciju Roma usmjerenih na Povjerenstvo za primjenu provedbe Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje 2013.-2020. te predstavnike županija i lokalne romske predstavnike u 2 županije koje su izradile svoje županijske akcijske planove za uključivanje Roma.</p> <p>Također, ULJPPNM je pružio potporu pri organizaciji skupa „Korištenje fondova EU za uključivanje Roma u Republici Hrvatskoj: Naučene lekcije i perspektive za razdoblje 2014-2020.“ koji je organizirao Centar za mir, nenasilje i psihosocijalnu pomoć Vukovar u suradnji s Romskim nacionalnim vijećem, 4. listopada 2013. godine u Zagrebu. Nastavno na skup izrađeno je i priručnik istog naziva (http://www.pgfhr.org/index.php/hr/najave/dogadanja/187-dokument-koristenje-fondova-eu-za-ukljucivanje-roma-u-rh-naucene-lekcije-i-perspektive-za-razdoblje-2014-2020).</p> <p>U organizaciji ULJPPNM-a i Savjeta za nacionalne manjine 18. prosinca 2013. godine u Zagrebu je održan jednodnevni seminar o provedbi Okvirne konvencije za zaštitu nacionalnih manjina. Na seminaru je sudjelovao niz istaknutih stručnjaka s područja zaštite prava nacionalnih manjina, zastupnici nacionalnih manjina u Hrvatskom saboru, članovi udruga nacionalnih manjina, članovi vijeća i predstavnici nacionalnih manjina kao i predstavnici resornih ministarstava i ostalih državnih tijela uključenih u provedbu Okvirne konvencije.</p> <p>U 2012. godini ULJPPNM je organizirao 2 radionice na temu izrade Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje 2013.-2020. te jednu radionicu na temu predsjedanja RH Desetljećem za uključivanje Roma 2005.-2015.</p> <p>15 sudionika romske nacionalne manjine na 2 radionice na temu izrade Nacionalne strategije za uključivanje Roma, za razdoblje 2013.-2020. te 30 sudionika romske nacionalne manjine na radionici na temu predsjedanja RH Desetljećem za uključivanje Roma</p>

	2005.-2015.
6.2.4 Uklju ivanje pripadnika romske nacionalne manjine u sudjelovanje na doma im i me unarodnim seminarima te drugim skupovima posve enim bitnim pitanjima za romsku nacionalnu manjinu, te u suradnju s predstavnicima Roma iz drugih zemalja i s me unarodnim institucijama i asocijacijama	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s vije ima i predstavnicima romske nacionalne manjine i udrugama
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj seminara i drugih skupova na kojima su sudjelovali pripadnici romske nacionalne manjine • Broj pripadnika romske nacionalne manjine koji su aktivno sudjelovali na nacionalnim i me unarodnim konferencijama bitnima za pitanja romske nacionalne manjine
Provedba mjere:	<p>Tijekom 2013. godine održano je nekoliko sastanaka i me unarodnih konferencija u sklopu predsjedanja RH Desetlje em za uklju ivanje Roma 2005.-2015.</p> <p>Drugi sastanak Odbora za predsjedanje Desetlje em za uklju ivanje Roma 2005.-2015. održan je 10. srpnja 2013. godine u Zagrebu. lanovi Odbora su, uz predstavnike nadležnih ministarstava i pripadnici romske nacionalne manjine. Na sastanku je predstavljeno i raspravljano izvješ e o predsjedanju RH Desetlje em za uklju ivanje Roma 2005.-2015. (http://www.uljppnm.vlada.hr/images/izvjesce_o_predsjedanju_rh_desetljecem_za_ukljucivanje_roma.pdf).</p> <p>Ostale aktivnosti u sklopu predsjedanja RH Desetlje em tijekom 2013. godine:</p> <p>me unarodna konferencija „Perspektive financiranja uklju ivanja Roma iz izvora Europske unije“, 28. velja e i 1. ožujka 2013., u Zagrebu, u organizaciji ULJPPNM-a u suradnji s fondom <i>Making the Most of EU Funds for Roma</i>, dijelom Mreže zaklada Otvoreno društvo i uz potporu Fonda zaklade Desetlje a i Tajništva Desetlje a. Raspravljani su niz važnih tema, uklju uju i plenarne rasprave o povezivanju izvora Europske unije i Desetlje a, koordinaciji politika i romskog civilnog društva, pregled nau enih lekcija iz financijske perspektive 2007-2013, odnosno predpristupnih programa PHARE i IPA, te mjestu koje teme Roma imaju u financijskoj perspektivi EU za razdoblje 2014-2020. Tematske diskusije uklju ivale su sektorske rasprave (obrazovanje i zdravstvo, zapošljavanje, stanovanje i integrirane teritorijalne programe) kao i provedbu, regulativu IPA II komponente, institucionalne kapacitete za planiranje programiranje i apsorpciju, te perspektive platforme EU za Rome i proširenja;</p> <p>me unarodna konferencija „Kvalitetno obrazovanje za Rome – Održivost obrazovne politike Desetlje a na europskoj razini“, 22. i 23. travnja 2013., u Zagrebu, u organizaciji ULJPPNM-a i MZOS-a, uz potporu Tajništva Desetlje a te drugih me unarodnih organizacija (ETF, UNDP, UNICEF, REF). Na konferenciji je sudjelovao velik broj nacionalnih i me unarodnih stru njaka koji se bave raznim aspektima obrazovanja Roma. Poseban panel bio je posve en romskom jeziku na kojem su prezentacije o dobrim praksama u enja romskog jezika u školama i na fakultetima održali stru njaci iz država- lanica Desetlje a;</p> <p>me unarodna konferencija „Povezivanje povijesnog iskustva Roma u Europi s promocijom ne-diskriminacije Roma“, 23. i 24. svibnja 2013., u Zagrebu, u organizaciji Romskog nacionalnog vije a uz potporu Fonda zaklade Desetlje a, ULJPPNM-a i Tajništva Desetlje a. Konferencija je bila fokusirana na stradanja Roma tijekom Drugog svjetskog rata, a istaknuti stru njaci održali su prezentacije o Holokaustu Roma, kulturi sje anja, obrazovnim materijalima o stradanjima Roma tijekom Drugog svjetskog rata. Posebna sesija bila je posve ena ne-diskriminaciji Roma. U toj sesiji održane su prezentacije o zakonodavstvu i instrumentima EU za sprje avanje diskriminacije Roma, te primjeri antidiskriminacije u praksi. Drugog dana konferencije sudionici su posjetili spomen podru je Jasenovac i romsko memorijalno groblje „Uštica“, gdje su usvojeni zaklju ci i preporuke konferencije u obliku Jasenova ke deklaracije, potpisane od strane sudionika konferencije;</p>

	<p>me unarodna konferencija „Aktivizam i participacija mladih Roma“, 18. lipnja 2013., Zagreb, u organizaciji ULJPPNM-a i Inicijative mladih Roma Mreže zaklada Otvoreno društvo, uz potporu Fonda zaklade Desetlje a, Tajništva Desetlje a te priloge Vije a Europe, romske mreže mladih Ternyp i Ferype te Foruma nacionalnih mreža mladih. Konferencija je rezultirala skupom preporuka zemljama lanicama Desetlje a za uklju ivanje Roma 2005.-2015. koje su predstavnici mladih prezentirali tijekom 24. sastanka Me unarodnog Upravnog odbora Desetlje a;</p> <p>24. sastanak Me unarodnog Upravnog odbora Desetlje a, 19. i 20. lipnja 2013., u Zagrebu, u organizaciji ULJPPNM-a uz potporu Tajništva Desetlje a.</p> <p>Tijekom jednogodišnjeg predsjedanja Republika Hrvatska predložila je inicijativu o uspostavi Radne skupine koja bi razmatrala opcije budu nosti Desetlje a nakon isteka mandata inicijative te je vodila Radnu skupinu u svojstvu države-predsjedateljice. U okviru Radne skupine održane su konzultacije s predstavnicima vlada i romskim civilnim sektorom u svim državama- lanicama Desetlje a, a konzultacije s romskim civilnim sektorom u RH održane su u ožujku 2013. godine u Zagrebu, u organizaciji ULJPPNM-a, dok je u 2012. godini održano 6 seminara i drugih skupova: 2 radionice na temu izrade Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje 2013.-2020., jedna radionica na temu predsjedanja RH Desetlje em za uklju ivanje Roma 2005.-2015., sastanak Me unarodnog upravnog odbora Desetlje a za uklju ivanje Roma 2005.-2015., jedna radionica na temu prioriteta „Mladi“ u okviru hrvatskog predsjedanja Desetlje em, jedan skup „Dan ljudskih prava: Oslobodimo se predrasuda, upoznajmo Rome“.</p> <p>U sklopu regionalnog projekta „Najbolje prakse za integraciju Roma“ financiranog iz višekorisni kog IPA 2010 programa, ULJPPNM je, kao provedbeni partner u RH na razdoblje od 10 mjeseci zaposlio 2 mlade osobe romske nacionalne manjine (1 m i 1 ž) u sklopu projekte aktivnosti „Mladi Romi profesionalci“. Aktivnost je provedena u svim državama koje su sudjelovale u projektu, a osim mogu nosti 10-mjese ne prakse, mladi Romi profesionalci sudjelovali su i na niz regionalnih aktivnosti u sklopu projekta, financiran im je te aj stranog jezika i omogu eno sudjelovanje na me unarodnim skupovima i edukacijama usmjerenim na romsku nacionalnu manjinu. Projektom je tako er financirano sudjelovanje lokalnih Roma na me unarodnim skupovima posve enim pitanjima romske nacionalne manjine i u sklopu te aktivnosti jedan je osoba (1 ž) iz RH sudjelovala na 4. me unarodnoj konferenciji Romkinja u Finskoj.</p>
6.2.5 Edukacija romske nacionalne manjine, posebice žena i mladih, za sudjelovanje u procesu odlu ivanja, ostvarivanju prava i ve oj uklju enosti u društveni život, uklju uju i savjete mladih	
Nositelj:	<p>ULJPPNM</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Ostala TDU</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i teme održanih seminara • Broj sudionika, razvrstanih po spolu
Provedba mjere:	U organizaciji ULJPPNM, u suradnji s Vije em Europe od 19. do 21. prosinca 2013. u Mariji Bistrici održan je trinaesti po redu seminar za mlade na temu „Osposobljavanje i educiranje mladih pripadnika nacionalnih manjina“. Na navedenom seminaru

	<p>sudjelovali su mladi pripadnici albanske, eške, maarske, makedonske, slovačke, srpske, romske, talijanske te ukrajinske nacionalne manjine. Sudionici seminara su putem izlaganja predstavnika ULJPPNM, MZOS-a, Ureda pu kog pravobranitelja, Vijeća Europe, UNDP-a, Udruge općina u Republici Hrvatskoj, Forum za slobodu odgoja, Centra za mir, nenasilje i psihosocijalnu pomoć, Vukovar, upoznati sa slijedećim temama: sustav zaštite prava nacionalnih manjina; odgoj i obrazovanje na jeziku i pismu nacionalnih manjina; Zakon o suzbijanju diskriminacije - nacionalne manjine i mladi; aktivizam mladih na lokalnoj razini; okvir(i) za nacionalne manjine i mladi; dokumenti Vijeća Europe za mlade i Akcijski plan za mlade i socijalni rad u zajednici i ruralni razvoj. U suradnji s Forumom za slobodu odgoja na seminaru je održana i radionica na temu „Projektno upravljanje: nulta lekcija“.</p> <p>Broj i teme održanih seminara: 1 seminar, 8 tema.</p> <p>Broj sudionika, razvrstanih po spolu: 4 sudionika romske nacionalne manjine (3 m i 1 ž), dok je 2012. godine sudjelovalo ukupno 14 pripadnika nacionalnih manjina, od čega 3 pripadnika romske nacionalne manjine.</p>
--	---

Posebni cilj 3: Ojačati kapacitete udruga i ostalih oblika udruživanja pripadnika romske nacionalne manjine, s posebnim naglaskom na osnaživanje udruga i ostalih oblika udruživanja koje vode Romkinje, za zagovaranje i rješavanje problema u romskoj i široj zajednici

Pokazatelj u inka:

- a) Broj, postotak i vrsta romskih udruga koje uspješno provode projekte zagovaranja i rješavanja problema u romskoj i široj zajednici

Ured za udruge u procesu je prikupljanja izvještaja o financiranju projekata i programa organizacija civilnog društva u 2013. godini iz javnih izvora, koji se dovršetak očekuje tijekom lipnja 2014. godine kada će biti dostupni i podaci vezani uz navedeni pokazatelj u inka.

6.3.1 Provedba istraživanja „Romi u Hrvatskoj – asimilacija ili integracija“ (studija s ciljem prikupljanja podataka)	
Nositelj:	ULJPPNM
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Provedeno istraživanje
Provedba mjere:	Rok za provedbu mjere definiran Akcijskim planom je kraj 2015. godine te stoga u 2013. godini mjera nije provedena.
6.3.2 Uključivanje romskih udruga u Program regionalnog razvoja i jačanja sposobnosti organizacija civilnoga društva na lokalnoj i regionalnoj razini u području izobrazbe i savjetovanja o boljem upravljanju udrugom, međusektorskoj suradnji te pripremi projektnih prijedloga	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s Nacionalnom zakladom za razvoj civilnoga društva
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj predstavnika romskih udruga koji su koristili neku od usluga Programa regionalnog razvoja • % odobrenih projekata udruga koje su pohvale izobrazbu kroz Program
Provedba mjere:	<p>Savjet za nacionalne manjine organizirao je 7. listopada 2013. godine jednodnevnu edukacijsku radionicu za pripadnike romske nacionalne manjine za pisanje, realizaciju i izvještavanje o programima ostvarivanja kulturne autonomije sufinanciranim iz sredstva Državnog proračuna Republike Hrvatske putem Savjeta za nacionalne manjine.</p> <p>ULJPPNM je pružio potporu pri organizaciji skupa „Korištenje fondova EU za uključivanje Roma u Republici Hrvatskoj: Naučene</p>

	<p>lekcije i perspektive za razdoblje 2014-2020.“ koji je organizirao Centar za mir, nenasilje i psihosocijalnu pomoć u Vukovaru u suradnji s Romskim nacionalnim vijećem, 4. listopada 2013. godine u Zagrebu. Nastavno na skup izrađen je i priručnik istog naziva (http://www.pgfhr.org/index.php/hr/najave/dogadanja/187-dokument-koristenje-fondova-eu-za-ukljucivanje-roma-u-rh-naucene-lekcije-i-perspektive-za-razdoblje-2014-2020).</p>
6.3.3 Edukacija predstavnika romskih udruga o mogućnostima financiranja njihovih projekata i aktivnosti kroz fondove EU i mogućnosti partnerstva i umrežavanja s drugim sličnim organizacijama u i izvan Republike Hrvatske kroz međunarodne projekte	
Nositelj:	<p>Ured za udruge u suradnji s udrugama, MRMS, odnosno HZZ te MSPM</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Agencija za mobilnost i programe EU</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj predstavnika romskih udruga koji su prošli edukaciju (razvrstano po spolu) • Broj udruga koji su predstavnici prošli edukaciju • Broj projekata financiranih sredstvima EU koji uključuju romske udruge kao nositelja ili partnera
Provedba mjere:	<p>Broj predstavnika romskih udruga koji su prošli edukaciju: 1 Broj udruga koji su predstavnici prošli edukaciju: 1 Broj projekata financiranih sredstvima EU koji uključuju romske udruge kao nositelja ili partnera: 0</p> <p>Ured za udruge, u sklopu svojih redovitih aktivnosti, organizira i provodi različite vrste edukativnih radionica, seminara i info-dana o mogućnostima financiranja projekata i programa organizacija civilnoga društva iz domaćih i međunarodnih fondova. Krajem siječnja 2013., u organizaciji Ureda za udruge Vlade Republike Hrvatske, a u suradnji s tijelima državne uprave, uredima Vlade RH te javnim institucijama – davateljima financijskih potpora – održani su <i>dvodnevni Info dani o natječajima za potpore projektima i programima organizacija civilnog društva iz sredstava državnog proračuna i dijela prihoda od igara na sreću za 2013. godinu</i>. četvrtu godinu zaredom zainteresiranim udrugama predstavljeni su natječaj koji je ministarstva, Vladini uredi, Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva te Fond za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost raspisivati u 2013. za financiranje projekata i programa udruga. U 2013. na Info danima udrugama su predstavljeni i natječaj iz sredstava fondova Europske unije za organizacije civilnog društva. Oba dana mogla su se pratiti putem prijenosa uživo preko internetske stranice Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta, a zainteresirani su mogli direktno putem e-maila postavljati pitanja te se na taj način aktivno uključiti u raspravu. Interes za Info dane i ove je godine bio vrlo velik, a događanju je prisustvovalo preko 200 sudionika. Na popisu prijavljenih sudionika bilo je i pet organizacija romske nacionalne manjine, no na samom događanju prisustvovala je tek jedna.</p> <p>U organizaciji Ureda za udruge tijekom 2013. održano je i niz radionica za potencijalne prijavitelje na EU IPA natječaj te natječaj u sklopu programa Unije <i>Europa za građane</i>, no na njima nije zabilježeno sudjelovanje niti jedne organizacije romske nacionalne manjine.</p> <p>Valja napomenuti kako se unutar programa IPA I 2008 <i>Osnajivanje uloga i kapaciteta organizacija civilnog društva za praćenje provedbe pravne strategije EU na području anti-diskriminacijske strategije</i> – gdje Ured za udruge djeluje kao korisnička institucija pretprijetnih sredstava, u svojstvu Jedinice za provedbu projekata za sektor civilnoga društva – tijekom 2013. provodio projekt Centra za mirovne studije: <i>Ja i civilno društvo za učinkovitu provedbu i praćenje politike anti-diskriminacije u Hrvatskoj</i>, za koju je</p>

provedbu (u trajanju od dvije godine) ukupno isplaćeno 192.632,79 eura. Aktivnosti spomenutog projekta uključivale su, između ostalog, i pružanje pravne pomoći osobama romske nacionalne manjine u borbi protiv različitih oblika diskriminacije. Također, u sklopu svojih zadaća, Ured za udruge provodi i program sufinanciranja prethodno odobrenih i financiranih EU projekata koje provode organizacije civilnoga društva. Tijekom 2013. tako su sufinancirana tri projekta vezana za poboljšanje života romske nacionalne manjine:

- Građanska prava Sisak: „Building Capacity of the Roma Civil Society Organisations in the Sisak-Moslavina County“, (EIDHR) – sufinanciran u iznosu od 5.529,00 eura;
- Centar za mlade: „Sustainable Future through the Integration of Roma“ (IPA IV) – sufinanciran u iznosu od 1.227,00 eura;
- ACT – akovec: „Društveno uključivanje i zapošljavanje Roma kroz biodinamičku poljoprivredu“ (IPA IV) – sufinanciran u iznosu od 5.866,74 eura.

Edukacija predstavnika romskih udruga odvija se u sklopu redovitih aktivnosti Ureda za udruge u pogledu informiranja organizacija civilnog društva o mogućnostima financiranja projekata i programa koje provode te za provedbu navedene mjere nisu utrošena dodatna financijska sredstva.

Za projekte provedene unutar programa IPA I. komponenta, Ured za udruge – kao Jedinica za provedbu projekata – dužan je osigurati nacionalno sufinanciranje. Trošak nacionalnog sufinanciranja za projekt naveden u opisu mjere iznosio je 19.263,28 eura.

Za projekte usmjerene poboljšanju kvalitete života romske nacionalne manjine, sufinancirane u sklopu Javnog poziva Ureda za udruge tijekom 2013., utrošeno je ukupno 12.622,74 eura.

Određeni broj radionica koje Ured za udruge provodi, i na kojima sudjeluje, financiraju se sredstvima iz programa Unije *Europa za građane*, kao i iz tehničke pomoći u sklopu Operativnog programa Razvoj ljudskih potencijala.

Tijekom 2014., Ured za udruge planira, u suradnji sa Savjetom za nacionalne manjine te ULJPPNM, organizirati i provesti edukativnu radionicu o mogućnostima korištenja fondova EU za financiranje projekata i programa, usmjerenu organizacijama civilnoga društva romske nacionalne manjine.

ULJPPNM je pružio potporu pri organizaciji skupa „Korištenje fondova EU za uključivanje Roma u Republici Hrvatskoj: Naučene lekcije i perspektive za razdoblje 2014-2020.“ koji je organizirao Centar za mir, nenasilje i psihosocijalnu pomoć Vukovar u suradnji s Romskim nacionalnim vijećem, 4. listopada 2013. godine u Zagrebu. Nastavno na skup izrađen je i priručnik istog naziva (<http://www.pgfh.org/index.php/hr/najave/dogadanja/187-dokument-koristenje-fondova-eu-za-ukljucivanje-roma-u-rh-naucene-lekcije-i-perspektive-za-razdoblje-2014-2020>).

U okviru jednogodišnjeg predsjedanja RH Desetljećem za uključivanje Roma održana je međunarodna konferencija „Perspektive financiranja uključivanja Roma iz izvora Europske unije“, 28. veljače i 1. ožujka 2013., u Zagrebu, u organizaciji ULJPPNM-a u suradnji s fondom *Making the Most of EU Funds for Roma*, dijelom Mreže zaklada Otvoreno društvo i uz potporu Fonda zaklade Desetljeća i Tajništva Desetljeća. Raspravljan je niz važnih tema, uključujući i plenarne rasprave o povezivanju izvora Europske unije i Desetljeća, koordinaciji politika i romskog civilnog društva, pregled naučenih lekcija iz financijske perspektive 2007-2013, odnosno predpristupnih programa PHARE i IPA, te mjestu koje teme Roma imaju u financijskoj perspektivi EU za razdoblje 2014-2020. Tematske diskusije uključivale su sektorske rasprave (obrazovanje i zdravstvo, zapošljavanje, stanovanje i integriranje

	teritorijalne programe) kao i provedbu, regulativu IPA II komponente, institucionalne kapacitete za planiranje programiranje i apsorpciju, te perspektive platforme EU za Rome i proširenja
--	---

7. STATUSNA RJEŠENJA, SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE I POMOĆ U OSTVARIVANJU PRAVA

Ocjena stanja

Ministarstvo unutarnjih poslova kontinuirano provodi aktivnosti s ciljem rješavanja statusnih pitanja osoba romske nacionalne manjine. U izvještajnom razdoblju pokrenuto je 343 zahtjeva za rješavanje statusnih pitanja, od čega je usvojeno 229 zahtjeva. Pokrenut je 271 postupak za izdavanje odobrenja za privremeni odnosno stalni boravak, od čega je usvojeno 156 zahtjeva za privremeni boravak i 25 zahtjeva za stalni boravak, odbijeno je 6 zahtjeva za privremeni boravak i 9 zahtjeva za stalni boravak, a u postupku je rješavanje povodom 73 zahtjeva. U navedenom razdoblju pokrenuto je 72 postupaka za primitak u hrvatsko državljanstvo, od toga su usvojena 48 zahtjeva, odbijeno je 16 zahtjeva, u 7 predmeta postupak je obustavljen zaključkom, a u postupku je rješavanje o jednom zahtjevu. Uvidom u službene evidencije nije je vidjena u nadležnosti MUP-a na dan 31.12.2013. godine, 159 stranih državljanina romske nacionalnosti imalo je odobren stalni boravak, dok ih je 176 imalo odobren privremeni boravak. Radi se o osobama koje su status stranca na privremenom odnosno stalnom boravku stekli 2013., kao i prethodnih godina, imaju i u vidu Zakonom propisani rok važenja odobrenja za privremeni boravak (jedna godina), odnosno stalni boravak (pet godina).

U propisanim obrascima zahtjeva za odobrenje stalnog ili privremenog boravka ne postoji podatak o nacionalnoj pripadnosti, pa ga osobe koje podnose zahtjev niti ne upisuju, odnosno navedeni podatak je poznat samo ukoliko osobe to izričito navedu tijekom postupka. Relevantan podatak na temelju kojeg se provodi postupak jest podatak o državljanstvu stranog državljanina/ke.

Prema evidencijama ovog Ministarstva u razdoblju od 01.01.2013. do 31.12.2013. godine zaprimljeno je ukupno 20 zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva prirodnom, pripadnika romske nacionalnosti, dok je u 2012. godini zaprimljeno 39 zahtjeva. U hrvatsko su državljanstvo u navedenom izvještajnom razdoblju primljene 33 osobe (što uključuje i zahtjeve iz prijašnjih godina). Od ukupnog broja riješenih zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva pripadnika romske nacionalnosti 6 je osoba bez državljanstva.

Mobilni timovi formirani su još temeljem Nacionalnog programa za Rome iz 2003. godine radi rješavanja statusa Roma na svim područjima gdje postoje saznanja da pripadnici romske nacionalnosti nemaju riješen status, te je njihova aktivnost i dalje izuzetno relevantna. Formirani su i djeluju na području Grada Zagreba i 9 županija (zagrebačke, međimurske, brodsko-posavske, istarske, osječko-baranjske, primorsko-goranske, šibensko-kninske, varaždinske i vukovarsko-srijemske). Aktivnosti mobilnih timova odvijaju se na lokalnoj razini te rezultiraju većim osvještavanjem i informiranjem o načinu i mehanizmima za rješavanje statusnih pitanja, a time i poticanjem Roma na pribavljanje potrebne dokumentacije za rješavanje njihova statusa, jer je za potpun uspjeh neophodno sudjelovanje romskog civilnog društva. Istovremeno se potreba osiguranja dodatnih financijskih sredstava za izlazak mobilnih timova u romska naselja. Poteškoću u provedbi mjere predstavlja činjenica da članovi mobilnog tima poslove i zadaće te ostale mjere koje se nalažu u Strategiji i Akcijskom planu obavljaju unutar svojih redovnih obaveza utvrđenih u opisu radnog mjesta. Međutim, najvećepoteškoću u provedbi predstavlja neposjedovanje isprave o identitetu. Osim toga, prema izvješću ima mobilnih timova, Romi državljani Republike Srbije ili državljani Republike Kosova nisu u mogućnosti pribaviti putnu ispravu

matu države, jer je navedeno mogu e tek na osnovu osobnog podnošenja zahtjeva za izdavanje putne isprave, kao i kako navode pod pretpostavkom prijavljenog prebivališta u matu noj državi, a izdavanje biometrijskih putovnica u nadležnom Veleposlanstvu u Republici Hrvatskoj, nije za sada mogu e zbog nepostojanja tehni kih pretpostavki. Tako er, mobilni timovi susretali su se sa osobama koje su tvrdile da ne znaju svoje identifikacijske podatke ime prezime, datum i mjesto ro enja.

Tijekom 2013. godine pristupilo se izmjenama Zakona o strancima, te je 27.06.2013. godine stupio na snagu Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o strancima ("Narodne novine", broj:74/13). Doneseni su i podzakonski akti vezani uz primjenu navedenog Zakona. Izmjenama Zakona o strancima, kao novina uvodi se posebna putna isprava za stranca koja se može izdati strancu koji u Republici Hrvatskoj ima odobren privremeni boravak, stalni boravak ili odobrenu supsidijarnu zaštitu, sukladno odredbama Zakona o azilu, a koji, bez svoje krivnje, nije u mogu nosti pribaviti nacionalnu putnu ispravu. Osim privremenog boravka iz ozbiljnih opravdanih razloga humanitarne prirode kojim su pripadnici romske nacionalne manjine u nemalom broju slu ajeva regulirali svoj status u Republici Hrvatskoj (u slu aju spajanja obitelji s hrvatskim državljaninom, kada nisu mogli dokazati dostatna sredstva za uzdržavanje i zdravstveno osiguranje ili je rije o osobama koji dugi niz godina borave u Republici Hrvatskoj) izmjenama Zakona predvi eno je da se strancu, neovisno od pet godina zakonitog boravka, stalni boravak može odobriti pod povoljnijim uvjetima ako je ro en i od ro enja živi na podru ju Republike Hrvatske, ali zbog opravdanih razloga na koje nije mogao utjecati, nije imao reguliran boravak. Tako er su proširene mogu nosti reguliranja stalnog boravka djece koja žive u Republici Hrvatskoj, ija su oba roditelja u trenutku ro enja djeteta imala odobren stalni boravak, ili ako u trenutku ro enja djeteta jedan roditelj ima stalni boravak (uz suglasnost drugog), odnosno ako jedan roditelj, u trenutku ro enja djeteta, ima odobren stalni boravak u Republici Hrvatskoj, a drugi je roditelj nepoznat, umro, proglašen umrlim, lišen roditeljske skrbi ili potpuno odnosno djelomi no lišen poslovne sposobnosti u odnosu na roditeljsku skrb. Nadalje, lanovima obitelji hrvatskih državljana, nakon ulaska Republike Hrvatske u Europsku uniju, stjecanje privremenog odnosno stalnog boravka znatno je pojednostavljeno. Tako se prilikom prijave stalnog boravka, više ne treba prilagati dokumentacija kojom se dokazuje posjedovanje sredstava za uzdržavanje, zdravstveno osiguranje i poznavanje hrvatskog jezika i lati nog pisma te hrvatske kulture i društvenog ure enja, ve ukoliko pet godina zakonito borave u Republici Hrvatskoj prilažu samo presliku važe e putne isprave. Iako je navedenim Zakonom znatno olakšan postupak reguliranja boravka lanovima obitelji hrvatskih državljana, pripadnici romske nacionalnosti još su suo eni sa problemom reguliranja svog statusa, budu i da u nemalom broju slu ajeva, ne posjeduju važe u putnu ispravu, slijedom ega zahtjevi sadrže formalne nedostatke koji sprje avaju postupanje po njima ili se iz navedenih razloga postupci usporavaju. Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o hrvatskom državljanstvu NN broj: 130/11 koji je stupio na snagu 01.01.2012. g. u injeni su dodatni koraci u olakšavanju stjecanja hrvatskog državljanstva za osobe koje su na dan 08. 10. 1991. godine imale prebivalište u RH i kojima je odobren stalni boravak, budu i da se presumira da ispunjavaju zakonsku pretpostavku potrebne duljine boravka u postupcima stjecanja hrvatskog državljanstva.

Predstavnici MUP-a sudjelovali su u listopadu 2013. godine na Regionalnoj Konferenciji u Podgorici posve enoj dosadašnjem napretku i izazovima u oblasti registracije u matu ne knjige i pribavljanja dokumentacije u Jugoisto noj Europi, nakon usvajanja Zagreba ke deklaracije 2011. godine. Jedan od zaklju aka Konferencije je i potreba ja e suradnje na bilateralnoj razini izme u zemalja.

Ministarstvo pravosuđa je u razdoblju od 4. lipnja 2013. do 19. lipnja 2013. provelo savjetovanje sa zainteresiranom javnošću o Nacrtu prijedloga Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. Na temelju analize odredaba Zakona o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, broj 62/08, 44/11, 81/11), aktualnog stanja u pružanju besplatne pravne pomoći, te financijskih podataka o sredstvima utrošenim na izravno financiranje besplatne pravne pomoći, utvrđeno je da je sustav besplatne pravne pomoći moguće unaprijediti sa stanovišta ciljanih skupina kojima je namijenjen, osobito sa stanovišta potreba socijalno ugroženih osoba za pravnim informiranjem i savjetovanjem (tzv. primarnom pravnom pomoći).

Novim Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći (Narodne novine, broj 143/13) postupak odobravanja primarne pravne pomoći maksimalno je pojednostavljen na način da se korisnici izravno obrađuju pružateljima primarne pravne pomoći (ovlaštenim udrugama, pravnim klinikama ili uredima državne uprave). Među oblicima koji uključuju primarnu pravnu pomoć spadaju davanje opće pravne informacije, davanje pravnog savjeta, sastavljanje podnesaka pred javnopravnim tijelima, kao i zastupanje u postupcima pred javnopravnim tijelima te pravna pomoć u izvansudskom mirnom rješenju spora. Pri Ministarstvu pravosuđa je trenutno registrirano 40 udruga na području cijele Republike Hrvatske koje su ovlaštene pružati primarnu pravnu pomoć, od kojih su nekoliko usmjerene na pružanje pravne pomoći Romima.

U 2013. godini na natječaj za dodjelu sredstava za financiranje projekata udruga ovlaštenih za pružanje besplatne pravne pomoći i pravnih fakulteta za rad pravnih klinika ukupno je zaprimljeno 10 projekata od strane udruga i Pravne klinike iz Zagreba. Odlukom ministra pravosuđa od 24. rujna 2013. godine dodijeljeno je Pravnoj klinici iz Zagreba i udrugama za projekte pružanja pravne pomoći iz državnog proračuna sveukupno 160.000,00 kn.

U sklopu regionalnog projekta „Najbolje prakse za integraciju Roma“ financiranog iz višekorisničkog IPA 2010 programa izrađen je *Regionalni izvještaj o borbi protiv diskriminacije i učešću Roma u procesu donošenja odluka na lokalnom nivou*. U izradi izvještaja sudjelovali su i predstavnici ULJPPNM-a, koji je u RH imao ulogu partnera za provedbu projekta. Izvještaj predstavlja skup dobrih praksi koje su pokrenule lokalne samouprave, nezavisne institucije, civilno društvo i drugi akteri koji imaju izravan utjecaj na životne uvjete i integraciju Roma. U izvještaju su istaknuta 2 primjera dobre prakse iz RH – koncept vijeća i predstavnika nacionalnih manjina kao model uključivanja nacionalnih manjina u proces donošenja odluka i primjer osuđujuće presude za diskriminaciju Roma.

Provedba mjera

7.1 STATUSNA RJEŠENJA

Opći cilj: Potpuno (100%) reguliran status u skladu sa zakonskim okvirom (državljanstvo ili stalni boravak) Roma koji imaju vrstu poveznicu s Republikom Hrvatskom (ili bivšom SRH) do 2020. godine, uz značajnu potporu nadležnih tijela.

Posebni cilj 1: Utvrditi, detektiranjem putem mobilnih timova, broj osoba koje imaju značajne poteškoće pri reguliranju statusa u Republici Hrvatskoj

Pokazatelji u anketi:

a) Broj pokrenutih i riješenih slučajeva

Prema izvješću u Ministarstva unutarnjih poslova u izvještajnom razdoblju pokrenuto je 343 zahtjeva za rješavanje statusnih pitanja, od čega je usvojeno 229 zahtjeva. U 2013. godini pokrenut je 271 postupak za izdavanje odobrenja za privremeni odnosno stalni boravak, od čega je usvojeno 156 zahtjeva za privremeni boravak i 25 zahtjeva za stalni boravak, odbijeno je 6 zahtjeva za privremeni boravak i 9 zahtjeva za stalni boravak, a u postupku je rješavanje povodom 73 zahtjeva. U navedenom razdoblju pokrenuto je 72 postupaka za primitak u hrvatsko državljanstvo, od toga su usvojena 48 zahtjeva, odbijeno je 16 zahtjeva, u 7 predmeta postupak je obustavljen zaključkom, a u postupku je rješavanje o jednom zahtjevu

b) Udio osoba kojima je riješen status unutar ukupnog detektiranog broja osoba s neriješenim statusom, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi

Postupak ³	žene	muškarci	djeca
Odobren privremeni boravak			
	(20-30 g.) u 34 predmeta	(20-30 g.) u 12 predmeta	(dojenačke dobi) u 0 predmeta
	(30-40 g.) u 31 predmetu	(30-40 g.) u 10 predmeta	(1-5 g.) u 7 predmeta
	(40-50 g.) u 19 predmeta	(40-50 g.) u 10 predmeta	(5-10 g.) u 8 predmeta
	(50-60 g.) u 6 predmeta	(50-60 g.) u 3 predmeta	(10 do 18 g.) u 13 predmeta
	(iznad 60 g.) u 1 predmetu	(iznad 60 g.) u 2 predmeta	
<i>Sveukupno: 156 predmeta</i>	<i>Ukupno ženama: 91 predmet</i>	<i>Ukupno muškarcima: 37 predmeta</i>	<i>Ukupno djeci: 28 predmeta</i>
Odobren stalni boravak			
	(20-30 g.) u 11 predmeta	(20-30 g.) u 1 predmetu	(dojenačke dobi) u 0 predmeta
	(30-40 g.) u 5 predmeta	(30-40 g.) u 2 predmeta	(1-5 g.) u 0 predmeta

³ Evidencija Ministarstva unutarnjih poslova

	(40-50 g.) u 3 predmeta (50-60 g.) u 0 predmeta (iznad 60 g.) u 2 predmeta	(40-50 g.) u 0 predmeta (50-60 g.) u 0 predmeta (iznad 60 g.) u 0 predmeta	(5-10 g.) u 0 predmeta (10 do 18 g.) u 1 predmetu
<i>Sveukupno: 25 predmeta</i>	<i>Ukupno ženama: 21 predmet</i>	<i>Ukupno muškarcima: 3 predmeta</i>	<i>Ukupno djeci: 1 predmet</i>
U postupku zahtjevi za privremeni i stalni boravak			
	(20-30 g.) u 13 predmeta (30-40 g.) u 12 predmeta (40-50 g.) u 12 predmeta (50-60 g.) u 3 predmeta (iznad 60 g.) u 1 predmetu	(20-30 g.) u 2 predmeta (30-40 g.) u 10 predmeta (40-50 g.) u 4 predmeta (50-60 g.) u 6 predmeta (iznad 60 g.) u 1 predmetu	(dojena ke dobi) u 1 predmetu (1-5 g.) u 3 predmeta (5-10 g.) u 1 predmetu (10 do 18 g.) u 4 predmeta
<i>Sveukupno: 73 predmeta</i>	<i>Ukupno ženama: 41 predmet</i>	<i>Ukupno muškarcima: 23 predmeta</i>	<i>Ukupno djeci: 9 predmeta</i>
Usvojen zahtjev za primitak u hrvatsko državljanstvo			
	(20-30 g.) u 5 predmeta (30-40 g.) u 4 predmeta (40-50 g.) u 3 predmeta (50-60 g.) u 2 predmeta (iznad 60 g.) u 0 predmeta	(20-30 g.) u 3 predmeta (30-40 g.) u 2 predmeta (40-50 g.) u 2 predmeta (50-60 g.) u 4 predmeta (iznad 60 g.) u 0 predmeta	(dojena ke dobi) u 0 predmeta (1-5 g.) u 1 predmetu (5-10 g.) u 2 predmeta (10 do 18 g.) u 5 predmeta
<i>Sveukupno: 33 predmeta</i>	<i>Ukupno ženama: 14 predmeta</i>	<i>Ukupno muškarcima: 11 predmeta</i>	<i>Ukupno djeci: 8 predmeta</i>
Odbijen zahtjev za primitak u hrvatsko državljanstvo			
	(20-30 g.) u 2 predmeta (30-40 g.) u 0 predmeta (40-50 g.) u 0 predmeta	(20-30 g.) u 2 predmeta (30-40 g.) u 2 predmeta (40-50 g.) u 1 predmetu	(dojena ke dobi) u 1 predmetu (1-5 g.) u 1 predmetu (5-10 g.) u 0 predmeta

	(50-60 g.) u 1 predmetu (iznad 60 g.) u 0 predmeta	(50-60 g.) u 1 predmetu (iznad 60 g.) u 0 predmeta	(10 do 18 g.) u 5 predmeta
<i>Sveukupno: 16 predmeta</i>	<i>Ukupno ženama: 3 predmeta</i>	<i>Ukupno muškarcima: 6 predmeta</i>	<i>Ukupno djeci: 7 predmeta</i>
Izdana zajam enja o primitku u hrvatsko državljanstvo			
	(20-30 g.) u 3 predmeta (30-40 g.) u 1 predmeta (40-50 g.) u 5 predmeta (50-60 g.) u 0 predmeta (iznad 60 g.) u 0 predmeta	(20-30 g.) u 2 predmeta (30-40 g.) u 0 predmeta (40-50 g.) u 1 predmetu (50-60 g.) u 3 predmeta (iznad 60 g.) u 0 predmeta	(dojena ke dobi) u 0 predmeta (od 1-5 g.) u 0 predmeta (od 5-10 g.) u 0 predmeta (10 do 18 g.) u 0 predmeta
<i>Sveukupno: 15 predmeta</i>	<i>Ukupno ženama: 9 predmeta</i>	<i>Ukupno muškarcima: 6 predmeta</i>	<i>Ukupno djeci: 0 predmeta</i>
Doneseni zaključci u predmetima primitka u hrvatsko državljanstvo			
	<p>Doneseno je 5 zaključaka zbog odustanka stranke od zahtjeva za 2 osobe ženskog spola i 3 osobe muškog spola u dobi od 20-30 godina. Jedan zaključak donesen je zbog odustanka od zahtjeva osobe ženskog spola u dobi od 50-60 godina, a jedan zaključak zbog smrti stranke ženskog spola starije od 60 godina. U postupku je jedan zahtjev za osobu ženskog spola u dobi od 20-30 godina.</p> <p>Prema izvješću ima mobilnih timova jedan broj osoba koji je upućen na reguliranje statusa, nije podnosio zahtjev.</p> <p>U 2013. godini kao pripadnici romske nacionalnosti izjasnilo se 1490 hrvatskih državljana/ki prilikom prijave prebivališta:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Policijska uprava vukovarsko-srijemska: 39 osoba; - Policijska uprava osječko-baranjska: 182 osobe; - Policijska uprava brodsko-posavska: 183 osobe; - Policijska uprava međimurska: 648 osoba; - Policijska uprava istarska: 79 osoba; - Policijska uprava zagrebačka: 359 osoba. 		

c) Udio osoba s riješenim/neriješenim statusom unutar ukupne romske populacije, razvrstan po etničkoj pripadnosti, spolu i dobi

Prema izvješ u Ministarstva unutarnjih poslova nije mogu e pratiti ovaj pokazatelj u inka, zbog nepostojanja egzaktnog podatka o ukupnom broju romske populacije.

7.1.1.1 Oja ati i proširiti rad mobilnih timova za pomo pri rješavanju statusnih pitanja, odnosno formirati mobilne timove za rješavanje statusa Roma na svim podru jima gdje postoje saznanja da pripadnici romske nacionalnosti imaju neriješen status. Mobilni timovi sastavljeni su od predstavnika policijskih uprava, policijskih postaja, ureda državne uprave, predstavnika koordinacija, vije a i predstavnika romske nacionalne manjine/udruga romske nacionalne manjine te centara za socijalnu skrb radi rješavanja statusnih pitanja	
Nositelj:	MUP, Ministarstvo uprave, MSPM <i>Sudionici u provedbi:</i> Policijske uprave, policijske postaje, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za op u upravu Grada Zagreba, centri za socijalnu skrb, vije a i predstavnici romske nacionalne manjine, predstavnici tijela JLS
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Do kraja lipnja 2013. mobilni timovi identificirat e Rome bez riješenog statusa u RH i pružiti im informaciju o na inu rješavanja • Od 2013. nadalje, mobilni timovi kontinuirano e, kao poveznica izme u državnih institucija i nevladinih udruga uklju enih u rješavanje, pratiti (po potrebi dolaskom u romska naselja) stanje predmeta
Provedba mjere:	<p>Prema izvješ u MUP-a mobilni timovi formirani su još temeljem Nacionalnog programa za Rome iz 2003. godine radi rješavanja statusa Roma na svim podru jima gdje postoje saznanja da pripadnici romske nacionalnosti nemaju riješen status. MUP je radi utvr ivanja pokazatelja rezultata Mjere 7.1.1.1. vezano za polaznu vrijednost definiranu Akcijskim planom, do kraja lipnja 2013. godine, od svih policijskih uprava zatražio:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. utvr ivanje postoji li potreba za formiranjem mobilnog tima ili poja anjem odnosno proširenjem rada postoje eg; 2. dostavu podataka o lanovima novoformiranih, proširenih ili postoje ih mobilnih timova, uz napomenu iji su predstavnici (policijskih uprava/policijskih postaja, ureda državne uprave, centara za socijalnu skrb, vije a i predstavnika romske nacionalne manjine, odnosno tijela JLS); 3. broj romske populacije na podru ju PU bez riješenog statusa, uz dostavu podataka razvrstanih po etni koj pripadnosti, spolu i dobi. <p>MUP je tako er zatražio izvješ e o dalje poduzetim aktivnostima (ponovni obilazak romskih naselja, održani sastanci mobilnih timova, poteško e na koje ukazuju predstavnici romskih udruga, broju osoba za koje treba utvrditi identitet i za koje je identitet utvr en, kao i o broju osoba bez državljanškog statusa odnosno neutvr enog državljanškog statusa te prijedlozima rješenja prevladavanja uo enih poteško a. Tako er su zatraženi statisti ki podaci o broju riješenih zahtjeva za privremeni, stalni boravak, utvr eno državljanstvo i državljanstvo ste eno priro enjem). Zatražena je i dostava ažuriranih popisa lanova mobilnih timova. Mobilni timovi formirani su i djeluju na podru ju Grada Zagreba i 9 županija (Zagreba ke, Me imurske, Brodsko-posavske, Istarske, Osje ko-baranjske, Primorsko-goranske, Sisa ko-moslava ke, Varaždinske i Vukovarsko-srijemske).</p> <p>Do kraja lipnja 2013. mobilni timovi identificirat e Rome bez riješenog statusa u RH i pružiti im informaciju o na inu rješavanja: prema izvješ u MUP-a mobilni timovi daju Romima informacije o na inu rješavanja njihovog statusa. Prema dostavljenim izvješ ima, mobilni timovi su utvrdili da je bez riješenog statusa 88 Roma.</p>

	<p>Od 2013. na dalje, mobilni timovi kontinuirano e, kao poveznica izme u državnih institucija i nevladinih udruga uklju enih u rješavanje, pratiti (po potrebi dolaskom u romska naselja) stanje predmeta.</p> <p>Prema izvješ u Grada Zagreba u 2013. godini ponovno je pokrenuto djelovanje mobilnog tima na terenu te su održana dva sastanka sa romskom populacijom. Ponovljeni su problemi s kojima se susre u prilikom rješavanja statusa i reguliranja državljanstva. Uz individualni pristup neutvr enog broja zainteresiranih dane su upute od strane svih lanova tima (predstavnik CSS, Policijske uprave zagreba ke i Gradskog ureda za op u upravu Grada Zagreba) kako i na koji na in sakupiti potrebnu dokumentaciju te u koji ured i službu moraju pristupiti radi rješavanja svoga problema. 27. lipnja 2013. godine održan je sastanak s romskom populacijom i predstavnicima njihove nacionalne manjine radi pružanja informacija o na inu rješavanja statusnih pitanja vezanih uz privremeni i stalni boravak i prebivalište u RH te na inu stjecanja hrvatskog državljanstva. Grad kao poteško e u provedbi mjere isti e nedostatak financijskih sredstava i slab odaziv na susrete tima na terenu zbog nedovoljne informiranosti ciljane skupine.</p>
--	---

Posebni cilj 2: Podi i razinu informiranosti i potaknuti pripadnike romske zajednice na punu suradnju u postupcima rješavanja njihova statusa

Pokazatelj u inka:

- a) Intenzitet rješavanja statusa/pove anje broja zahtjeva za rješavanjem statusa tijekom i nakon aktivnosti: U 2013. godini zaprimljeno je ukupno 20 zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva priro enjem, a u hrvatsko državljanstvo u izvještajnom su razdoblju primljene 33 osobe (što uklju uje i zahtjeve iz prijašnjih godina). U 2012. godini zaprimljeno je 25 zahtjeva za stjecanje hrvatskog državljanstva priro enjem, pripadnika romske nacionalne manjine s tim da je u hrvatsko državljanstvo primljeno je 20 osoba, izdano je 9 zajam enja o primitku u hrvatsko državljanstvo te je negativno riješeno o 12 zahtjeva (u statisti ke podatke uvršteni su i postupci zapo eti u prethodnim godinama).
- b) Broj riješenih statusa u odnosu na broj podnesenih zahtjeva, razvrstan po etni koj pripadnosti, spolu i dobi: 343 zahtjeva za rješavanje statusnih pitanja, od ega je usvojeno 229 zahtjeva.

7.1.2.1. Formiranje multidisciplinarnih info-pultova u svim sredinama gdje žive Romi gdje bi im se pružila podrška i relevantne informacije o rješavanju statusnih pitanja, suzbijanju diskriminacije, suzbijanju kriminaliteta, pitanjima zdravstvene zaštite i ostvarivanja prava na zdravstvenu zaštitu, obrazovanja, socijalne skrbi te odgovornosti u podru ju obiteljskih odnosa i mehanizmima za zaštitu prava iz podru ja obiteljskih odnosa	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU, JL/P(R)S, vije a i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih savjetovanja na info-pultu u romskim zajednicama • Broj osoba uklju enih u savjetovanje • Broj danih savjeta po podru jima savjetovanja
Provedba mjere:	Rok za provedbu mjere definiran Akcijskim planom je kraj 2015. godine te stoga u 2013. godini mjera nije provedena.

Posebni cilj 3: Uspostaviti mehanizme za brže i u inkovitije rješavanje statusnih pitanja Roma u Republici Hrvatskoj

Pokazatelj u inka:

- a) Bolja i izravnija međusektorska vertikalna i horizontalna komunikacija
- b) Vremensko trajanje rješavanja pojedinačnih slučajeva
- c) Uklonjene poteškoće u komunikaciji i suradnji

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

7.1.3.1 Uspostava mehanizama za bolju koordinaciju postupanja izmeđ u nadležnih tijela u svrhu rješavanja statusnog pitanja osoba (posebno vezano uz postupke pokrenute povodom izdavanja domovnica na temelju nezakonite pravne osnove) te pomoć osobama koje nakon postupka ispravka pogrešno upisanog podatka o državljanstvu u državnim maticama pokrenu u novi postupak primitka u hrvatsko državljanstvo te oslobođenje od plaćanja upravnih pristojbi u tom postupku i postupcima pribavljanja novih hrvatskih isprava	
Nositelj:	Ministarstvo uprave, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba <i>Sudionici u provedbi:</i> Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, MUP, policijske uprave, policijske postaje
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj upravnih akata donesenih u vezi domovnica izdanih na temelju nezakonite pravne osnove • Broj novih postupaka pokrenutih nakon donošenja upravnog akta • Broj izdanih domovnica
Provedba mjere:	Prema izvješću u MUP-a u 2013. godini nije bilo zahtjeva za primitak u hrvatsko državljanstvo od strane pripadnika romske nacionalnosti kojima su domovnice bile izdane temeljem pogrešne pravne osnove. Prema izvješću u mobilnog tima Osječko-baranjske županije utvrđeno je da je u jednom slučaju poništen upis u knjigu državljanstva za Matijevo područje Podgora, zbog nezakonito izdane domovnice državljaninu Republike Srbije. Navedena osoba ima poteškoće u reguliranju statusa stranca, zbog neispunjavanja zakonske pretpostavke koja se odnosi na obvezu posjedovanja putne isprave matične države.
7.1.3.2. Razvijati suradnju s nadležnim institucijama u regiji radi prevladavanja problema vezanih za utvrđivanje identiteta	
Nositelj:	MUP, Ministarstvo uprave, MVEP <i>Sudionici u provedbi:</i> Policijske postaje, policijske uprave, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj osoba za koje treba utvrditi identitet/broj osoba za koje je utvrđen identitet
Provedba mjere:	Prema izvješću u MUP-a odnosno izvješću u mobilnog tima Osječko-baranjske županije utvrđene su dvije osobe nepoznatog državljanstva; mobilni tim Sisačko-moslavačke županije navodi 1 osobu bez isprave o identitetu, dok je u 2012. godini evidentirana jedna osoba nositelj domovnice sa prebivalištem u Italiji, koja je zatražila određivanje MBG, izdavanje osobne iskaznice i putovnice.

7.2 SUZBIJANJE DISKRIMINACIJE

Op i cilj: Smanjiti diskriminaciju romske nacionalne manjine.

Posebni cilj 1: Podi i razinu javne svijesti o potrebi suzbijanja diskriminacije u odnosu na romsku nacionalnu manjinu

Pokazatelji u inka:

- a) Smanjenje pojave diskriminacije Roma u svim podru jima
- b) U inkovitije rješavanje predmeta na podru ju antidiskriminacijskog zakonodavstva
- c) Senzibiliziranje izvještavanje medija o položaju romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj;
- d) Postotak/broj osoba koje su ule za kampanju „Dosta!“

Podaci za pokazatelje u inka definirane Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

7.2.1.1 Provedba istraživanja o percepciji diskriminacije romske nacionalne manjine	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s pripadnicima romske nacionalne manjine
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none">• Provedeno istraživanje• Analiza provedenog istraživanja
Provedba mjere:	Rok provedbe mjere definiran Akcijskim planom je 2015. godine te stoga mjera u izvještajnom razdoblju nije provedena.
7.2.1.2 Kontinuirana izobrazba državnih službenika o antidiskriminacijskom zakonodavstvu i njegovoj primjeni u praksi	
Nositelj:	TDU u suradnji s udrugama
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none">• Broj održanih predavanja i radionica• Broj sudionika• Broj objavljenih informativnih materijala
Provedba mjere:	Prema izvješ u MUP-a tijekom 2013. godine održana je jedna radionica o zakonodavstvu i najboljim praksama vezano uz suzbijanje diskriminacije i zlo ine iz mržnje na kojoj je obu eno ukupno 99 policijskih službenika. ULJPPNM je organizirao edukaciju za suce o EU i nacionalnom anti-diskriminacijskom zakonodavstvu u Osijeku. Tako er, ULJPPNM je provodio edukaciju za lanove i lanice povjerenstva za ravnopravnost spolova, koordinacija za ljudska prava i vije a nacionalnih manjina u Puli. Nadalje, u travnju 2013. godine donesen je novi Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava, za razdoblje od 2013. do 2016. godine koji je podru je suzbijanja rasne i druge diskriminacije prepoznao kao prioritarno podru je. U skladu s time, osmišljen

	je niz mjera u cilju ja anja provedbe zakonskih anti-diskriminacijskih odredbi.
7.2.1.3 Podizanje svijesti šire javnosti u Republici Hrvatskoj o antidiskriminacijskom zakonodavstvu u Republici Hrvatskoj i aktivnostima koje se poduzimaju u sustavnom suzbijanju diskriminacije romske nacionalne manjine organiziranjem javnih tribina i seminara, te provedbom daljnjih aktivnosti u provedbi kampanje Vije a Europe „Dosta!“	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s TDU, Savjetom za nacionalne manjine i udrugama; Za kampanju „Dosta!“: ULJPPNM u suradnji s Vije em Europe
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj održanih javnih tribina, seminara i radionica ▪ Broj sudionika na javnim tribinama, seminarima i radionicama
Provedba mjere:	ULJPPNM je i tijekom 2013. godine nastavio aktivnosti na provedbi kampanje „Dosta!“ Vije a Europe. Povodom Me unarodnog dana ljudskih pava 10. prosinca 2013. godine organiziran je panel „Razgovaramo o našim iskustvima o ostvarivanju temeljnih prava“ i projekcija filma „Epizoda u životu bera a željeza“ oskarovca Danisa Tanovi a. Panel je održan u Ku i ljudskih prava u Zagrebu, a svoja iskustva o ostvarivanju temeljnih prava s publikom su podijelili pripadnici razli itih ranjivih skupina (osoba s invaliditetom, azilant, LGBT osoba i pripadnik romske nacionalne manjine). Panel je ukazao na potrebu daljnjeg sustavnog ulaganja napora kako bi na ela Op e deklaracije o ljudskim pravima zaživjela u svakodnevnom životu. U Muzeju suvremene umjetnosti u Zagrebu istog je dana prikazan film „Epizoda u životu bera a željeza“ koji problematizira pristup na zdravstvenu zaštitu iz perspektive pripadnika romske nacionalne manjine. U 2012. godini ULJPPNM, u suradnji s Vije em Europe, tako er obilježio Me unarodni dan ljudskih prava i provodio aktivnosti u sklopu kampanje „Dosta!“
7.2.1.4. Poticati i pružati podršku programima i projektima organizacija civilnog društva koje djeluju na podru ju zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj, s posebnim naglaskom na programe i projekte usmjerene afirmaciji i osvješ ivanju Romkinja o ljudskim pravima i ravnopravnosti spolova	
Nositelj:	ULJPPNM <i>Sudionici u provedbi:</i> Savjet za nacionalne manjine, Povjerenstvo za pra enje provedbe Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, nadležna TDU
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj provedenih projekata
Provedba mjere:	U 2013. godini ULJPPNM je u okviru „Natje aja za dodjelu bespovratnih sredstava udrugama za provedbu projekata u podru ju zaštite, poštivanja i promicanja ljudskih prava“, a pod prioritetom „Osvješ ivanje žena – pripadnica nacionalnih manjina o ljudskim pravima“ financirao projekt Udruge žena Romkinja „Romsko srce“ iz Jagodnjaka u iznosu od 30.000,00 kuna pod nazivom „Osvijestimo se“, dok su u 2012. godini u okviru istog natje aja i istog prioriteta financirana 4 projekta udruga, od kojih 2 projekta romskih udruga.

Posebni cilj 2: Unaprijediti me uresornu suradnju nadležnih tijela s reprezentativnim predstavnicima (npr. lanovi vije a romske nacionalne manjine i predstavnici) romske nacionalne manjine u suzbijanju diskriminacije pripadnika romske nacionalne manjine

Pokazatelji u inka:

- a) U inkovitije pra enje položaja romske nacionalne manjine na terenu, u inkovitije rješavanje problema s kojima se susre e romska nacionalna manjina vezano za sve pojavne oblike diskriminacije

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

7.2.2.1. Uspostaviti i osigurati sustavnu komunikaciju i prenošenje informacija o stanju ljudskih prava pripadnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj izme u nadležnih tijela na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini te predstavnika romske nacionalne manjine	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU, JL/P(R)S, vije ima i predstavnicima romske nacionalne manjine i udrugama koje djeluju na podru ju zaštite ljudskih prava romske nacionalne manjine
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj održanih sastanaka • Broj predstavnika TDU koji su prisustvovali sastancima • Broj pripadnika romske nacionalne manjine
Provedba mjere:	<p>Vlada Republike Hrvatske osnovala je Povjerenstvo za pra enje provedbe Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (NN 86/13, 126/13 i 40/14) u daljnjem tekstu Povjerenstvo) u svrhu pra enja provedbe cjelokupnog operativnog dijela Strategije. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 3. listopada 2013. godine donijela Rješenje o imenovanju predsjednice, zamjenika predsjednice i lanova Povjerenstva. Povjerenstvo se sastoji od 16 lanova, od kojih je 8 iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Predsjednik Povjerenstva je jedan od potpredsjednika Vlade RH, zamjenik predsjednika je zastupnik romske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, a lanovi Povjerenstva su iz reda predstavnika nadležnih državnih tijela i istog broja predstavnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.</p> <p>Zada e Povjerenstva su: sustavno pra enje i koordiniranje provedbe Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma; predlaganje mjera za unaprje enje provo enja Strategije i Akcijskog plana; izrada preporuka, mišljenja, stru nih obrazloženja i izvješ a, te smjernica u vezi s provedbom Strategije; predlaganje izmjena i dopuna Strategije; pra enje rasporeda i utroška sredstava za provo enje Strategije za koju se sredstva izdvajaju iz državnog prora una; raspodjeljivanje financijskih sredstva za rješavanje problema i teško a života pripadnika romske nacionalne manjine. Sukladno Odluci o osnivanju Povjerenstva u rad Povjerenstva mogu se uklju iti i predstavnici drugih tijela i institucija, odnosno stru njaci koji nisu lanovi Povjerenstva, ukoliko za to postoji potreba. Administrativno-stru ne poslove za Povjerenstvo obavlja Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.</p> <p>Povjerenstvo za pra enje provedbe Nacionalnog programa za Rome⁴, održalo je etvrtu sjednicu 8. ožujka 2013. godine, na kojoj je usvojilo prijedlog Izvješ a o provo enju Akcijskog plana Desetlje a za uklju ivanje Roma za 2011. i 2012. godinu, te prijedlog Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2015. godine.</p> <p>Povjerenstvo za pra enje provedbe Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine održalo je dvije sjednice u 2013. godini. Na istima je usvojilo kriterije za utvr ivanje financijske pomo i za romsku nacionalnu manjinu, za razdoblje od 2013. do 2015. godine, te je donijelo Odluku o raspodjeli financijskih sredstava za romsku nacionalnu manjinu u 2013. godini u ukupnom iznosu od 640.000,00 kuna.</p>

⁴ Povjerenstvo za pra enje Nacionalnog programa za Rome održalo je zadnju sjednicu 8. ožujka 2013. godine

Posebni cilj 3: Osigurati i unaprijediti provedbu antidiskriminacijskog zakonodavstva od strane nadležnih tijela na svim razinama (nacionalna/regionalna/lokalna) i provedba svih ostalih propisa i zakona uz primjenu antidiskriminacijskih na elu (obrazovanje, stanovanje, zdravstvo, zapošljavanje)

Pokazatelji u inka:

- a) Povećanje stope rješavanja predmeta vezanih uz diskriminaciju Roma
- b) Skraćivanje vremena trajanja postupaka vezanih uz diskriminaciju Roma pred sudom

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

7.2.3.1 Unaprjeđenje djelotvornosti rada nadležnih tijela u identificiranju, sprečavanju i suzbijanju pojava oblika diskriminacije romske nacionalne manjine putem jačanja administrativnih kapaciteta nadležnih službi kroz obrazovanje odgovarajućih kadrova o svim oblicima diskriminacije i mehanizmima njihovog suzbijanja te jačanje nadzora nad provedbom antidiskriminacijskog zakonodavstva vezano za romsku nacionalnu manjinu	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj provedenih edukacija • Broj sudionika na edukacijama
Provedba mjere:	<p>ULJPPNM je organizirao edukaciju za suce o EU i nacionalnom anti-diskriminacijskom zakonodavstvu u Osijeku. Također, ULJPPNM provodio je edukaciju za članove i članice povjerenstva za ravnopravnost spolova, koordinacija za ljudska prava i vijeća nacionalnih manjina u Puli.</p> <p>Nadalje, u travnju 2013. godine donesen je novi Nacionalni program zaštite i promicanja ljudskih prava za razdoblje od 2013. do 2016. godine koji je područje suzbijanja rasne i druge diskriminacije prepoznao kao prioritetno područje te je u skladu s time osmišljen niz mjera u cilju jačanja provedbe zakonskih anti-diskriminacijskih odredbi.</p> <p>ULJPPNM je tijekom 2013. godine provodio projekt „Potpora borbi protiv zločina iz mržnje“ uz financijsku potporu British Councila. Projekt je usmjeren na izobrazbu djelatnika i djelatnica svih ključnih institucija u suzbijanju zločina iz mržnje, prvenstveno policijskih službenika, državnih odvjetnika, sudaca, predstavnika organizacija civilnoga društva.</p> <p>U okviru projekta održan je 28. lipnja 2013. godine na Filozofskom fakultetu u Rijeci okrugli stol pod nazivom „Suzbijanje i prevencija zločina iz mržnje u Republici Hrvatskoj“. Nadalje, u organizaciji ULJPPNM-a u Zagrebu je u prostorijama Tribina grada Zagreba 08. srpnja 2013. održan okrugli stol pod nazivom „Prevencija i suzbijanje govora mržnje na sportskim natjecanjima“. Također, unutar projekta organizirane su dvije edukacije na kojima su sudjelovali policijski službenici, državni odvjetnici, suci i predstavnici organizacija civilnog društva.</p>
7.2.3.2. Vođenje baze podataka o sudskim postupcima vođenima temeljem Zakona o suzbijanju diskriminacije	
Nositelj:	Ministarstvo pravosuđa

	<u>Sudionici u provedbi:</u> Sudovi
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja (godina dana) • Broj neriješenih predmeta diskriminacije na kraju svakog razdoblja (godina dana) • Trajanje svakog postupka vezanog uz diskriminaciju pred sudom (do 12 mjeseci/preko 12 mjeseci)
Provedba mjere:	<p>Omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja (godina dana): prema izvješ u Ministarstva pravosu a primljeno je 113, a riješeno 85 predmeta, u odnosu na 2012. kada je primljeno 132, a riješeno 57 predmeta .</p> <p>Broj neriješenih predmeta diskriminacije na kraju svakog razdoblja (godina dana): 198 predmeta, u odnosu na 2012. kada je broj neriješenih predmeta bio .</p> <p>Trajanje svakog postupka vezanog uz diskriminaciju pred sudom (do 12 mjeseci/preko 12 mjeseci): 65 do 12 mjeseci, 20 preko 12 mjeseci, dok su u 2012. godini 44 slu aja trajala do 12 mjeseci, a 12 slu ajeva preko 12 mjeseci.</p> <p>Prema izvješ u Ministarstva pravosu a mjera se provodi, ali se u Obrascu za pra enje predmeta vezanih za diskriminaciju i osnove diskriminacije kao osnove diskriminacije navode one iz Zakona o suzbijanju diskriminacije (NN 85/08, 112/09) u kojima pripadnost romskoj nacionalnoj manjini nije posebno navedena ve se kao osnova diskriminacije navodi etni ka pripadnost odnosno nacionalno podrijetlo.</p>
7.2.3.3. Pra enje statistike o zlo inima iz mržnje	
Nositelj:	ULJPPNM
	<u>Sudionici u provedbi:</u> MUP, DORH, Ministarstvo pravosu a, sudovi
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja (godina dana) • Broj neriješenih predmeta zlo ina iz mržnje na kraju svakog razdoblja (godina dana) • Trajanje svakog postupka vezanog uz zlo in iz mržnje pred sudom (do 12 mjeseci/preko 12 mjeseci)
Provedba mjere:	<p>Omjer pristiglih i riješenih predmeta unutar jednog razdoblja (godina dana): primljeno 17 predmeta, a riješeno 14, u odnosu na 2012. kada je primljeno 6, a riješeno 19 predmeta.</p> <p>Broj neriješenih predmeta zlo ina iz mržnje na kraju svakog razdoblja (godina dana): 11 predmeta, u odnosu na 2012. kada je broj neriješenih predmeta bio 8.</p> <p>Trajanje svakog postupka vezanog uz zlo in iz mržnje pred sudom (do 12 mjeseci/preko 12 mjeseci): do 12 mjesec 8 predmeta, preko 12 mjeseci 6 predmeta, dok je u 2012. godini 13 slu ajeva trajalo do 12 mjeseci, a 7 slu ajeva preko 12 mjeseci.</p> <p>Ministarstvo unutarnjih poslova identificiralo je 35 zlo ina iz mržnje u 2013. godini, ve inom usmjerenih prema pripadnicima srpske nacionalne manjine (19), nešto manje Romima (4) i LGBT osobama (2). Prema izvješ u MUP-a od 4 identificirana kaznena djela zlo ina mržnje prema Romima, 3 su uspješno razriješena. Prema podacima DORH-a zbog prekvalifikacije odre enih kaznenih djela te direktnog obra anja DORH-u u 2013. godini zabilježeno je 57 identificiranih kaznenih djela. Tako er, žrtve su u najve em broju pripadnici nacionalnih manjina i osobe druga ije spolne orijentacije. Primije en je i novi trend koji se odnosi na kaznena djela</p>

	<p>koja se ine putem društvenih mreža i portala.</p> <p>Prema podacima Ministarstva pravosu a vezano uz kaznene predmete, u 2013. godini primljeno je 17 predmeta u rad (rasa ili boja kože – 2, etni ka pripadnost – 6, vjera – 1, nacionalno podrijetlo – 7, ostalo – 1). Ukupno je riješeno 14 predmeta (doneseno je 8,5 osu uju ih presuda i 5,5 osloba aju ih presuda), dok se 3 osu uju e presude odnose na kazneno djelo zlo ina iz mržnje zbog etni ke pripadnosti, što je više nego u 2012. kada je bila 1 takva presuda, a 2 osu uju e presude se odnose na kazneno djelo zlo ina iz mržnje zbog nacionalnog podrijetla što je manje nego u 2012. kada su bile 3 takve presude.</p> <p>U odnosu na prekršajna djela posebno ozna ena uz motiv mržnje, u 2013. godini je bilo ukupno 23 takvih djela, što je manje nego u 2012. kada ih je bilo 37. Jedan optužni prijedlog je odba en, donesena je 1 odbijaju a ili osloba aju a presuda, te je doneseno 9 pravomo nih presuda i izre eno 8 sankcija.</p> <p>Mjera se provodi, ali se u Obrascu za pra enje predmeta vezanih za kazneno djelo zlo in iz mržnje, sukladno Kaznenom zakonu (NN 125/11, 144/12), zlo in iz mržnje prati kao kazneno djelo po injeno na temelju nacionalne pripadnosti odnosno etni kog podrijetla, dok pripadnost romskoj nacionalnoj manjini nije posebno navedena.</p>
--	---

Posebni cilj 4: Smanjiti pojavnost nasilni kog ponašanja prema Romima djelovanjem policije

Pokazatelji u inka:

- a) Smanjenje stope nasilni kog ponašanja i rasno motiviranog nasilja - zlo ina iz mržnje
- b) Smanjenje pojavnosti nasilja nad Romima unutar romskih zajednica
- c) Smanjenje stope pojavnosti kaznenih djela i prekršaja po injenih od strane Roma

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

7.2.4.1. Postizanje ve e djelotvornosti policije u otkrivanju i spre avanju nasilja nad Romima i nasilja u romskim zajednicama implementacijom Strategije djelovanja „Policija u zajednici“, odnosno izgradnjom sustava prevencije kriminaliteta	
Nositelj:	MUP u suradnji s pripadnicima romske zajednice, udruge
	<i>Sudionici u provedbi:</i> Ravnateljstvo policije, policijske uprave
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta razriješenih kaznenih djela • Broj i vrsta prekršaja
Provedba mjere:	U 2013. godini MUP je evidentirao ukupno 84 prijavljenih kaznenih djela na štetu Roma, 136 kaznenih djela unutar romske

	<p>zajednice i 1.006 kaznenih djela počinjenih od strane Roma, što je povećanje u odnosu na 2012. godinu kada je MUP evidentirao ukupno 66 prijavljenih kaznenih djela na štetu Roma, 135 kaznenih djela unutar romskih zajednica i 978 kaznenih djela počinjenih od strane Roma. U istom razdoblju evidentirana je ukupno 57 prijavljenih prekršaja na štetu Roma, 326 prekršaja unutar romskih zajednica i 1.068 prekršaja počinjenih od strane Roma, što predstavlja smanjenje u odnosu na 2012. godinu kada su ukupno 92 prijavljena prekršaja na štetu Roma, 406 prekršaja unutar romskih zajednica i 1.354 prekršaja počinjenih od strane Roma.</p>
<p>7.2.4.2. Poticanje Roma na prijavljivanje rasnog i drugih oblika nasilja prema Romima te evidentiranje i statističko praćenje broja takvih incidenata, s ciljem sprečavanja i smanjivanja kažnjivih radnji i rasno motiviranog nasilja – zločina iz mržnje</p>	
Nositelj:	<p>MUP i ULJPPNM u suradnji s pripadnicima romske zajednice</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Ravnateljstvo policije, policijske uprave u suradnji s pripadnicima romske zajednice</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj razriješenih kaznenih djela – zločina iz mržnje na štetu pripadnika romske zajednice
Provedba mjere:	<p>Prema izvješću u MUP-a od ukupno 4 kaznena djela zločina iz mržnje evidentirana tijekom 2013. godine uspješno su razriješena 3 kaznena djela, dok se u 2012. godini u evidenciji MUP-a navode 2 kaznena djela – zločina iz mržnje počinjena na štetu pripadnika romske nacionalne manjine.</p>
<p>7.2.4.3. Stručno usavršavanje policijskih službenika Ministarstva unutarnjih poslova u provedbenju mjera iz “Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje“, njihova senzibilizacija u pogledu rada s manjinskim skupinama, posebice pripadnicima romske zajednice, u cilju boljeg međusobnog razumijevanja i uvažavanja te sprečavanja svih oblika diskriminacije.</p>	
Nositelj:	<p>MUP s ostalim TDU i organizacijama te pripadnicima romske zajednice</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> Ravnateljstvo policije, policijske uprave</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj policijskih službenika stručno usavršavanih u provedbenju mjera iz Protokola o postupanju u slučaju zločina iz mržnje • Broj održanih edukacija
Provedba mjere:	<p>Prema izvješću u MUP-a edukacija na ovu temu provodi se kontinuirano za polaznike temeljne policijske obuke te policijske službenike kroz programe specijalizacije i stručnog usavršavanja u Policijskoj akademiji. U 2013. godini na Tečaju granične policije, Tečaju prometne policije, Tečaju za kontakt policiju i Specijalisti komiteaju za maloljetničku delikvenciju na štetu obitelji i mladeži održan je kolegij na temu zločina iz mržnje (u trajanju od 3 sata) za ukupno 412 policijskih službenika. Također, djelatnici Policijske akademije sudjelovali su na seminaru „Podrška borbi protiv zločina iz mržnje“, 6. i 7. veljače 2013. godine u Zagrebu u organizaciji ULJPPNM-a. U studenom 2013. godine, dr. Phyllis Gerstenfeld, profesorica na Katedri kaznenog prava na Državnom sveučilištu Kalifornije Stanislaus, održala je predavanje na temu zločina iz mržnje za studente i nastavnike stručnog i specijalističkog studija kriminalistike i zainteresirane policijske službenike.</p> <p>U svibnju 2013. godine u Policijskoj akademiji održana deseta završna komponenta preventivnog programa „Imam izbor“. Ovaj program MUP je provodio s partnerima sukladno Nacionalnoj strategiji za uključivanje Roma. Projektu je pristupila i Udruga Roma „Ne boj se – Madara“ te stotinu djece iz Osnovne škole Kuršanec s učiteljicama. Polaznici su djeci prikazali jedan dan obuke, s treningom borilačkih vještina, radnom sa službenim psima, vježbama vožnje motocikala i kriminalističkih tehnika postupaka.</p>

	Projekt „Imam izbor“ policiju predstavlja kao prijatelja i dje je pomaga a, sa željom da sprije i me uvršnja ko nasilje, nasilje u obitelji i nasilje nad ženama. MUP je u 2012. godini evidentirao 546 educiranih policijskih službenika i ukupno 76 sati kolegija.
7.2.4.4 . Ja anje proaktivnog rada policijskih službenika pri otkrivanju slu ajeva trgovanja djecom unutar romske populacije	
Nositelj:	MUP <i>Sudionici u provedbi:</i> Ravnateljstvo policije, policijske uprave
Pokazatelj rezultata:	• Broj identificirane djece žrtava trgovanja ljudima unutar romske populacije
Provedba mjere:	Prema izvješ u MUP-a tijekom 2013. godine identificirane su 4 žrtve trgovanja ljudima unutar romske populacije, od ega su dvije žrtve državljan RH, jedna žrtva državljanin Makedonije i jedna žrtva državljanin Bosne i Hercegovine, dok u 2012. godini nije evidentirano ni jedno kazneno djelo trgovanja djecom unutar romske populacije prema evidenciji MUP-a.
7.2.4.5. Ja anje programa u zajednici u cilju podizanja svijesti o problematici i pojavnim oblicima trgovanja djecom	
Nositelj:	ULJPPNM
Pokazatelj rezultata:	• Broj provedenih aktivnosti za podizanje svijesti o problematici i pojavnim oblicima trgovanja djecom
Provedba mjere:	Tijekom 2013. godine Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje — CESI, zajedno s Veleposlanstvom Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, Pravobraniteljicom za ravnopravnost spolova, MUP-om te ULJPPNM-om pokrenuo je i u Hrvatskoj kampanju „Dvije djevoj ice“. U samu kampanju do sada je uklju eno 13 europskih država. U Hrvatskoj je kampanja službeno zapo ela 17. rujna 2013. u Zagrebu. U sklopu kampanje održane su razne aktivnosti, uklju uju i: 7. Zagreb, 3.6.2013., na Fakultetu politi kih znanosti održana je tribina na kojoj su sudjelovali gosti predava i s Filozofskog fakulteta, MUP-a te Centra za žene žrtve rata „Rosa“. 8. Zagreb, 17.9.2013., uprili ena je promocija Kampanje u kino dvorani X. gimnazije Ivan Supek, u sklopu koje je u enicama etvrutih razreda prikazan kratki film „Dvije djevoj ice“ uz diskusiju na temu trgovanja ljudima. Promociji su pored predstavnika MUP-a, nazo ili NJ.E. g. David Slinn, veleposlanik Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske, autorica filma Ruth Beni te predstavnici CESI-a. 9. Krapina, 6.11.2013., u Srednjoj škofi Krapina održana je radionica namijenjena nastavnicima i stru nim suradnicima osnovnih i srednjih škola. 10. Šibenik, 29.11.2013., nakon edukacija u enika završnih razreda Srednje strukovne škole, u centru grada, u enici su uz podjelu pripremljenih paketa senzibilizirali gra ane na opasnost trgovanja ljudima. 11. Grani ni prijelaz Bajakovo — Batrovci, 17.10.2013., obilježen je Europski dan borbe protiv trgovanja ljudima, kojom prilikom je predstavljena i kampanja „Dvije djevoj ice“, gdje se putnike koji su se zatekli na tom grani nom prijelazu senzibiliziralo o problemu trgovanja ljudima. Aktivnost je provedena u suradnji s policijom Republike Srbije u kojoj su sudjelovali glavni ravnatelj policije Republike Hrvatske g. Vlado Domini te direktor policije Republike Srbije g. Milorad Veljovi . 12. Zagreb, 3.12.2013., u osnovnoj školi Dobriša Cesari održana je edukacija u enika i tematsko senzibiliziranje gra ana dok je predstavljanju kampanje pored predstavnika Ravnateljstva policije, Ministarstva unutarnjih poslova, Policijske uprave zagreba ke, Grada Zagreba tj. Službe za promicanje ljudskih prava i ravnopravnosti spolova, odnose s nacionalnim

<p>manjinama i vjerskim zajednicama i razvoj civilnog društva te CESI-a sudjelovala i udruga Roma „Ne Boj Se — Madara”. Navedeni preventivni programi bili ciljano usmjereni na rad s populacijom od 13 do 17 godina starosti. Tako er, u sklopu redovitih aktivnosti ULJPPNM-a na obrazovanju ciljanih skupina o ovoj problematici, u velja i 2013. održano je predavanje predstavnice Ureda o fenomenu trgovanja ljudima na Pravnom Fakultetu u Zagrebu u organizaciji ELSE. Predavanju su prisustvovali studenti Pravnog fakulteta.</p>
--

7.3 POMO U OSTVARIVANJU PRAVA

Op i cilj: Omogu iti romskoj populaciji, koja se iz razli itih razloga ne obra a nadležnim tijelima, dostupnost informacija, pravnih savjeta i pravne pomo i

Posebni cilj 1: Pove ati dostupnost besplatne pravne pomo i Romima sukladno Zakonu o besplatnoj pravnoj pomo i

Pokazatelji u inka:

- a) Porast udjela pripadnika romske zajednice koji su zatražili i ostvarili besplatnu pravnu pomo

Ministarstvo pravosu a nije u mogu nosti pružiti podatak o udjelu pripadnika romske zajednice koji su zatražili i ostvarili besplatnu pravnu pomo u 2013. jer se u informacijskom sustavu besplatne pravne pomo i ne vodi statistika po pripadnosti nacionalnoj manjini, ve samo po državljanstvu podnositelja zahtjeva.

7.3.1.1. Edukacija pružatelja pravne pomo i, nadležnih tijela i pripadnika romske nacionalne manjine kroz tematske okrugle stolove i javne tribine o Zakonu o besplatnoj pravnoj pomo i	
Nositelj:	Ministarstvo pravosu a, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za op u upravu Grada Zagreba, MUP
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj održanih okruglih stolova i tribina
Provedba mjere:	<p>Broj održanih okruglih stolova i tribina: prema izvješ u Ministarstva pravosu a održan je Okrugli stol na temu prijedloga Zakona o besplatnoj pravnoj pomo i pri Ministarstvu pravosu a uz sudjelovanja 30-ak osoba. Tom prilikom su predstavnici nadležnih institucija te predstavnici udruga iznijeli svoje prijedloge i mišljenja na predloženi nacrt zakona.</p> <p>Prema zaprimljenom izvješ u Ministarstvo pravosu a je u razdoblju od 4. lipnja 2013. do 19. lipnja 2013. provelo savjetovanje sa zainteresiranom javnoš u o Nacrtu prijedloga Zakona o besplatnoj pravnoj pomo i koji je stupio na snagu 1. sije nja 2014.</p> <p>Na temelju analize odredaba Zakona o besplatnoj pravnoj pomo i (NN, br. 62/08, 44/11, 81/11), aktualnog stanja u pružanju besplatne pravne pomo i, te financijskih podataka o sredstvima utrošenim na izravno financiranje besplatne pravne pomo i, utvr eno je da je sustav besplatne pravne pomo i mogu e unaprijediti sa stanovišta ciljanih skupina kojima je namijenjen, osobito sa stanovišta potreba socijalno ugroženih osoba za pravnim informiranjem i savjetovanjem (tzv. primarnom pravnom pomo i).</p>

Posebni cilj 2: Povećanje vidljivosti instrumenata besplatne pravne pomoći

Pokazatelji u inka:

- a) Stopa korištenja besplatne pravne pomoći od strane pripadnika romske nacionalne manjine

Ministarstvo pravosuđa nije u mogućnosti pružiti podatak o udjelu pripadnika romske zajednice koji su zatražili i ostvarili besplatnu pravnu pomoć u 2013. jer se u informacijskom sustavu besplatne pravne pomoći ne vodi statistika po pripadnosti nacionalnoj manjini, već samo po državljanstvu podnositelja zahtjeva.

7.3.2.1. Povećanje vidljivosti besplatne pravne pomoći putem informiranja javnosti putem brošure, info letaka i plakata koji će se distribuirati centrima za socijalnu skrb, HZMO-u, HZZ-u te putem mobilnih timova direktno na terenu	
Nositelj:	Ministarstvo pravosuđa, uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za opću upravu Grada Zagreba, mobilni timovi <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, HZMO, HZZ, prvostupanjski sudovi
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Izrađena brošura • Izrađeni i distribuirani info-letci • Izrađeni i distribuirani plakati
Provedba mjere:	Prema izvješću u Ministarstva pravosuđa mjera nije provedena jer je u 2013. godini Ministarstvo pravosuđa pristupilo izradi novog Zakona koji je stupio na snagu 1. siječnja 2014. godine.

Posebni cilj 3: Podizanje razine dostupnosti besplatne pravne pomoći Romima, osobito u slučaju postojanja sumnje da su žrtve diskriminacije povećanjem dostupnosti pomoći u ostvarivanju prava te povećanjem vidljivosti besplatne pravne pomoći

Pokazatelji u inka:

- a) Promijenjena percepcija o dostupnosti besplatne pravne pomoći: Ministarstvo pravosuđa nije u mogućnosti prikupiti navedeni podatak jer nije u mogućnosti pratiti isti.
- b) Povećanje stope korištenja besplatne pravne pomoći: Prema izvješću u Ministarstva pravosuđa u 2012. podneseno je ukupno 7117 zahtjeva za odobravanje pravne pomoći, od čega je odobreno 5097 zahtjeva, a u 2013. podneseno je ukupno 7938 zahtjeva za odobravanje pravne pomoći, od čega je odobreno 5053 zahtjeva.

7.3.3.1. Provođenje aktivnosti usmjerenih na informiranje romske populacije o mogućnostima koje pruža Zakon o besplatnoj pravnoj pomoći organiziranjem tematskih okruglih stolova koji bi sustav besplatne pravne pomoći približili građanima, uključujući i pripadnike romske nacionalne manjine	
Nositelj:	Ministarstvo pravosuđa, ULJPPNM

	<p><i>Sudionici u provedbi:</i> Uredi državne uprave u županijama, Gradski ured za op u upravu Grada Zagreba, ovlaštene udruge i prvostupanjski sudovi</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Broj organiziranih tematskih okruglih stolova ▪ Broj sudionika
Provedba mjere:	<p>Broj organiziranih tematskih okruglih stolova: 1 Broj sudionika: 30 Ministarstvo pravosu a je u razdoblju od 4. lipnja 2013. do 19. lipnja 2013. provelo savjetovanje sa zainteresiranom javnoš u o Nacrtu prijedloga Zakona o besplatnoj pravnoj pomo i koji je stupio na snagu 1. sije nja 2014. Na temelju analize odredaba Zakona o besplatnoj pravnoj pomo i (NN, br. 62/08, 44/11, 81/11), aktualnog stanja u pružanju besplatne pravne pomo i, te financijskih podataka o sredstvima utrošenim na izravno financiranje besplatne pravne pomo i, utvr eno je da je sustav besplatne pravne pomo i mogu e unaprijediti sa stanovišta ciljanih skupina kojima je namijenjen, osobito sa stanovišta potreba socijalno ugroženih osoba za pravnim informiranjem i savjetovanjem (tzv. primarnom pravnom pomo i).</p>

8. UNAPRJE ENJE PRIKUPLJANJA STATISTI KIH PODATAKA

Ocjena stanja

Glavni problemi povezani su s nepostojanjem u inkovitog i provedivog sustava prikupljanja podataka s ciljem pra enja provedbe mjera i postignutih u inaka, kako na razini posebnih ciljeva tako i na razini pojedinih mjera. Tako er, i dalje je primjetan problem prikupljanja podataka razvrstanih po etni koj pripadnosti, a dodatna otegotna okolnost je i injenica da se Romi esto nerado deklariraju kao pripadnici romskog naroda.

Velik dio mjera u ovom poglavlju zahtjeva dodatne financijske i administrativne resurse te je stoga njihova provedba u izvještajnom razdoblju bila djelomi no ograni ena. U pojedinim dijelovima ostvarene su pretpostavke za provedbu mjera. Tako je, npr. ULJPPNM u sklopu pripremi za provedbu projekata „Potpora nacionalnim manjinama na lokalnoj razini“ financiranog sredstvima IPA 2012 programa predvidio aktivnosti izrade atlasa romskih zajednica, ali i sustava obrazaca za e-pra enje koji bi po završetku projekta trebali olakšati prikupljanje podataka o provedbi politika u podru ju zaštite nacionalnih manjina, pa tako i Roma, s lokalne razine. Tako er, zna ajan je i doprinos Ureda UNDP-a u Hrvatskoj koji je proveo projekt izrade Atlasa romskih naselja Me imurske županije.⁵

Provedba mjera

Posebni cilj 1: Osigurati prikupljanje statisti kih podataka o romskoj nacionalnoj manjini u RH (uz poštivanje zaštite osobnih podataka) razvrstanih po spolu i dobi

Pokazatelji u inka:

- a) Izra en atlas mikroregija: Podaci e biti dostupni nakon provedbe mjere.
- b) Izra eni obrasci za prikupljanje i pra enje statisti kih podataka razvrstanih po spolu i dobi: Obrasci za izvještavanje izra eni; obrasci za prikupljanje i pra enje statisti kih podataka razvrstanih po spolu i dobi izraditi e se u narednom razdoblju.
- c) Dostupnost informacija o etni koj dimenziji provo enja prava i pružanja društvenih usluga
- d) Državna tijela, javne ustanove i službe te javnost imaju potpune i pouzdane informacije relevantne za kontrolu i suzbijanje diskriminacije
- e) Uspostavljena baza podataka

Podaci za dio pokazatelja u inka definiranih Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

⁵ <http://www.hr.undp.org/content/dam/croatia/docs/Research%20and%20publications/socialinclusion/UNDP-HR-ATLAS-ROMA-MEDJIMURJE-2014.pdf>

8.1.1. U suradnji s Državnim zavodom za statistiku, unutar svakog tijela državne uprave, u okvirima njegove nadležnosti izraditi ujedna ene obrasce za pra enje statisti kih podataka razvrstanih po spolu i dobi pripadnika romske nacionalne manjine, sa usporednim podacima u odnosu na ukupnu populaciju	
Nositelj:	ULJPPNM, TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku <i>Sudionici u provedbi:</i> TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku koji e pružiti metodološku pomo
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Izra eni obrasci za prikupljanje i pra enje statisti kih podataka • Uspostavljena baza podataka • Dostupnost informacija o etni koj dimenziji provo enja prava i pružanja društvenih usluga
Provedba mjere:	Rok za provedbu mjere definiran Akcijskim planom je kraj 2015. godine te stoga u 2013. godini mjera nije provedena u potpunosti. Me utim, poduzimane su pripremne radnje te je ULJPPNM je u suradnji s nezavisnim stru njacima razvio jedinstveni obrazac za izvještavanje o provedbi Akcijskog plana, posebno za tijela državne uprave i pojednostavljeni za JL/P(R)S. Tako er, održani su i inicijalni sastanci s Državnim zavodom za statistiku s ciljem uspostave suradnje te e ULJPPNM u narednom razdoblju pristupiti izradi ujedna enih obrazaca za pra enje statisti kih podataka. Nadalje, s obzirom na teku e aktivnosti Agencije Europske unije za temeljna prava, odnosno uspostavljene Radne skupine za pra enje integracije Roma u kojoj i RH sudjeluje, pri izradi obrazaca uzet e se u obzir i zahtjevi Europske unije u vezi s uspostavom ujedna enog sustava pra enja politika za integraciju Roma na razini Europske unije.
8.1.2. Izraditi i barem jednom godišnje ažurirati jedinstvenu bazu podataka o položaju Roma i Romkinja pri ULJPPNM, uklju uju i atlas mikroregija	
Nositelj:	ULJPPNM <i>Sudionici u provedbi:</i> TDU u suradnji s Državnim zavodom za statistiku koji e pružiti metodološku pomo
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Uspostavljena baza podataka
Provedba mjere:	Rok za provedbu mjere definiran Akcijskim planom je kraj 2015. godine te stoga u 2013. godini mjera nije provedena. Pretpostavke za provedbu mjere dijelom e se ostvariti provedbom IPA 2012 projekta „Potpora nacionalnim manjinama na lokalnoj razini“.

Posebni cilj 2: Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o stopama siromaštva, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji, obrazovanju i zapošljavanju te kvaliteti življenja romske populacije

Pokazatelj u inka:

- a) Rezultati kvalitativnog i kvantitativnog istraživanja o siromaštvu, materijalnoj i socijalnoj deprivaciji i kvaliteti života

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

8.2.1 Provoditi analize izvješća centara za socijalnu skrb i drugih tijela (obiteljskih centara, zdravstvenih ustanova, obrazovnih ustanova, organizacija civilnog društva)	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU <i>Sudionici u provedbi:</i> JL/P(R)S, vijeća romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	• Izrađena skupna izvješća
Provedba mjere:	Mjera nije izvršena zbog nedostatka financijskih sredstava te se provesti u narednom izvještajnom razdoblju.
8.2.2. Prikupljati podatke i provoditi ciljana istraživanja o učincima mjera socijalne zaštite, dostupnosti i učincima socijalnih usluga	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU <i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, policija, JL/P(R)S, udruge
Pokazatelj rezultata:	• Broj provedenih ciljanih istraživanja • Broj osoba romske nacionalne manjine uključeni u istraživanje prema dobi i spolu
Provedba mjere:	Mjera nije izvršena zbog nedostatka financijskih sredstava te se provesti u narednom izvještajnom razdoblju.
8.2.3. Provoditi longitudinalna istraživanja s ciljem praćenja pokazatelja vezanih uz socijalni status Roma i Romkinja	
Nositelj:	ULJPPNM u suradnji s nadležnim TDU <i>Sudionici u provedbi:</i> Znanstvene institucije u suradnji s romskim udrugama i JL/P(R)S
Pokazatelj rezultata:	• Broj i vrsta longitudinalnih istraživanja • Broj osoba romske nacionalne manjine uključeni u istraživanje prema dobi i spolu
Provedba mjere:	Mjera nije izvršena zbog nedostatka financijskih sredstava te se provesti u narednom izvještajnom razdoblju.
8.2.4. Kontinuirano pratiti pružanje pomoći i socijalne skrbi od strane jedinica lokalne samouprave	
Nositelj:	JLS u suradnji s centrima za socijalnu skrb
Pokazatelj rezultata:	• Broj pripadnika romske nacionalne manjine korisnika raznih prava i vrsta korištenih prava
Provedba mjere:	Prema dostavljenim izvješćima JLS pojedine jedinice kontinuirano prate pružanje pomoći i socijalne skrbi od strane JLS (npr. Općina Jagodnjak u 2013. godini pružila je iz općinskog proračuna ukupno 4.850,00 kn jednokratnih financijskih pomoći za 13 osoba romske nacionalne manjine).
8.2.5. Praćenje stanja u područjima socijalne skrbi kroz suradnju nadležnog centra za socijalni rad, vijeća odnosno predstavnika romske nacionalne manjine i nadležnog upravnog tijela jedinice lokalne samouprave	
Nositelj:	MSPM

	<i>Sudionici u provedbi:</i> Centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, JL/P(R)S, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	• Broj pripadnika romske nacionalne manjine korisnika raznih prava
Provedba mjere:	Broj pripadnika romske nacionalne manjine korisnika raznih prava: prema izvješću u MSMP-a tijekom 2013. godine prema podacima dobivenim od centara za socijalnu skrb s najvećim brojem pripadnika romske nacionalne manjine (CZSS Beli Manastir, CZSS Pakovec, CZSS Turčevac, CZSS Rijeka, CZSS Sisak i CZSS Slavonski Brod) bilo je ukupno 14.494 primatelja prava iz sustava socijalne skrbi od čega: 8.759 osoba koje su primale pomoć za uzdržavanje, 594 korisnika pomoći za podmirenje troškova stanovanja, 1.679 korisnika jednokratne pomoći, 2.454 korisnika potpore za obrazovanje, 120 primatelja osobne invalidnine, 460 primatelja doplatka za pomoć i njegu, 11 roditelja sa statusom roditelja njegovatelja ili sa statusom njegovatelja, 15 osoba koje primaju naknadu do zaposlenja, 3 osobe koje su primile uslugu pomoći i njege u kući, 137 osoba koje su primile stručnu pomoć u obitelji, 13 djece koja su primila uslugu rane intervencije, 5 djece koja su primila uslugu integracije, 33 osobe koje su dobile uslugu boravka te 211 osoba koje su dobile uslugu smještaja.
8.2.6. Provesti snimku stanja problematike romske populacije na području jedinica lokalne samouprave (atlas mikroregija)	
Nositelj:	ULJPPNM <i>Sudionici u provedbi:</i> MSPM, JL/P(R)S, centri za socijalnu skrb, obiteljski centri, vijeća i predstavnici romske nacionalne manjine, udruge
Pokazatelj rezultata:	• Izvješća o provedenim snimkama stanja u romskim zajednicama
Provedba mjere:	Rok za provedbu mjere definiran Akcijskim planom je kraj 2015. godine te stoga u 2013. godini mjera nije provedena. Tijekom 2013. godine ULJPPNM je provodio niz pripremljenih aktivnosti za provedbu mjere, s obzirom da će se ona većinom provesti u sklopu aktivnosti IPA 2012 projekta „Potpora nacionalnim manjinama na lokalnoj razini“. Nadalje, ULJPPNM je na svojim mrežnim stranicama objavio Atlas romskih naselja Međimurske županije, pilot projekt koji je provodio Ured UNDP-a u Republici Hrvatskoj.

Posebni cilj 3: Unaprijediti metodologiju prikupljanja podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije

Pokazatelj u inka:

- a) Broj i vrsta metoda i alata za prikupljanje podataka o zdravlju, zdravstvenim navikama i drugim zdravstvenim pokazateljima romske populacije

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelj u inka ili uspostaviti mehanizme koji će omogućiti prikupljanje podataka po trenutno definiranom pokazatelju.

8.3.1. Provoditi analize izvješća patronažnih službi, obiteljskih liječnika, specijalista i drugih stručnih službi

Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Izraena skupna izvješća
Provedba mjere:	Mjera nije izvršena zbog nedostatka financijskih sredstava te se provesti u narednom izvještajnom razdoblju.
8.3.2. Prikupljati podatke i provoditi ciljana istraživanja o zdravstvenim navikama, zdravlju, korištenju zdravstvene zaštite i broju neosiguranih osoba	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, druga državna tijela i uredi, JL/P(R)S i druge udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj provedenih ciljanih istraživanja • Broj osoba iz romske zajednice uključeni u istraživanje prema dobi i spolu
Provedba mjere:	Mjera nije izvršena zbog nedostatka financijskih sredstava te se provesti u narednom izvještajnom razdoblju.
8.3.3. Provoditi longitudinalna istraživanja s ciljem praenja pokazatelja vezanih uz promjene zdravstvenih navika i zdravstvenog statusa	
Nositelj:	Ministarstvo zdravlja <i>Sudionici u provedbi:</i> HZJZ, županijski zavodi za javno zdravstvo, Zavod za javno zdravstvo Grada Zagreba, ULJPPNM, druga državna tijela i uredi, romske i druge udruge
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj i vrsta longitudinalnih istraživanja • Broj osoba iz romske zajednice uključeni u istraživanje prema dobi i spolu • Uestalost pojavnosti nasljednih bolesti, naješe zastupljene bolesti i smrtnost unutar romske populacije u odnosu na vrstu bolesti
Provedba mjere:	Mjera nije izvršena zbog nedostatka financijskih sredstava te se provesti u narednom izvještajnom razdoblju.

Posebni cilj 4: Unaprijediti metode praenja uključivanja, zastupljenosti i sudjelovanja romske nacionalne manjine u društvenom, političkom i kulturnom životu zajednice

Pokazatelj uinka:

- a) Izraena analiza društvene i političke uključivosti Roma na temelju obrazaca za prikupljanje i praenje podataka
- b) Ostvarivanja prava na zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavničkim tijelima

Podaci za pokazatelj u inka definiran Akcijskim planom nisu dostupni. U narednom razdoblju potrebno je redefinirati pokazatelje u inka ili uspostaviti mehanizme koji e omogu iti prikupljanje podataka po trenutno definiranim pokazateljima.

8.4.1. Izrada analiza o udjelu romske nacionalne manjine u stanovništvu, razvrstano po rodnoj pripadnosti, na lokalnoj i regionalnoj razini u odnosu na zastupljenost u predstavni kim tijelima JL/P(R)S radi ostvarivanja prava zastupljenosti u predstavni kim i izvršnim tijelima JL/P(R)S propisanih Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina	
Nositelj:	Ministarstvo uprave u suradnji sa uredima državne uprave u županijama, Udrugom gradova i Udrugom op ina <i>Sudionici u provedbi:</i> Ministarstvo uprave
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ostvarivanje prava na zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavni kim i izvršnim tijelima JL/P(R)S – nakon lokalnih izbora 2013.
Provedba mjere:	<p>Ostvarena je zastupljenost romske nacionalne manjine u predstavni kim tijelima 10 JL/P(R)S i u izvršnim tijelima 2 JLS, a u 3 JLS zastupljenost u predstavni kim tijelima nije ostvarena.</p> <p>Mjera je planirana za II. i III. kvartal 2013., a izvršena je u IV. kvartalu nakon što su provedeni dopunski izbori za lanove predstavni kih tijela JLS iz reda pripadnika romske nacionalne manjine</p> <p>Ministarstvo uprave je temeljem navedenih odredbi Zakona o lokalnim izborima, prije održavanja lokalnih izbora u svibnju 2013. godine, utvrdilo to an broj lanova predstavni kih tijela jedinica samouprave koji se biraju iz reda pripadnika nacionalnih manjina te je, postupaju i sukladno odredbi lanka 103. stavka 3. Zakona, navedene podatke javno objavilo na svojim internetskim stranicama. Na taj su na in, prije održavanja lokalnih izbora, sva nadležna državna tijela i tijela jedinica samouprave te zainteresirana javnost bili upoznati s podacima o broju lanova predstavni kog tijela koji se bira iz reda pripadnika nacionalnih manjina u svakoj jedinici samouprave.</p> <p>Pripadnicima romske nacionalne manjine bilo je, temeljem Zakona i sukladno lokalnim statutima, zajam eno pravo na izbor ukupno 13 lanova predstavni kih tijela, u ukupno 11 JL/P(R)S.</p> <p>Pravo na izbor po jednog lana u predstavni kim tijelima op ina Kotoriba, Podturen, Peteranec i Petrijanec nisu ostvarili pripadnici romske nacionalne manjine te je Vlada Republike Hrvatske, odlukom od 1. kolovoza 2013. godine raspisala dopunski izbore za lanove op inskih vije a op ina Kotoriba, Podturen, Peteranec i Petrijanec iz reda pripadnika romske nacionalne manjine. Za dan provedbe izbora odre ena je nedjelja, 22. rujna 2013. godine. lana predstavni kog tijela na dopunskim izborima izabrali su samo pripadnici romske nacionalne manjine u Op ini Podturen, dok dopunski izbori u op inama Kotoriba, Peteranec i Petrijanec nisu održani iz razloga što nadležna povjerenstva nisu zaprimila niti jedan prijedlog kandidacijske liste.</p> <p>Pripadnici romske nacionalne manjine imali su na lokalnim izborima 2013. godine, sukladno Zakonu i statutima, pravo predložiti i izabrati kandidate za 2 zamjenika op inskog na elnika, u 2 op ine, što je i ostvareno.</p> <p>Od 12 izabranih pripadnika romske nacionalne manjine u izvršna i predstavni ka tijela JL/P(R)S, izabrana je samo jedna žena i to u predstavni ko tijelo op ine Mala Subotica.</p> <p>Zastupljenost nije u potpunosti ostvarena radi nepodnošenja kandidatura pripadnika romske nacionalne manjine u tri op ine.</p>

	Sredstva Državnog prora una u okviru redovne aktivnosti.
--	--

9. USKLAĐENOST PROGRAMA S MEĐUNARODNIM STANDARDIMA TE PRIHVATENIM UGOVORIMA NA PODRUČJU LJUDSKIH I MANJINSKIH PRAVA

Ocjena stanja

Prema izvješću u Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Republika Hrvatska u velikoj mjeri usklađena s međunarodnim standardima na ovom području, a posebice posljedno na napore koje ulaže te na status svog nacionalnog zakonodavstva i njegovu primjenu u praksi kao i na završetak pregovaračkog procesa. U 2013. Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je započelo je s internim konzultacijama oko skidanja rezerve na Europsku povelju o regionalnim ili manjinskim jezicima.

Provedba mjera

9.1.1. Kontinuirano praćenje ostvarivanja ljudskih i manjinskih prava Roma u skladu s međunarodnim standardima te prihvatanim ugovorima na području ljudskih i manjinskih prava te aktivno djelovanje u međunarodnim organizacijama (UN, VE, OEES) kao i kroz EU i njena tijela te agencije	
Nositelj:	MVEP, ULJPPNM <i>Sudionici u provedbi:</i> ostala TDU, sukladno djelokrugu nadležnosti prema istaknutim pitanjima koja se razmatraju
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ostvarena komunikacija s međunarodnim mehanizmima na području ljudskih prava, te povratne informacije (reakcije) na izvješća istih u dijelu u kojem se odnose na Rome i zaštitu njihova prava ▪ Aktivnosti poduzete na međunarodnoj razini, vezano uz pitanja zaštite Roma i njihovih prava
Provedba mjere:	<p>Prema zaprimljenom izvješću u Ministarstvo vanjskih i europskih poslova u skladu s vanjskopolitičkim djelovanjem na području zaštite i promocije ljudskih prava, nastavlja s aktivnim praćenjem razvoja i provedbe međunarodnih standarda na području ljudskih prava romske nacionalne manjine kao i aktivnim praćenjem rada regionalnih organizacija u čijem fokusu su teme vezane uz zaštitu prava Roma, a u kojem se smislu isti u aktualnosti kako slijedi:</p> <p>Vijeće Europe (VE) intenzivira aktivnosti na praćenju prava romske nacionalne manjine, te istima omogućuje njegovo sljedeće djelovanje i suradnju Republike Hrvatske:</p> <p>Stalno predstavništvo Republike Hrvatske pri VE (SPRH) nastavlja s praćenjem rada institucija koje u okviru VE kreiraju politike na području zaštite i promicanja prava romske nacionalne manjine. SPRH je kontinuirano izvješćivala nadležne resore o dokumentima koji se donose u VE kao i o tematskim događajima koji se tiču zaštite i promicanja prava romske nacionalne manjine te je također aktivno povratno djelovala pružanjem informacija o mjerama koje Hrvatska na nacionalnoj i međunarodnoj razini poduzima u implementaciji standarda na području zaštite i promicanja prava Roma. Nastavlja se i s redovitim sudjelovanjem u godišnjim raspravama vezanim za Europski forum za Rome (ERTF - međunarodna vladina organizacija koja ima sporazum s VE).</p>

ERTF je proveo unutarnju reformu, ali je zbog razmimoilaženja s Tajništvom VE i agresivnom kritikom predsjednika ERTF-a na ra un Tajništva VE i država lanice u pitanje dovedena obnova partnerskog sporazuma VE i ERTF-a, a emu su se zbog važnosti romskog pitanja usprotivile lanice, uklju uju i i SPRH. Slijedom navedenog, sporazum je obnovljen na (samo) godinu dana te e se njegovo daljnje produljenje razmotriti u kontekstu reforme i šire suradnje VE s romskim udrugama.

Tako er, generalni tajnik VE predstavio je Drugo izvješ e o provedbi Strazburške deklaracije o Romima koje sadrži više referenci na presude Europskog suda za ljudska prava kojima je u Hrvatskoj utvr eno kršenje ljudskih prava prema Romima (socijalna isklju enost i diskriminacija).

Hrvatska nastavlja s aktivnim djelovanjem u provedbi kampanje „Dosta“ kojom se promovira borba protiv diskriminacije Roma u Europi.

Vežano uz postoje u rezervu na lanak 7. stavak 5. Europske povelje o regionalnim ili manjinskim jezicima ukazuje se na to kako je Republika Hrvatska jedina stranka Povelje koja je uložila rezervu Povelju te kako se više puta od strane povjerenika za ljudska prava VE te pojedinih me unarodnih romskih udruga, a posebice ERTF-a pozivano na njeno povla enje, posebice u odnosu na romski jezik. U tom smislu, argumentacija je polazila od postoje eg standarda (odnosno zakonskog okvira) kao i prakti ne zaštite koju u Hrvatskoj romski jezik i njegovi govornici uživaju te se tako er u pozitivnom kontekstu ukazivalo na napore koje je Hrvatska u zaštiti romskog jezika uložila tijekom jednogodišnjeg predsjedavanja Dekadom Roma. U tom kontekstu, Ministarstvo je tijekom 2013. pokrenulo resorne konzultacije oko potrebe povla enja predmetne rezerve te je u tom smislu, ovisno od ishoda konzultacija, spremno pokrenuti i zakonsku proceduru kako bi se stekli uvjeti za primjenu odredbi Povelje na sve neteritorijalne jezike u Hrvatskoj, uklju uju i i romski jezik.

Ministarstvo je nastavilo s redovitim pra enjem komponente ljudske dimenzije unutar Organizacije za europsku suradnju i sigurnost.

Podsje a se na aktivno sudjelovanja hrvatskih predstavnika na godišnjim sastancima ljudske dimenzije u Varšavi (HDIM) na kojima se, izme u ostalog, zastupaju hrvatska stajališta na podru ju ljudskih prava, uklju uju i i zaštitu ljudskih prava Roma ta kojom se prilikom redovito izvješ uje o implementaciji ljudskih prava Roma kao i aktivnosti koje se provode na nacionalnoj razini.

MVEP tako er aktivno prati provedbu OESS-ovog Akcijskog plana za unaprje enje položaja Roma i Sinta unutar OESS. U tom smislu, Hrvatska je i bila me u onim zemljama koji su OESS-u dostavile izvješ e za njegov drugi sveobuhvatni dokument na podru ju provedbe ovog AP – opsežni „Status report, 2013“ te je, unutar tog izvješ a izme u samo nekolicine zemalja, izvijestila o situaciji na podru ju zlo ina iz mržnje za koji ima uspostavljen u i u praksi ve testiranu metodologiju pra enja.

U odnosu na EU: Ministarstvo daje punu potporu dokumentu “Okvir EU za nacionalne integracije Roma, do 2020” kojim se traži snaženje mjera na podru ju obrazovanja, zapošljavanja, zdravstva i stanovanja u kontekstu smanjivanja postoje eg jaza u odnosu na integraciju Roma, te njegovi predstavnici redovito sudjeluju na sastancima Radna skupina za ljudska prava Vije a EU (COHOM), na kojoj se raspravlja i o zaštiti ljudskih prava manjinskih pripadnika.

U odnosu na UN: Problematika prava nacionalnih manjina, uklju uju i i romsku, prati se na svim UN forumima, te Hrvatska podržava i glasa za sve inicijative koji pozitivno adresiraju odre ene manjinske aspekte (primjerice stigmatu i zlo in iz mržnje).

	<p>Ostalo:</p> <p>Hrvatska se pridruživala stajalištima i govorima Europske unije, koji su izme u ostalog na podru ju ljudskih prava odražavali i stanje prava romske nacionalne manjine.</p> <p>Hrvatska je predsjedavala „Desetlje em za Rome“ (do srpnja 2013.) te je aktivno pridonijela unaprje enju romskog pitanja na etiri glavna podru ja: obrazovanju, zapošljavanju, zdravstvu i stanovanju te potakla ostale vlade za ve i angažman u provedbi nacionalnih akcijskih planova Desetlje a.</p>
9.1.2. Pra enje politika prema Romima u drugim državama, posebice u regiji te snaženje bilateralnih odnosa u kontekstu rješavanja njihovih zajedni kih problema	
Nositelj:	MVEP, ULJPPNM
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Poduzete aktivnosti na bilateralnoj razini
Provedba mjere:	<p>Prema zaprimljenom izvješ u Ministarstvo vanjskih i europskih poslova kroz bilateralne kontakte s drugim zemljama, posebnu pozornost posve uje pitanjima zaštite prava nacionalnih manjina, uklju uju i i romsku nacionalnu manjinu.</p> <p>Ministarstvo redovito priprema, posreduje te koordinira aktivnostima vezanim za prikupljanje podataka i informiranje me unarodne javnosti o zaštiti prava nacionalnih manjina, uklju uju i i romsku nacionalnu manjinu, te je s tim aktivnostima nastavilo tijekom 2013.</p> <p>U kontekstu pra enja provedbe Zagreba ke deklaracije, predstavnik MVEP-a je 25. listopada 2013. u Podgorici, sudjelovao na Regionalnoj konferenciji o napretku i izazovima u podru ju civilne dokumentacije i registracije u jugo-isto noj Europi organiziranoj od strane Ministarstvo unutrašnjih poslova Crne Gore u suradnji s me unarodnim partnerima (EK, OESS i UNHCR), a na kojoj se raspravljalo o napretku koji je postignut dvije godine nakon njenog usvajanja u Zagrebu te poduzetim mjerama u vezi sa rješavanjem problema osoba u regiji, a koje nemaju dokumente (uklju ena romska populacija).</p>
9.1.3. Koordinacija pripreme nacionalnih izvješ a prema me unarodnim ugovorima na podru ju ljudskih prava, uklju uju i i izvješ ivanje prema Univerzalnom periodi kom pregledu Vije a za ljudska prava, u dijelu koji se odnosi na izvješ ivanje o ljudskim i manjinskim pravima Roma	
Nositelj:	<p>MVEP</p> <p><i>Sudionici u provedbi:</i> ostala TDU, sukladno djelokrugu nadležnosti prema istaknutim pitanjima koja se razmatraju</p>
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Broj provedenih aktivnosti u kontekstu izvještavanja ugovornih tijela
Provedba mjere:	<p>Prema zaprimljenom izvješ u Ministarstva vanjskih i europskih poslova, Republika Hrvatska je prethodno pripremila i nadležnim odborima na razmatranje uputila dva izvješ a Tre e i etvrto izvješ e po Konvenciji o pravima djeteta te Inicijalno izvješ e o pravima osoba s invaliditetom, a koja oba Izvješ a sadrže i informacije o napretku u zaštiti pripadnika romske nacionalne manjine prema specifi nim podru jima (za razdoblje koje se djelomi no odnosi i na razdoblje obuhva eno ovim izvješ em). U 2013. primila je i dopunska pitanja vezano uz pripreme za izvještavanje prema Konvenciji o pravima djeteta, na koja e se u 2014. odgovoriti u smislu dopune izvješ a s recentnim podacima.</p> <p>Republika Hrvatska je tako er u periodu 2010-2011, zaokružila svoje aktivnosti prema prvom ciklusu Univerzalnog periodi kog</p>

	<p>pregleda (UPR) – jedinstvenom procesu izvještavanja pred Vijećem za ljudska prava, a koji uključuje pregled stanja ljudskih prava u svim članicama Ujedinjenih naroda svake 4 godine (48 zemalja godišnje), pri čemu se svakoj zemlji pruža mogućnost da izvrši o mjerama koje se poduzimaju u cilju unapređenja i zaštite ljudskih prava te ispunjavanja međunarodnih obveza. Izvješće RH je uključivalo sva područja ljudskih prava, između kojih i promociju i zaštitu ljudskih prava pripadnika romske nacionalne manjine, te su sukladno postojećoj proceduri, Hrvatskoj upućene preporuke (ukupno 116). U tom kontekstu, preporučuje se nastavak provedbe mjera za suzbijanje diskriminacije protiv romske manjine, promicanje veće snošljivosti i razumijevanja među većinskim stanovništvom o pravima romske zajednice, jačanje napora u borbi protiv rasne diskriminacije, posebice protiv romske i srpske manjine i to posebice na područjima obrazovanja, zapošljavanja, stambenog zbrinjavanja, državljanstva i političke participacije kao i osnaživanje u inokovitosti pravnih i upravnih mjera namijenjenih suzbijanju svih oblika nasilja i diskriminacije protiv romske djece. Također su preporučeni dodatni napor za osiguranje romskih pomaga a u školi te promicanje međuetničkog sklada i snošljivosti u obrazovanju. Traži se i provedba mjera za jednaki pristup državljanstvu bez diskriminacije utemeljene na etnicitetu kao i puna provedba odredbi Ustavnog zakona o pravima nacionalnim manjina.</p> <p>Nastavno na preporuke UPR, MVEP je u 2013. u suradnji je s resornim tijelima koordiniralo pripremu te izradu tzv. „UPR MidTermReview“, odnosno „Međuzvješće prema UPR-u“ (objava na web stranici MVEP-a), a koje predstavlja cjelovito stanje prema svim preporukama iz prvog UPR ciklusa na sredini izvještajnog razdoblja. U tom smislu, Međuzvješće će biti i jedna od aktualnih i polaznih vrijednosti za pripremu UPR izvješća za drugi ciklus izvještavanja (u 2015.).</p>
9.1.4. Praćenje procesa usklađivanja zakonodavstva s međunarodnim standardima, s posebnim naglaskom na pravnu stevinu Europske unije	
Nositelj:	MVEP
Pokazatelj rezultata:	<ul style="list-style-type: none"> • Dopune i izmjene zakonodavstva
Provedba mjere:	U skladu sa svojim djelokrugom rada, Ministarstvo vanjskih i europskih poslova je koordiniralo izradu i pratilo provedbu Nacionalnog programa za pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji, a koji je na godišnjoj razini (za 2013.) uključivao i definiranje kratkoročnih i srednjoročnih mjera na području zaštite prava nacionalnih manjina, uključujući i Rome.

Povjerenstvo za pra enje provedbe Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje 2013.-2015.

Vlada Republike Hrvatske osnovala je Povjerenstvo za pra enje provedbe Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine (NN 86/13, 126/13 i 40/14) u daljnjem tekstu Povjerenstvo) u svrhu pra enja provedbe cjelokupnog operativnog dijela Strategije. Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 3. listopada 2013. godine donijela Rješenje o imenovanju predsjednice, zamjenika predsjednice i članova Povjerenstva. Povjerenstvo se sastoji od 16 članova, od kojih je 8 iz reda pripadnika romske nacionalne manjine.

Predsjednik Povjerenstva je jedan od potpredsjednika Vlade RH, zamjenik predsjednika je zastupnik romske nacionalne manjine u Hrvatskom saboru, a članovi Povjerenstva su iz reda predstavnika nadležnih državnih tijela i istog broja predstavnika romske nacionalne manjine u Republici Hrvatskoj.

Izmjenom i dopunom Odluke o osnivanju Povjerenstva predsjednica Povjerenstva je ujedno i Nacionalna koordinatorica Desetlje a za uklju ivanje Roma 2005. – 2015.

Zadane Povjerenstva su: sustavno pra enje i koordiniranje provedbe Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma; predlaganje mjera za unaprje enje provo enja Strategije i Akcijskog plana; izrada preporuka, mišljenja, stručnih obrazloženja i izvješ ta, te smjernica u vezi s provedbom Strategije; predlaganje izmjena i dopuna Strategije; pra enje rasporeda i utroška sredstava za provo enje Strategije za koju se sredstva izdvajaju iz državnog prora una; raspodjeljivanje financijskih sredstava za rješavanje problema i teško ta života pripadnika romske nacionalne manjine.

Sukladno Odluci o osnivanju Povjerenstva u rad Povjerenstva mogu se uklju iti i predstavnici drugih tijela i institucija, odnosno stručnjaci koji nisu članovi Povjerenstva, ukoliko za to postoji potreba.

Administrativno-stručne poslove za Povjerenstvo obavlja Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina.

Povjerenstvo za pra enje provedbe Nacionalnog programa za Rome⁶, održalo je četvrtu sjednicu 8. ožujka 2013. godine, na kojoj je usvojilo prijedlog Izvješ ta o provo enju Akcijskog plana Desetlje a za uklju ivanje Roma za 2011. i 2012. godinu, te prijedlog Akcijskog plana za provedbu Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2015. godine.

Povjerenstvo za pra enje provedbe Nacionalne strategije za uklju ivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine održalo je dvije sjednice u 2013. godini. Na istima je usvojilo kriterije za utvr ivanje financijske pomo i za romsku nacionalnu manjinu, za razdoblje od 2013. do 2015. godine, te je donijelo Odluku o raspodjeli financijskih sredstava za romsku nacionalnu manjinu u 2013. godini u ukupnom iznosu od 640.000,00 kuna. Sredstva su dodijeljena u svrhu sufinanciranja: sanacije deponija u romskom naselju Orehovica, projekta izgradnje komunalne infrastrukture u romskim naseljima Orehovica i Sitnice (u sklopu

⁶ Povjerenstvo za pra enje Nacionalnog programa za Rome održalo je zadnju sjednicu 8. ožujka 2013. godine

programa IPA 2008), ure enja pristupnog puta u romskom naselju u Kneževim Vinogradima, prijevoza djece romske nacionalne manjine predškolske dobi u Gradu Mursko Središ e, te na jednokratne financijske pomo i romskim obiteljima u svrhu lije enja, pokrivanja troškova deložacije, sanacije štete nastale elementarnom nepogodom (požar, poplava), školarine i stipendije.

Zaključak

Provedba Akcijskog plana u 2013. godini u većini područja može se ocijeniti zadovoljavajuće. U nizu poglavlja evidentan je kontinuitet u provedbi politika i mjera usmjerenih na poboljšanje položaja romske nacionalne manjine, nadograđuju i se na iskustva u provedbi i postignute rezultate Nacionalnog programa za Roma iz 2003. godine i Akcijskih planova za provedbu Desetljeva za uključivanje Roma 2005.-2015. Također, pozitivan pomak u smjeru planiranja budućih intervencija u sklopu Strukturnih fondova Europske unije zamjetan je kod nekoliko ključnih nositelja mjera (Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Hrvatski zavod za zapošljavanje). Na temelju izvješća može se konstatirati daljnji napredak u području obrazovanja u dijelu koji se odnosi na uključivanje djece u obrazovni sustav, od predškolskog do visokoškolskog obrazovanja.

Unato postignutom napretku u navedenim područjima, izvješće još uvijek ukazuje na nekoliko ključnih nedostataka u provedbi. Glavni problemi povezani su s nepostojanjem uinkovitog i provedivog sustava prikupljanja podataka s ciljem praćenja provedbe mjera i postignutih uinkova na razini posebnih ciljeva. Nužna je prilagodba pojedinih pokazatelja uinkova na razini posebnih ciljeva, kao i pokazatelja rezultata na razini mjera s ciljem osmišljavanja pokazatelja koji će nadležnim tijelima poslužiti kao alati za praćenje napretka intervencija koje poduzimaju. Također, nužno je na razini posebnih ciljeva zadužiti glavna provedbena tijela za praćenje relevantnih pokazatelja, kako bi se osigurala dostupnost podataka i kontinuitet njihovog prikupljanja. Uzimaju i u obzir i obveze izvještavanja o napretku politika za uključivanje Roma Europskoj komisiji, te aktivnosti dionika na europskoj razini (poput Agencije Europske unije za temeljna prava) s ciljem izrade i uspostave zajedničkog sustava praćenja i seta pokazatelja za zemlje članice Europske unije kako bi se omogućila usporedna analiza provedbe tih politika na razini Europske unije, važno je pokazatelje uskladiti i s tim zahtjevima. Ured za ljudska prava i prava nacionalnih manjina pri izradi Akcijskog plana za naredno trogodišnje razdoblje poticati će ključne nositelje u kreiranju pokazatelja i mjera koji će, ne samo biti relevantni i provedivi u hrvatskom kontekstu, već i biti usklađeni i sa zahtjevima Europske unije.

U nedostatku mogućnosti prikupljanja podataka razvrstanih po etničkoj pripadnosti, kao što je to slučaj u poglavlju Zdravstvena zaštita, poticati će se aktivnosti na uspostavi sustava koji će i takvo prikupljanje omogućiti, s preporukom planiranja takvih intervencija kroz Strukturne fondove Europske unije, no u slučajevima gdje to neće biti moguće, poticati će se prilagodba pokazatelja već dokazano uinkovitim alatima, poput praćenja napretka prikupljanjem posrednih podataka (npr. uzimaju i u obzir iskustva Hrvatskog zavoda za zapošljavanje ili Ministarstva socijalne politike i mladih, odnosno centara za socijalnu skrb) i *ad-hoc* ankete i terenska istraživanja.

Nadalje, određivanje jedinica lokalne i/ili područne (regionalne) samouprave kao nositelja pojedinih mjera pokazalo se neadekvatnim rješenjem. Nemogućnost osiguravanja provedbe tih mjera od strane središnje vlasti, nedovoljna svijest lokalne i područne samouprave o njihovim obvezama i nedostatak financijskih, ali i u pojedinim slučajevima i administrativnih kapaciteta, ukazuju na potrebu promjene pristupa tim mjerama kako bi se osigurala njihova provedivost. Izrada i usvajanje županijskih akcijskih planova za uključivanje Roma koji se temelje na Nacionalnoj strategiji za uključivanje Roma, za razdoblje od 2013. do 2020. godine, no u obzir uzimaju u lokalne specifičnosti jedan je od načina za ublažavanje ovog problema. Županijske akcijske planove izradile su sljedeće JP(R)S: Grad Zagreb (ožujak

2013.), Međimurska županija (travanj 2013.), Sisačko-moslavačka županija (studenj 2013.), Varaždinska županija (prosinac 2013.) te Osječko-baranjska županija, koja županijske akcijske planove za jednogodišnje razdoblje izrađuje od 2006. godine u skladu s Desetljećem za uključivanje Roma, a posljednji Akcijski plan za 2014. godinu donesen je u prosincu 2013. godine. Međutim, s obzirom na važnost teme i predanost državnih institucija provedbi politike za uključivanje Roma, ključno bi bilo redefinirati ove mjere na način da tijela državne uprave imaju ulogu nositelja, odnosno da se provedba mjera koordinira na lokalnoj i područnoj razini od strane nadležnih ministarstava na nacionalnoj razini. Na taj način osigurala bi se mogućnost uinkovitiije provedbe tih mjera, ali i jednostavnije praćenje i izvještavanje.

U narednom razdoblju bit će nužno redefinirati ulogu i zadatke pojedinih nositelja mjera te ulogu JL/P(R)S s obzirom na njihovu samostalnost u radu te ograničena sredstva kojima raspolažu.